

ಕೊಡಲಿಲ್ಲ. ಪೋಲೀಸರ ವರ್ತನೆಯ ಬಗ್ಗೆ ತಾವು ವಿಚಾರ ಮಾಡುತ್ತೀರಾ ? ರೈತಸಂಘದವರೆಂದು ಸೋಗು ಹಾಕಿಕೊಂಡು, ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಬೆತ್ತಲೆ ಮೆರವಣಿಗೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಆ ರೀತಿ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಸೊಳ್ಳೆಗಳು ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಅನೇಕರೊಳಗೆ ಇದೇ ಪ್ರಸಂಗ ನಡೆದಿದೆ. ಸೊಳ್ಳೆಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅಡ್ಡಿಪಡಿಸಿ, ಗೊಂಡಾ ಪ್ರವೃತ್ತಿ ಮಾಡುವವರನ್ನು ತಡೆಹಿಡಿದು, ಅಂಥವರ ಬಗ್ಗೆ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಧರ್ಮಸಿಂಗ್.—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೆ...

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ತಾವು ಏತಕ್ಕೆ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದೀರಿ ತಾವು ನೋಟೀಸ್‌ಗೆ ಸಹಿ ಹಾಕಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಧರ್ಮಸಿಂಗ್.—ರೈತ ಮುಖಂಡರು ಗಲಾಟೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಂದು ಹೇಳಿದರು.

ಶ್ರೀ ಪಿ. ತಿಪ್ಪಯ್ಯ.—ನಾನು ಆ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಶಾಸಕ, ನಾನು ಮಾತನಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡಬೇಕು.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ತಾವು ಈ ರೀತಿ ಧ್ವನಿ ಎತ್ತಿದರೆ ಕೆಲಸವಾಗುವುದಿಲ್ಲ, ತಾವು ನೋಟೀಸ್ ಕೊಡಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಸ್ವಾಮಿರಾವ್.—ನನ್ನದು ಕ್ರಿಯಾಲೋಪವಿದೆ. ರುಜು ಹಾಕಿದವರು. ಮಾತ್ರ ಮಾತನಾಡಬೇಕೆಂದರೆ ಹೇಗೆ ? ನಿಯಮ ಒಬ್ಬರ ಕೆಳಗಡೆ ಮಾತನಾಡುವಾಗ ರುಜು ಹಾಕದಿದ್ದರೂ ಮಾತನಾಡಬಹುದೆಂದು ತಾವು ಅಜ್ಞೆ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ, ಈಗ ಸಹಿ ಮಾಡದ ಮಾತನಾಡುವ ಹಾಗೆ ಇಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೀರಿ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ರೂಲಿಂಗ್ ಕೊಡಬೇಕು.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ತಮಗೆ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. You have raised a Very right and correct point of order. But under special circumstances the concerned. M.L.A. wanted to Say Something. I have allowed him.

ಶ್ರೀ ಪಿ. ತಿಪ್ಪಯ್ಯ.—ಆಲಂದೂರು ಸಮಸ್ಯೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಅನಾವಶ್ಯಕವಾಗಿ ರಾಜಕೀಯವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಮಾಡಿ ಶಾಸಕರಾದ ಸಿ.ಎ. ಚಂದ್ರೇಗೌಡರು ಮತ್ತು ಈ ಕಡೆಯವರು ಒಟ್ಟಿಗೆ ಸೇರಿಕೊಂಡು ಪಕ್ಷಭೇದವನ್ನು ಮರೆತು Cooperation ನಿಂದ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದನ್ನು ಮಾನ್ಯ ವಿರೋಧಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಅಲ್ಲಿ ಅಂತಹದ್ದೇನೂ ಆಗಿಲ್ಲ, ಪೋಲೀಸಿನವರು ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ರಾಜಕೀಯವೇನು ಇಲ್ಲ ಅಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲರೂ ಸಹಕಾರದಿಂದ ಉತ್ತಮ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಅಲ್ಲಿ ನಡೆದಿರತಕ್ಕ ಘಟನೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಎಲ್. ಜಾಲಪ್ಪ.—ಮಾನ್ಯ ವಿರೋಧಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು ಅಲ್ಲಿ ಪೋಲೀಸ್‌ನವರು ಇದ್ದರು. ಅವರು ಅಲ್ಲಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ನಿಷ್ಕ್ರಿಯರಾಗಿದ್ದರು ಎಂದು ಹೇಳಿದಾರೆ. ಆ ಬಗ್ಗೆ ನನ್ನ ಹತ್ತಿರ ಮಾಹಿತಿ ಇಲ್ಲ ನಾನು ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ತರಿಸಿಕೊಂಡು ಅದು ನಿಜವಾಗಿದ್ದ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರುತ್ತೇನೆ. ಎರಡನೆಯದಾಗಿ ಯಾರೇ ಆಗಲಿ ಗಲಾಟೆ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳು ಸರಿಯಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದು ನಿಜ. ಶಿವಮೊಗ್ಗ. ಹಾಸನ ಮತ್ತು ಮಂಡ್ಯ ಜಿಲ್ಲೆಗಳ ಕೆಲವು ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ರೈತ ಮುಖಂಡರು ಗಲಾಟೆ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳು ಸರಿಯಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರ ಸೂಕ್ತಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

Disseussion on White paper on the office of the Governor

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವೀರಪ್ಪವೊಯಿಲಿ.—(ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು) ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೆ, ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಅವರ ಇಲಾಖೆಗಳ ಬೇಡಿಕೆಯ ಮೇಲೆ ನಿನ್ನೆ ಉತ್ತರ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಉತ್ತರ ಕೊಟ್ಟಂತಹ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ನಾವು ಏನನ್ನು ಕಂಡಿದ್ದೇವೆ ಅಂದರೆ, ಅದು ಕೂಡ ಇವತ್ತು ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ.

ನೋಡಿದಾಗ ಗೊತ್ತಾಯಿತು. ಶೈತನಪತ್ರವನ್ನು ಪ್ರೆಸೆಂಟ್ ಮಾಡುತ್ತಾರೆಯೆಂದು ಚೆಂಡಾದಲ್ಲಿ ಇರಲಿಲ್ಲ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಶೈತನಪತ್ರವನ್ನು ಸದನದಲ್ಲಿ ಮಂಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ತಾವು ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಾ ಎಂಬುದರ ಬಗ್ಗೆ ತಾವು ಹೇಳಬೇಕು. ನಿನ್ನೆಯ ವಿದ್ಯಾವಾಸದಲ್ಲಿ ಅವರ ಅನುಭವ ಆಗಿಲ್ಲ. ಶೈತ ಪತ್ರದ ಪ್ರತಿ ನಮಗೆ ಇವತ್ತು ಸಿಕ್ಕಿದೆ. ಮಾನ್ಯ ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಈ ಸದನದಲ್ಲಿ ಒಮ್ಮೆ ಪ್ರಸ್ತಾಪವಾದದ್ದು ಉಂಟು. ವಿಷಯ ಪ್ರಸ್ತಾಪವಾದ ಮೇಲೆ ಈ ವಿಚಾರವನ್ನು ಕೆಲವು ಸದಸ್ಯರು ಚರ್ಚೆಮಾಡಬೇಕೆಂದು ತಮಗೆ ನೋಟೀಸ್ ಸಹ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಬಿಸಿನೆಸ್ ಅಡ್ವೈಜರಿ ಕಮಿಟಿಯಲ್ಲಿ ಈ ವಿಚಾರ ಚರ್ಚೆಯಾಗಬೇಕೆಂದು ವಿಷಯ ಬಂತು. ಬಿಸಿನೆಸ್ ಅಡ್ವೈಜರಿ ಕಮಿಟಿಯಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚೆಮಾಡುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಅದು ಪಾದಗ್ರಸ್ಥ ವಿಚಾರ ಆಗಬಾರದು, ಮತ್ತು ವಿಷಯವನ್ನು ಸದನದಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆಮಾಡತಕ್ಕ ಪ್ರಸಂಗ ಬರಬಾರದು. ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯಪಾಲರಾದ ಹ್ಯಾಸರ್ಜಿಯವರು ಆಗಲಿ, ಯಾರೇ ಆಗಲಿ ಆ ಸ್ಥಾನಮಾನದಲ್ಲಿರುವವರ ಬಗ್ಗೆ ಸದನದಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು ಸರಿಯಲ್ಲ ಎಂದು ಬಿಸಿನೆಸ್ ಅಡ್ವೈಜರಿ ಕಮಿಟಿಯಲ್ಲಿ ನಿರ್ಣಯ ಆಯಿತು. ಬಿಸಿನೆಸ್ ಅಡ್ವೈಜರಿ ಕಮಿಟಿಯಲ್ಲಿ ನಾನು ಇದ್ದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಆ ರೀತಿ ನಿರ್ಣಯ ಆದಮೇಲೆ ನಾನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದೆ. ಈ ವಿಷಯ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಮುಕ್ತಾಯವಾಯಿತು. ವಿಷಯ ಚರ್ಚೆಗೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ನಾವೆಲ್ಲಾ ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ರಾಜ್ಯಪಾಲರನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು ಕೇಂದ್ರಸರ್ಕಾರ. ಅವರು ವಿಶ್ವಿಯವರೆಗೆ ಇರಬೇಕು, ಅವರ ಅವಧಿ ಯಾವಾಗ ಮುಗಿಯುತ್ತದೆ, ಅವರ ಯಾವರೀತಿಯ ಕರ್ತವ್ಯಗಳನ್ನು ನಿಭಾಯಿಸಬೇಕು ಎನ್ನುತ್ತಕ್ಕದ್ದು ಕೂಡ ಸಂವಿಧಾನದಲ್ಲಿ ಇದೆ. ಅವರ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಬೇಕು, ಅದನ್ನು ತಿಂದು ಪಡಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂದರೂ ಕೂಡ ಅದಕ್ಕೆ ಸಂವಿಧಾನದಲ್ಲಿ ತಿಮ್ಮ ಪಡೆಯಾಗಬೇಕು. ಸಂವಿಧಾನಕ್ಕೆ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಕೂಡ ಕೇಂದ್ರದಲ್ಲಿ ಆಗಬೇಕು. ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಅಧಿಕಾರ ಹೆಚ್ಚಿರಬೇಕೆಂಬುದನ್ನು ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡತಕ್ಕದು ಲೋಕಸಭೆ ವಿಧಾನ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ವಿಷಯ ಚರ್ಚೆಯಾಗ ಬಾರದು. ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಬಗ್ಗೆ ಟೀಕೆ ಮಾಡಲು academic interest ಇದ್ದರೆ ಸದನದ ಹೊರಗಡೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಸಭೆಗಳಲ್ಲಿ ಸಮ್ಮೇಳನದಲ್ಲಿ, ಪತ್ರಿಕೆಗಳೇ ಟೀಕೆ ಮಾಡಿದರೆ ಅವರ ಬಗ್ಗೆ ಯಾರೂ ಆಕ್ಷೇಪಣೆ ಎತ್ತುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದ ವಿಧಾನಮಂಡಲದ ವಿಧಾನ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಈ ವಿಚಾರವನ್ನು ನಾವು ಚರ್ಚಿಸಬಾರದು ಅದು ಯೋಗ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ, ಅದು ಸಂವಿಧಾನಕ್ಕೆ ವಿರೋಧವಾಗುತ್ತದೆಂದು ಉನ್ನತ ಅದೇಶವಿದೆ. It cannot be a subject whether it is a person or an authority or an institution. ನಾವು ಚರ್ಚೆಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಅವನ್ನು ಪಾದಗ್ರಸ್ಥ ಮಾಡುವುದು ಬೇಡವೆಂದು ವಿಚಾರಮಾಡಿ ಬಿಸಿನೆಸ್ ಅಡ್ವೈಜರಿ ಕಮಿಟಿಯಲ್ಲಿ ನಿರ್ಣಯ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ.

೧೦-೨೦ ಎ. ಎಂ.

ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಈ ಸದನದಲ್ಲಿ ಶೈತ ಪತ್ರವನ್ನು ಮಂಡನೆ ಮಾಡುವಂಥ ಆತ್ಮಪಾದರೂ ಏನು ಇತ್ತು? ಏತಕ್ಕಾಗಿ ಆ ಶೈತ ಪತ್ರವನ್ನು ಮಂಡಿಸಿದರು ಎನ್ನುವ ಪ್ರಶ್ನೆ ನಮ್ಮೆದುರಿಗೆ ಉಂಟಾಗಿದೆ. What was the propriety involved in it? ಆ ಶೈತ ಪತ್ರವನ್ನು ಮಂಡನೆ ಮಾಡುವಂತಹ ಉದ್ದೇಶ ಬಂತು? ಇದರ ಒಪ್ಪಿಗೆ ಏನು ಏರ್ಪಾಡುವುದು ನನಗೆ ಅರ್ಥವಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಆ ಶೈತ ಪತ್ರವನ್ನು ಸದನದಲ್ಲಿ ಮಂಡಿಸಲು ತಾವು ಅನುಮತಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಾ? ತಾವು ಬಂದು ಹೇಳಿ ಬದಗಿಸಿ ಕೊಡದಿದ್ದರೆ ಅವರು ಆ ಶೈತಪತ್ರವನ್ನು ಯಾವರೀತಿ ಮಂಡಿಸಿದರು? ಅವರೇ ಆ ಶೈತ ಪತ್ರವನ್ನು ಬಹಳ ಪ್ರಮುಖವಾದಂಥ ಚರ್ಚೆಯ ವಿಷಯವಾಗಿದೆ, ಅದ್ದರಿಂದ ಅವರ ಬಗ್ಗೆ ನಾವು ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ಗೌರವರವರನ್ನು ಸೇರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅವರನ್ನು ಆ ಶೈತಪತ್ರದಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಿದರೆ ಅವರ ಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಅಪಮಾನ ಮಾಡಿದ ಹಾಗೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲವೇ? It may even come to the point of discussing the personalities involved. ಆ ರೀತಿ ಶೈತಪತ್ರವನ್ನು ಮಂಡನೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ರಾಜ್ಯಾಂಗದಲ್ಲಿ ನಿಯಮವಿದೆಯೇ? ನಾನು ಶೈತಪತ್ರವು ಮೆರೀಟ್ ಮೇಲೆ ಮಾಡಬೇಕಾದುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಬೇರೆ ಬ್ರಿಟಿಷಿನರಿ ಸಬ್‌ಮಿಷನ್ ಮಾತ್ರ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಆದರೆ ಆ ಶೈತಪತ್ರದ ಯೋಗ್ಯತೆ ಮತ್ತು ಅಯೋಗ್ಯತೆಯ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಚರ್ಚೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಅದರಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳ ಅಭಿಪ್ರಾಯದಲ್ಲಿ ಏನು ಇದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಮಾತ್ರ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ರೀತಿಯ ಶೈತ ಪತ್ರವನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಮಂಡನೆ ಮಾಡಿರುವುದರಲ್ಲಿ ಏನೋ ಉದ್ದೇಶ ಇದೆಯೆಂದು

ತಾವು ಹೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಆ ರೀತಿಯ ಭಾವನೆ ಆ ಶ್ವೇತಪತ್ರದ ಮೂಲಕ ನಮಗೆ ಕಂಡು ಬರುತ್ತಿದೆ. ಶ್ವೇತ ಪತ್ರದ ಮೊದಲನೆಯ ಪ್ಯಾರಾದಲ್ಲಿಯೇ ಏನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ ಎಂದರೆ ಆಗಸ್ಟ್ ೦೫ ರಂದು....

SRI A. LAKSHMISAGAR.—I rise to a point of order

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವೀರಪ್ಪಮೊಯ್ಲಿ.—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ ನಿಲುವಳಿ ಸೂಚನೆ ಇದ್ದಾಗ ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟ್ ಆಫ್ ಆರ್ಡರ್ ಎಲ್ಲಿಂದ ಬರುತ್ತದೆ ? ನಾನು ಇನ್ನೂ ವಿಷಯವನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗಿಲ್ಲ. I am making a preliminary submission on my adjournment motion.

MR SPEAKER.—On making preliminary submission if he thinks that you are going beyond the purview, he has a right to raise a point of order. Let us hear him.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವೀರಪ್ಪಮೊಯ್ಲಿ.—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ ನಾನು ಇನ್ನು ಆ ತೀರ್ಮಾನಕ್ಕೆ ಬಂದಿಲ್ಲ. ಅಷ್ಟು ಬೇಗನೆ ಆ ತೀರ್ಮಾನಕ್ಕೆ ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಅಗುತ್ತದೆಯೇ ನಾನು ವಿಷಯವನ್ನೇ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎ. ಲಕ್ಷ್ಮೀಸಾಗರ್.—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಮಾನ್ಯ ವಿರೋಧಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು ಮತ್ತು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದಂಥ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಬಂಗಾರಪ್ಪನವರು ನೋಟೀಸ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ನಿಲುವಳಿ ಸೂಚನೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಮಾಡನಾಡಬೇಕೆಂದು ಇದ್ದಾರೆ, ಆದರೆ ನಾವು ಅವರ ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕಿಂತ ಮುಂಚಿತವಾಗಿ, ಅವರು ಕೊಟ್ಟಿರುವ ನೋಟೀಸ್ ನಿಲುವಳಿ ಸೂಚನೆಯಾಗುತ್ತದೆಯೇ ಇಲ್ಲವೇ ಎಂಬುದನ್ನು ಕೂಡ ನೋಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅದು ನಿಲುವಳಿ ಸೂಚನೆಯ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಬರುತ್ತದೆ ಎಂದು ಕಂಡು ಬಂದರೆ ಆಗ ಮಾನ್ಯ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು ಮಾತನಾಡಬಹುದು. ಆದರೆ ಅವರು ಮಾತನಾಡುವಂಥ ಸೋಗಿನಲ್ಲಿ ನಾವು ನೋಡುವುದಾದರೆ ಈ ಕೇಸಿನ ಮೇರಿಟ್ ಮೇಲೆ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. He has gone beyond the scope of preliminary submission in connection with the admissibility of adjournment motion under rule 69 of the rules of procedure. He has gone beyond that. He has traversed several point. He said something has been done with regard to the office of the Governor. ಅವರನ್ನು ಅಪಮಾನಗೊಳಿಸಿದ್ದಾರೆಂದು ಮಾನ್ಯ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ That will come up only when you admit motion and the entire thing is open for discussion. The only short point I would like you to consider whether the notice of adjournment motion under rule 59 comes within the four corners of the rules. This is the only point that should be considered at this stage. Therefore, the submission that may be made in this behalf should be confined only to the strict sense of then rule 59 and not beyond that.

MR. SPEAKER.—I agree with you. This could be done only is Lok Sabha i. e. creating a situation leading to constitutional crisis.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವೀರಪ್ಪಮೊಯ್ಲಿ.—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರು ಹೇಳಿದ್ದು ನನಗೂ ಕೂಡ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಆದರೆ ನಾನು ಅದರ ಡೀಟೈಲ್ಸ್ ಗೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಮತ್ತು ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರು ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ ನಿಲುವಳಿ ಸೂಚನೆಯ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಅದು ಸಂವಿಧಾನಾತ್ಮಕ ವಾದವೇ ವಿಷಯ. ಆದರೆ adjournment motion is not of an ordinary nature I know it. I am quite conscious of the seriousness of this. ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರು ನನ್ನೆಂದು ದಿವಸ ನಡೆದುಕೊಂಡಂತಹ ರೀತಿ ಸರಿಯಾಗಿತ್ತೇ ? ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಈ ಸದನದಲ್ಲಿ ಶ್ವೇತಪತ್ರವನ್ನು ಮಂಡನೆ ಮಾಡುವಂಥ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಏನಿತ್ತು ? ಮತ್ತೇ ವಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ತಮ್ಮ ನಿಲುವನ್ನು ಆ ಶ್ವೇತಪತ್ರದ ಮುಖಾಂತರ ರಾಜ್ಯಪಾಲರ

ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆಗಸ್ಟ್ ೧೫ರಂದು ಕೇಂದ್ರ ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರಗಳ ಪಾಂಥವನ್ನು ಕುರಿತು ಚರ್ಚೆ ಮಾಡುವಾಗ ಹೇಳಿದಂಥ ಮಾತನ್ನು ಆ ಶ್ರೇತಪತ್ರದಲ್ಲಿ ಮಂಡಿಸಿದ್ದಾರೆ.

MR. SPEAKER.—Let us not go into the details.

SRI. M. VEERAPPA MOLLY.—I am only convincing how it comes under this motion and how this motion and how this adjournment motion has to be admitted? ಅದರಲ್ಲಿ ಸಂವಿಧಾನಾತ್ಮಕವಾದಂಥ ವಿಷಯ ಇದೆ. ಅದ್ದರಿಂದ ನಾನು ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟರಿ ಸಿಸ್ಟಂ ಪ್ರಕಾರ ನೋಟೀಸ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಸಚಿವರು ಕೂಡ ವಿಷಯವನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯಿ.—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ...

MR. SPEAKER.—It is between to hon. Member. I don't intervene.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವೀರಪ್ಪ ಮೊಯ್ಲಿ.—ಸಂವಿಧಾನಾತ್ಮಕವಾಗಿ ರಾಜ್ಯಸಭೆಯ ಮೇಲೆ ಆ ರೀತಿ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇವರಿಗೆ ಅಧಿಕಾರವಿದೆಯೇ? ಇಲ್ಲವೇ ಎಂಬುದು ಗೊತ್ತಾಗಬೇಕು. ಮತ್ತು ಆ ಬಗ್ಗೆ ಅಧಿಕಾರ ವಿಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ನಾವು ಚರ್ಚೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯಿ.—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಈ ಸದನದಲ್ಲಿ ಮಂಡಿಸಿದಂಥ ಶ್ರೇತಪತ್ರದಲ್ಲಿ ವೊದಲನೆಯ ಪುಟದಲ್ಲಿಯೇ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದನ್ನು ಮಾನ್ಯ ವಿರೋಧಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು ಸರಿಯಾಗಿ ನೋಡಿದ್ದೇವೆಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಮುಖ್ಯವಾದಂಥ ವಿಚಾರ ಏನೆಂದರೆ Whether Constitutional point is a subject matter of adjournment motion... ಈ ಬಗ್ಗೆ ಅನೇಕ ರೂಲಿಂಗ್ಸ್ ಇವೆ. ಕಾನ್ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಷನ್ ಪಾಯಿಂಟ್ಸ್ ಎನಿದೆ ಅದು ಅಡ್ಡರ್ ಮೆಂಟ್ ಮೋಷನ್ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ನಾನು ಒಪ್ಪುತ್ತೇನೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚೆಯಾಗ ಬಹುದು. ತಮ್ಮ ಒಂದು ವಾದವನ್ನು ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಇಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅದು ಅವರ ಅಭಿಪ್ರಾಯ. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಬೇಕಾದರೆ ಚರ್ಚೆ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳೋಣ.

ಶ್ರೀ ಧರ್ಮಸಿಂಗ್.—ಅವರು ಶ್ರೇತಪತ್ರವನ್ನು ಇಡುವುದು ಡೆಲ್ಲಿಗೆ ಓಡಿ ಹೋಗುವುದು ಎಂದರೆ ಅದರ ಅರ್ಥವೇನು? ಅವನು ಇಲ್ಲಿಯೇ ಇರಬೇಕಾಗಿತ್ತು.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಶರ್ಮಾ ಓಡಿ ಹೋಗಲಿಲ್ಲವಲ್ಲ.

(ಗೊಂದಲು)

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಡೆಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ ಇವರ ಪರ್ಮಿಷನ್ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೋ?

ಶ್ರೀ ಧರ್ಮಸಿಂಗ್.—ಇಲ್ಲ... ಶ್ರೇತಪತ್ರವಿಡುವುದು ಓಡಿಹೋಗುವುದೇ?

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯಿ.—ಓಡಿ ಯಾರು ಹೋಗುತ್ತಾರೆ? ಏಕೆ ಗಾಬರಿಯಾಗುತ್ತಿತ್ತು? ಓಡಿಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ ನೀವೇನು ಹಲಿಯೋ? ಇದನ್ನು ಬೇಕಾದರೆ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡೋಣ. ತಾವು ಈ ರೀತಿ ಮಾತನಾಡಬಾರದು.

ಶ್ರೀ ಧರ್ಮಸಿಂಗ್.—ಹೌದು, ಇನ್ನೊಂದು ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಪ್ರಾಮುಖ್ಯವಾದಂಥ ಪ್ರೆಜ್ ಹೆಪರ್ ಇಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಹಾಗೆಯೇ ಅವರ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಲ್ಲಿ ಅವರು ಇರ ಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಏಕೆ ಓಡಿ ಹೋಗಿದ್ದಾರೆ?

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಧರ್ಮಸಿಂಗ್‌ರವರೇ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳಿ. ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೋಗುವಾಗ ಕಾಗದ ಬರೆದು ಹೋಗಿದ್ದಾರೆ. ಅದು ಈ ರೀತಿಯಿದೆ. "I shall be proceeding to New Delhi on the evening of 22nd September, 1983 and shall be back on 25th September 1983. My business during this period will be looked after by Sri. A. Lakshmisagar, Hon'ble Minister for Law". This is

point no. 1. Secondly, he has brought to the notice of the House that he is going there for discussion with the Planning Commission specially with reference to Western Ghats.

ಶ್ರೀ ಧರ್ಮಸಿಂಗ್.—ಇಲ್ಲಿ ಏನಾಗಿದೆ ಎಂದರೆ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಇಲ್ಲ.

MR. SPEAKER.—I have cleared all your doubts.....

ಶ್ರೀ ಧರ್ಮಸಿಂಗ್.—ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಯವರನ್ನೇ ನಾವು ನೇರವಾಗಿ ಕೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಹಾಗೂ ಅವರು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ವಿವರಣೆಯನ್ನು ಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

(ಗೊಂದಲ)

ಶ್ರೀ ಧರ್ಮಸಿಂಗ್.—ಅವರು ಡೆಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗುತ್ತಾರೆ, ಬರುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಆದರೆ ಇದಕ್ಕೆ ನನ್ನ ಮೇಲೆ ಆಪಾದನೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೀರಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯಿ.—ಇವತ್ತು ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳ ವಾದವನ್ನು ಚರ್ಚೆ ಮಾಡ ಕೊಡದು ಎಂದೇನೂ ಇಲ್ಲ. ಚರ್ಚೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ರೂಲ್ಸ್ ಆಫ್ ಪ್ರೊಸೀಜರ್ ಪ್ರಕಾರ ಸಮಯ ಕೊಡಬಹುದು. ಹಾಗೆಯೇ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಮಯ ನಿಗದಿ ಮಾಡೋಣ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವೀರಪ್ಪ ಮೊಯಿಲಿ.—ಶ್ರೀ ಬೊಮ್ಮಾಯಿಯವರು ಹೇಳುವುದು ಸರಿ. ಒಂದು ದಿವಸ ಬೇಕಾದರೆ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡೋಣ. ಇದು ಅಡ್ವರ್ಟೈಸಿಂಗ್ ಮೋಷನ್ ಆಗುತ್ತಿದೆಯೇ ಎನ್ನು ವುದರ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಮನ ಬಲಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಮನವಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಅವರು ಹೇಳಿದ ಪ್ರಕಾರ ಇದು ಒಂದು ದಿವಸ ಅಥವಾ ಒಂದು ವಾರ ಚರ್ಚೆಯಾಗಲಿ. ಅದಕ್ಕೆ ನಾನು ಸರ್ವಥಾ ಒಪ್ಪುತ್ತೇನೆ. ಅವರ ವಾದಕ್ಕೆ ನನ್ನ ಆಕ್ಷೇಪಣೆ ಏನಿಲ್ಲ, ಅದಕ್ಕೆ ಅಡ್ಡಿ ಕೊಡ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಇದರಲ್ಲಿ ಅಡ್ವರ್ಟೈಸಿಂಗ್ ಮೋಷನ್ ಅಡ್‌ಮಿಟ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಏಪ್ಪು ಅವಶ್ಯಕತೆಯಿದೆಯೋ ಅಷ್ಟಕ್ಕೆ ಮಾತ್ರ ಸೀಮಿತಗೊಳಿಸಿ ವಿಚಾರವನ್ನು ನಾನು ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—ಮಾನ್ಯ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು ಸಾಕಷ್ಟು ಅನುಭವ ಹೊಂದಿದವರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಸದನದಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಅವಕಾಶಗಳಿವೆ.we are prepared to discuss this matter even for 2 days. It is an academic discussion. So, why do you unnecessarily harping upon the adjournment motion.....

SRI M. VEERAPPA MOILY.—There is a crisis. The Hon'ble Chief Minister is trying to become a big citizen of the nation. ನನಗನ್ನಿಸುತ್ತದೆ ಅವರು ಡೆಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಿ ಅಲ್ಲಿಂದ ಎವರೆಸ್ಟ್‌ಗೆ ಹೋಗಬಹುದೆಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಅವರು ಅಷ್ಟು ಎತ್ತರ ಬೆಳೆದಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—ನಿಮಗೆ ಅದೆಲ್ಲ ಏಕೆ?

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ ಖರ್ಗೆ.—ನನಗೆ ಏಕೆಂದರೆ ಅವರು ಇಲ್ಲಿ ಇರಬೇಕಾಗುತ್ತಾ,

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವೀರಪ್ಪ ಮೊಯಿಲಿ.—He is having an IQ of the highest order IQ ಬಹಳ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿ ಈಗ ತೊಂದರೆಯಾಗಿದೆ. ಅಂದರೆ ಅವರು ಬ್ರಹ್ಮಜ್ಞಾನಿಗಳು, ಅಥವಾ ಹೆಚ್ಚಿನ ಬುದ್ಧಿವಂತರು ಆಗಿದ್ದಾರೆಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಸೂರಜನಾರಾಯಣ ರಾವ್.—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ ಇನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಷನ್ ಮಾಡತಕ್ಕ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಯಾರೂ ಮಾತನಾಡಬಾರದು. ಅವರು ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ, ಐಕ್ಯಾ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿದೆ, ಅವರು ಎವರೆಸ್ಟ್‌ಗೆ ಹೋಗುತ್ತಾರೆ ಇತ್ಯಾದಿ ಹೇಳಿರುವುದು ಕಡತದಲ್ಲಿ ಹೋಗಿದೆ. ಈ ರೀತಿ ಉಪ ಯೋಗಿಸಿ ಹೇಳಬಹುದೇ ?

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವೀರಪ್ಪ ಮೊಯಿಲಿ.—ಬ್ರಹ್ಮಜ್ಞಾನಿ ಎಂದರೆ ಇಂಗ್ಲಿಷ್‌ನಲ್ಲಿ ಐಕ್ಯಾ ಜಾಸ್ತಿ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಏನು ತಪ್ಪು ?

ಶ್ರೀ ಎ. ಲಕ್ಷ್ಮೀನಾರಾಯಣ್.—ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ವಿಷಯಕ್ಕೆ ಸೀಮಿತವಾಗಿ ಮಾತನಾಡಬೇಕು. ಅವರು ಕೈರಾಸಕ್ಕೆ ಹೋಗಿದ್ದಾರೆ, ಹಿಮಾಲಯ ಪರ್ವತಕ್ಕೆ ಹೋಗಿದ್ದಾರೆ. ಬ್ರಹ್ಮಜ್ಞಾನಿಯಾಗಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಈ ರೀತಿ ಹೇಳುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಮಾನ್ಯ ವೀರಪ್ಪ ಮೊಯಿಲಿಯವರು ನಿಲುವಳಿ ಸೂಚನೆ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಿ. ಅವರ ಸಂವಿಧಾನಾತ್ಮಕವಾದ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಸಂಪ್ರೀತಿಯೋತ್ಸಾಹವರು ಹಲವಾರು ಕೇಸುಗಳಲ್ಲಿ ಗವರ್ನರ್‌ರವರ ಅಧಿಕಾರದ ಪಾಪ್ತಿ ಏನೇನು ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಆಧಾರಗಳನ್ನು ಬಳಗೊಂಡ ಏಕರಾತ್ಮಕವಾದ ಮತ್ತು ನಿರ್ಣಯಾತ್ಮಕವಾದ ತೀರ್ಪುಗಳನ್ನು ಈಗಾಗಲೇ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಮಾನ್ಯ ಮೊಯಿಲಿಯವರಿಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆಯೆಂದು ಭಾವಿಸುತ್ತೇನೆ. ಇಷ್ಟಾದರೂ ಅದು ಖರ್ಚಿನ ರೂಲ್‌ನಲ್ಲಿ ಬರುತ್ತದೆ, ಮತ್ತು ಅಡ್ವರ್‌ನೋಮೆಂಟ್ ವೋಷನ್ ಆಗುತ್ತದೆಯೆಂದು ಹೇಳಿದರು. If there is a crisis, it is only in the imagination of Mr. Moly, Hon'ble Leader of the Opposition. Barring this there exist no constitutional crisis. Everything is safe and everything is alright so far as this matter is concerned.

MR. M. VEERAPPA MOLLY.—If there is no constitutional crisis I suppose there is crisis for the position of the Chief Minister.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯಿ.—ಕ್ರೈಸಿಸ್ ಏನು ಎಂದು ಜನತೆಗೆ ಗೊತ್ತಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವೀರಪ್ಪ ಮೊಯಿಲಿ.—ನಿಮ್ಮ ದಾಟಿ ನೋಡಿದರೆ ಕ್ರೈಸಿಸ್ ಎಷ್ಟಿದೆಯೆಂದು ಜನರಿಗೆ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ—ಕ್ರೈಸಿಸ್ ನಮಗೆ ಗೊತ್ತಾಗಿದೆ. ಯಾವುದರಲ್ಲಿ ಎಂದರೆ ಮಂಜಾನೆ ಮತ್ತು ಟೈಮ್ಸ್ ಆಫ್ ಇಂಡಿಯಾ ನಲ್ಲಿ ಗೊತ್ತಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವೀರಪ್ಪ ಮೊಯಿಲಿ—ತಮ್ಮ ಮುಖ ನೋಡಿ ನಮಗೆ ಕ್ರೈಸಿಸ್ ಗೊತ್ತಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ—ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರ ಮುಖ ನೋಡಿ ನಮಗೆ ಗೊತ್ತಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ವಿಶ್ವನಾಥರೆಡ್ಡಿ ಮುದ್ದೂಳ್.—Sir I am on a point of order ನಿಲುವಳಿ ಸೂಚನೆ ತರತಕ್ಕದ್ದು ನಿಯಮ ೫೦-೬೦ರ ಪ್ರಕಾರ ಸಾರ್ವಜನಿಕವಾಗಿ ಅತ್ಯಂತ ಮಹತ್ವವುಳ್ಳ ವಿಷಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ...ಅದೇ...

*

*

*

*

(ಗೊಂದಲ)

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು—ಮಂತ್ರಿಗಳು ಪಾಯಿಂಟ್ ಆಫ್ ಆರ್ಡರ್ ವಿತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಬೇರೆಯವರಲ್ಲಾ ದಯವಿಟ್ಟು ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳಿ.

ಬಬ್ಬರು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು—ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ನೀವೋ ಅವರೋ ಎಂದು ನಮಗೆ ಹೇಳಿ ಸ್ವಾಮಿ?

ಶ್ರೀ ಪ್ರೆ. ಕೆ. ರಾಮಯ್ಯ—ಧರ್ಮಸಿಂಗ್‌ರವರು ಭೀಮನ ಪಾರ್ಟಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಗದೆಯನ್ನೂ ಕೊಟ್ಟುಬಿಡಿ. ಶಾಸನ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಗದಾಯುದ್ಧ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯಿ—ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಪಾಯಿಂಟ್ ಆಫ್ ಆರ್ಡರ್ ಎತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಹಿರಿಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ಮಾನ್ಯ ಧರ್ಮಸಿಂಗ್ ಅವರು ಚರ್ಚೆ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಈ ರೀತಿ ಅವರು ಹೇಳುವುದು ಸಭೆಗೆ ಗೌರವ ತರುವಂಥಾದ್ದಲ್ಲ. ಅವರು ನಡೆದುಕೊಂಡ ರೀತಿ ಶೋಭೆ ತರತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ.

(ಗೊಂದಲ)

*** Expunged as ordered by the chair.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು— ಫಾರ್ಮಸಿಂಗ್ ಅವರೇ...

ಬಬ್ಬುರು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು— ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಯಾವ ಪದವನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಬಳಕೆಬೇಕೋ ಅದು ಸರಿಯಾಗಿ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ.

ಬಬ್ಬುರು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು—ಮತ್ತೆ ಅವರು ಆ ರೀತಿ ಹೇಳಿದ್ದು ಸರಿಯೋ?

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು— ಪ್ರತಿಪಕ್ಷದ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳಿದ್ದು ಕಡತಕ್ಕೆ ಹೋಗಿದೆಯೋ? ಆ ರೀತಿ ಅವರು ಹೇಳಿದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ನಾನು ಕೂಡ ಒಳಪಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

(ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ನಗು)

ಶ್ರೀ ಫಾರ್ಮಸಿಂಗ್— ಬುದ್ಧಿ ಇಲ್ಲವೆಂದು ನಾನು ಹೇಳಿಲ್ಲ. ಬುದ್ಧಿ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಮಾತನಾಡಿ ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳಿದ್ದು.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎಸ್. ಯಡಿಯೂರಪ್ಪ— ಅವರು ಇನ್ನೊಂದು ಮಾತು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ತಾವು ರೂಲಿಂಗ್ ಕೊಡಬೇಕು.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು— ಅದು ಕಡತಕ್ಕೆ ಹೋಗಿದ್ದರೆ ಅವನ್ನು ತೆಗೆಯಿರಿ. ಹೋಗಿದ್ದರೆ ತಪ್ಪಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ— ಅದು ಹಾಗಲ್ಲ, ಬಳಿ ಗಡ್ಡ ಇದ್ದವರಿಗೆ ಬುದ್ಧಿ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಕಷ್ಟ ಗಡ್ಡ ಇದ್ದವರಿಗೆ ಬುದ್ಧಿ ಇರುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿಲಿಕ್ಕೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎಸ್. ಯಡಿಯೂರಪ್ಪ— ಬುದ್ಧಿ ಗಡ್ಡದಲ್ಲಿ ಇರುತ್ತದೆ? ತಲೆಯಲ್ಲಿ ಇರುತ್ತದೋ?

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು— ಮಂತ್ರಿಗಳು ಕ್ರಿಯಾಲೋಪ ಎತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಏನು ಹೇಳುತ್ತಾರೋ ನೋಡೋಣ.

ಶ್ರೀ ವಿಶ್ವನಾಥರೆಡ್ಡಿ ಮುದ್ದಾಳ್— ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದವರು ಬದನೆಕಾಯಿ. ಮೆಣಸಿನಕಾಯಿ ಪದಗಳನ್ನು ಏಕೆ ಬಳಸಿದರೋ ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಅವರು ಬಹುತೇಕ ಬದನೆಕಾಯಿ ಮೆಣಸಿನಕಾಯಿಗಿಂತ ಕುಂಬಳಕಾಯಿ ಆಗಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಹೇಳಿರಬಹುದೇನೋ. ನಾವಂತೂ ಕುಂಬಳಕಾಯಿಯೂ ಆಗಿಲ್ಲ, ಬದನೆಕಾಯಿಯೂ ಆಗಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ— ನೀವು ಇನ್ನಾವ ಕಾಯಿ ಆಗಿದ್ದೀರಿ?

ಶ್ರೀ ವಿಶ್ವನಾಥರೆಡ್ಡಿ ಮುದ್ದಾಳ್— ಶೀನೇ ನಿರಾಮದಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಂತ ಮಹತ್ವವುಳ್ಳ ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾದ ವಿಷಯದ ಮೇಲೆ ಎಂದು ಅಂತ ಇದೆ. ಸೆಕ್ಷನ್ ೩೦ರಲ್ಲಿ ಈ ದಿನದ ಉಪವೇಶನ ಪ್ರಾರಂಭ ಆಗುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ನೋಟೀಸನ್ನು ಕಳಿಸಬೇಕು ಎಂದಿದೆ.

(ಗೊಂದಲ)

ಶ್ರೀತಪತ್ರವನ್ನು ಮಂಡಿಸಿದವರು ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು, ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಮಂತ್ರಿಯವರಿಗೆ ಸೂಚನೆ ಕೊಟ್ಟು ಮೇಲೆ ನಿಲುವಳಿ ಸೂಚನೆಯನ್ನು ತರಬೇಕೆಂದಿದೆ ಅದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಕೂಡ ನಿಲುವಳಿ ಸೂಚನೆಯನ್ನು ತರುವ ಹಾಗಿಲ್ಲ. ಮೂರನೆಯದಾಗಿ ಸಾರ್ವಜನಿಕವಾಗಿ ಮಹತ್ವವುಳ್ಳ ಜರೂರು ವಿಷಯದ ಮೇಲೆ ಮಾತ್ರ ತರಬಹುದು ಎಂದು ಇದೆ. ಸಭೆಯ ಕಾರ್ಯಕಲಾಪಗಳನ್ನು ಮುಂದೂಡಿ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡತಕ್ಕ ವಿಚಾರ ಇರಬೇಕು. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಶ್ರೇತಪತ್ರದ ಬಗ್ಗೆ ನಿಲುವಳಿ ಸೂಚನೆ ತರುವುದು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲವೆಂದು ನನ್ನ ಕ್ರಿಯಾಲೋಪ ಇದೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡುವ ಅದೃಶ್ಯಕತೆ ಇಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲ.

SRI BHEEMANNA KHANDRE-- Sir, Rule 310, says that a member while speaking shall not use the Governor's name for the purpose of influencing the debate. ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಯವರು ಪುಸ್ತಕವನ್ನು ಎಲ್ಲಾ ಶಾಸಕರಿಗೆ ಹಂಚಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಪ್ರಕಾರವಾಗಿ ಇನ್‌ಫ್ಲೂಯೆನ್ಸ್‌ಂಗ್ ಆಗಿದೆ. ಗವರ್ನರ್ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡಿದ್ದಾರೆ ಮತ್ತು ಈ ಪುಸ್ತಕವನ್ನು ಹಂಚಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಿಂದ ರಾಜ್ಯಾಂಗವನ್ನೇ ಉಲ್ಲಂಘನೆ ಮಾಡಿದ ಹಾಗೆ ಆಗುತ್ತದೆ. ಬಿಸಿನೆಸ್ ಅಡ್ವೈಸರಿ ಕಮಿಟಿಯಲ್ಲಿ ಹಿಂದೆ ಏನು ತೀರ್ಮಾನವಾಗಿತ್ತು, ಅದನ್ನು ಉಲ್ಲಂಘನೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. It is a very important question. Therefore permission may be given to discuss the adjournment motion.

MR. SPEAKER—Adjournment motion for what?

SRI BHEEMANNA KHANDRE—For the discussion on the violation of the Constitutional provisions through this White Paper.

MR. SPEAKER—If the other side is also prepared to discuss..

SRI BHEEMANNA KHANDRE—They are not prepared to discuss...

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು—ಇದನ್ನು ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಭೆಯನ್ನು ಮುಂದಕ್ಕೆ ಹಾಕಿ ಎಂದೂ ಹೇಳಿದ್ದಿಲ್ಲ. ಸರ್ಕಾರ ಸಿದ್ಧವಾಗಿದ್ದರೆ ಚರ್ಚೆಯನ್ನು ಏಕೆ ಮಾಡಬಾರದು.

The whole House can sit and decide.

SRI BHEEMANNA KHANDRE—We should not depend upon their mercy. It is our right and it is the speaker who has to permit us.

MR. SPEAKER—Perfectly right. That is why I said not under the mercy. Because you wanted, they said 'Yes'.

ಶ್ರೀ ಭವೇಶ್ವರಿಂಗ್—ಇವತ್ತು ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಹೆಗಡೆಯವರು ಈ ರಾಜ್ಯದ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿ ಯಾಗಿದ್ದಾರೆ. ರಾಜ್ಯದ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಯಾಗಿ ಇಡೀ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದ ಎಲ್ಲಾ ಜನರ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸತಕ್ಕಂಥ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಅವರು ಇದ್ದಾರೆ.

೧೧-೦೦ ಎ ಎಂ.

ಇವತ್ತು ನಾನು ಅವರ ಮೇಲೆ ಆಪಾದನೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಅವರು ಆ ಸ್ಥಾನವನ್ನು ದುರುಪಯೋಗ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ರಾಜ ಪಾಲರ ಮೇಲೆಯೂ ಕೆಲವು ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ವ್ಯಾಖ್ಯಾನ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇವತ್ತು ಸಂವಿಧಾನದ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಂದು ನಾನು ಆಪಾದನೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಇದರಿಂದ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದ ಜನ ಸಾಮಾನ್ಯರ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ ಇಡೀ ಭಾರತ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಯಾವ ಪರಿಣಾಮವನ್ನು ಉಂಟು ಮಾಡುತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನಾವು ನೋಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈ ಒಂದು ವಿಚಾರವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವರಿಗೆ ಹಕ್ಕು ಇಲ್ಲ ಎನ್ನುತಕ್ಕಂತದ್ದರ ಬಗ್ಗೆ ನಿಲುವಳಿ ಸೂಚನೆಯನ್ನು ಮಂಡಿಸುತ್ತಿದ್ದೇವೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು—ತಾವು ಕೂಡ ಪದೇ ಪದೇ ಎದ್ದು ನಿಂತು ಮಾತನಾಡಿದರೆ ತಮ್ಮ ಸ್ಥಾನದ ದುರುಪಯೋಗವೂ ಆಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಭವೇಶ್ವರಿಂಗ್—ನಿಲುವಳಿ ಸೂಚನೆಯನ್ನು ತಂದು ಅವರ ಮೇಲೆ ಆಪಾದನೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಚಾರ್ಜ್ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಯವರು ತಮ್ಮ ಸ್ಥಾನವನ್ನು ದುರುಪಯೋಗ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಮೇಲೆ ಹೇಳತಕ್ಕಂತಹ ಹಕ್ಕು ಅವರಿಗಿಲ್ಲ ಇವತ್ತು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಸೂರಸಾರಾಯಣರಾವ್—ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಅವರ ಸ್ಥಾನವನ್ನು ದುರುಪಯೋಗ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿಲ್ಲ ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಹುದ್ದೆ ಹೇಗೆ ಇರಬೇಕು ಎಂಬುದರ ಬಗ್ಗೆ ಶ್ರೇಷ್ಠ ಪತ್ರವನ್ನು ಹೊರಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚೆಯಾಗಬೇಕೆಂಬುದಕ್ಕೆ ಅಡಳಿತ ಪಕ್ಷದ ಸದಸ್ಯರೂ ಒಪ್ಪಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇದರಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾನದ ದುರುಪಯೋಗದ ವಿಚಾರ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಚರ್ಚೆಗೆ ಒಂದು ದಿನವನ್ನು ನೀಡಿ ಮಾಡಿ, ಇಡೀ ದೇಶಕ್ಕೇ ಅದು ಗೊತ್ತಾಗಲಿ.

ಶ್ರೀ ಭೀಮಣ್ಣ ಖಂಡ್ರೆ—ಮಾನ್ಯ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಹೆಗಡೆಯವರು ಹಿಂದೆ ಅವರು ರಾಜ್ಯದ ಹಣಕಾಸು ಸಚಿವರಾಗಿದ್ದಾಗ ಅದರಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಏನೂ ಚೀಂಜ್ ಆಗಬಾರದು. ಎಂದೂ ಅವರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. He said that the Governors position is important ಇಲ್ಲಿ ಡಿಸ್ಕಷನ್‌ಗೆ ಬಂದಾಗ ಹೇಳಬಹುದು. ಅವರು ಪೊಲಿಟಿಕಲ್ ಮೊಟಿವೇಟಸ್ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಆ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ ಎಲ್ಲಿ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಆ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿಲ್ಲ. He has violated the provisions

of the Constitution, the rules of procedure and also the decision of the Business Advisory Committee.

ಶ್ರೀ ಎ. ಲಕ್ಷ್ಮೀಸಾಗರ್.— ಅಧಿಕಾರ ದುರುಪಯೋಗ ಎನ್ನತಕ್ಕಂತಹ ಶಬ್ದವನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಧರ್ಮಸಿಂಗ್ ರವರು, ಶ್ರೀಮಾನ್ ಧರ್ಮಸಿಂಗ್ ರವರು ಯಾವಾಗ ಏನು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ? ಏನು ಎದ್ದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆಂಬುದು ಅದು ಅವರಿಗೇ ಗೊತ್ತಿರುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಧರ್ಮಸಿಂಗ್.— ಈಗಲೂ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳ ಸ್ಥಾನವನ್ನು ಅವರು ದುರುಪಯೋಗ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ ಅವರು ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ನಾನು ಆಪಾದನೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಅವರು ಏನು ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಪ್ರಕಟಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ನನ್ನ ಆಕ್ಷೇಪ ಉಂಟು. ಈಗಲೂ ನಾನು ಅದನ್ನೇ ಸಮರ್ಥಿಸುತ್ತೇನೆ. I stand by it.

ಶ್ರೀ ಎ. ಲಕ್ಷ್ಮೀಸಾಗರ್.— ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ತಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯಪಾಲನೆಯನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸತಕ್ಕಂತಹ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಶ್ವೇತಪತ್ರವನ್ನು ಈ ಮನೆಯ ಮುಂದಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಕರ್ತವ್ಯಚ್ಯುತಿ ಇಲ್ಲ. ಕರ್ತವ್ಯ ದುರುಪಯೋಗ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿಲ್ಲ. ಇದು ಅವರ ಇಮಾಜಿನೇಶನ್ ಅಷ್ಟೆ.

SRI BHIMANNA KHANDRE.—May I know under that provision this white paper has been presented ?

ಶ್ರೀ ಎ. ಲಕ್ಷ್ಮೀಸಾಗರ್.— ಆಮೇಲೆ ಯಾವ ಒಬ್ಬ ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಹೆಸರನ್ನೂ ಕುರಿತು ಆ ವಿಷಯ ಇಲ್ಲಿ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಹುದ್ದೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಸಂವಿಧಾನದಲ್ಲಿ ಇರತಕ್ಕಂತಹ ಅಧಿಕಾರ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಏನು ಸುಖಂ ಕೋರ್ಟಿನ ತೀರ್ಪುಗಳು ಇದ್ದಾವೆ. ಅವುಗಳನ್ನೇ ಆಧಾರವಾಗಿಟ್ಟು ಕೊಂಡು, ಮತ್ತು ಇತರೇ ಉದಾಹರಣೆಗಳನ್ನು ಆಧಾರವಾಗಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ತಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಮನೆಯ ಮುಂದೆ ಮಂಡನೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಯೇ ಹೊರತು ಯಾವ ಒಬ್ಬ ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಹೆಸರನ್ನಾಗಲೀ ಹೇಳಿಲ್ಲ ಮಾನ್ಯ ಧರ್ಮಸಿಂಗ್ ರವರು ದುರುದ್ದೇಶದಿಂದ ಈ ಆಪಾದನೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. I repudiate his allegation.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವೀರಪ್ಪ ಮೊಯ್ದಿ.— ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಪ್ರಿಲಿಮಿನರಿ ಸಬ-ಮಿಸನ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ತಾವು ನನಗೆ ಅನುಮತಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ನನ್ನ ಆಕ್ಷೇಪಣೆ ಏನು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಹೇಳಿದ ಮೇಲೆ ಅವರು ಹೇಳಿ ಅಡ್ಜರ್ನ್ ಮೋಷನ್ ಅದ ಮೇಲೆ ಮಿಕ್ಕ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಮಾತನಾಡೋಣ. I am trying to convince the Chair that it comes under that. We are not discussing exactly on a substantial motion of the adjournment motion. It is only a preliminary discussion with regard to admissibility of the adjournment motion. ಆದ್ದರಿಂದ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಸದನದ ಮುಂದೆ ಶ್ವೇತಪತ್ರವನ್ನು ಮಂಡನೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಪೂರ್ತಿ ವಾದ ಮಾಡಲು ನಾನು ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ತಾವು ಅನುಮತಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟ ಮೇಲೆ ಅವಾಗ ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ನಾನು ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ. ಈಗ ಸದ್ಯದ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸಂವಿಧಾನಕ್ಕೆ ಭಾಹಿರವಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ ನಿನ್ನ ನಡೆದಂಥ ಸನ್ನಿವೇಶದಲ್ಲಿ ಸಂವಿಧಾನದ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಕುಗ್ಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಈ ಸದನದ ಯಾವ ಒಂದು ನಿಯಮ ಗಳಿವೆ, ಸದನದ ಉತ್ತಮವಾದ ಪರಂಪರೆಗಳಿವೆ, ಆ ಪರಂಪರೆಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಮೀರಿ ಧಾಟಿ ನಮ್ಮ ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಶ್ವೇತಪತ್ರವನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಮುಂದೆ ಯಾವ ರೀತಿ ಇಲ್ಲಿಯ ಕಾರ್ಯ ಕಲಾಪಗಳು ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆಯನ್ನು ಪಡೆಯುತ್ತವೆ, ಆದ್ಯತೆಯನ್ನು ಪಡೆಯುತ್ತವೆ ಎನ್ನತಕ್ಕಂತಹ ವಿಚಾರವನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ. ಒಂದು ಕಡೆ ಆ ಶ್ವೇತ ಪತ್ರದಲ್ಲಿ ಏನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆಂದರೆ.

“ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಕುರಿತು ಪರಸ್ಪರ ಕರ್ತವ್ಯಗಳ ಮೃತ್ಯುವನ್ನು ಅರಿತುಕೊಳ್ಳುವುದೂ ಪರಸ್ಪರ ಗೌರವ ಮತ್ತು ಆದರ ಭಾವನೆಯಿಂದ ವರ್ತಿಸುವುದೂ ಅಗತ್ಯ. ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಹಾಗೂ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳ ಕೇಂದ್ರೀಕರಣದ ಅನಿವಾರ್ಯ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ಒಕ್ಕೂಟ

ಸರ್ಕಾರದ ಒಂದು ರೀತಿ ಪರಿಣಾಮಾಧಿಕಾರದ ಪರ್ತಿನೆಯನ್ನೂ ಮತ್ತು ಹಿರಿತನದ ಮನ್ನೋಭಾವನೆಯನ್ನೂ ತೋರಿಸುತ್ತಿದೆ. ಹೀಗಾಗಿ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರಗಳಲ್ಲಿ ಹತಾಶ ಭಾವನೆ ಮೂಡಿಸುವಿಗೆ ಅನಾಯಾಸ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ, ಹಾಗೂ ತಾರತಮ್ಯ ತೋರಿಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ, ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ತಾವು ಅಸಹಾಯಕರು ಎಂಬ ಮನ್ನೋಭಾವನೆಯು ಬೆಳೆಯುತ್ತಿದೆ, ಈ ಮನ್ನೋಭಾವನೆಯೇ ರಾಜ್ಯದ ಐಕ್ಯತೆಗೆ ಅಪಾಯಕಾರಿಯೆಂದು ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಮನ್ನೋಭಾವನೆಗೆ ಕಾರಣ.”

ಯಾವ ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಹುದ್ದೆ, ಇದೆ, ಆ ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂಥ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ದೊಡ್ಡ ಸವಾಲನ್ನು ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಮಂಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ. ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಇದರಿಂದ ಯಾರು ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. When he does not command respect of the people he can no more continue as a Governor... ಅದ್ದರಿಂದ ನಾನು ಹೇಳುವುದು ಇಂತಹ ಕೆಲವು ಪ್ರಮುಖವಾದ ವಿಚಾರಗಳ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆಯನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಮಂಖ್ಯಮಂತ್ರಿ ಯವರು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಒಂದು ಸ್ಥಾನಮಾನ ತಮಗೆ ಗೊತ್ತಿರುವ ಹಾಗೆ ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಪಾತಿವ್ರತೆಯ ಪ್ರಾವಣ್ಯಕ್ಕೆ ಒಂದು ರೀತಿಯಾದ ಸವಾಲನ್ನು ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಮಂಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಶ್ರೇತಪತ್ರದ ಮುಖಾಂತರ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದು ಇಲ್ಲಿ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಕಾಣುತ್ತಿದೆ, ಇದೇ ಪ್ರಕಾರ ಸಂವಿಧಾನ ಮತ್ತು ಕಾನೂನು ವಿಚಾರಕ್ಕೆ ಆತಂಕವಾಗಿದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಒಂದು ವಗಸನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ I am submitting only very relevant points which are necessary for advancing my argument. I am not speaking about the details at all.

“ಅದ್ದರಿಂದಲೇ ಸಂವಿಧಾನದ ಈ ಸಾಲಭಾಗಗಳನ್ನು ಕೇಂದ್ರದಲ್ಲಿರುವ ಆಡಳಿತ ಪಕ್ಷದ ಒತ್ತಾಸೆಗಳನ್ನು ಈಡೇರಿಸುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ನಿರಂತರವಾಗಿ ಮತ್ತು ವ್ಯವಸ್ಥಿತವಾಗಿ ದುರುಪಯೋಗ ಪಡಿಸಿಕೊಂಡು ವಿಕೃತಗೊಳಿಸಿರುವುದು ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯಪಾಲರನ್ನು “ಒಕ್ಕೂಟ ಸರ್ಕಾರದ ಘನತೆ ಮತ್ತು ನೌಕರನ” ದರ್ಜೆಗೆ ಇಳಿಸಿರುವುದು ಅತ್ಯಂತ ಅಂತಹದ ಸಂಗತಿ. ಇದರ ಪರಿಣಾಮ, ಒಕ್ಕೂಟ ರಾಜ್ಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ವಿಕೃತವಾಗಿರುವುದಕ್ಕೆ ಅಲ್ಲಿ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದ ನಿರಾಕರಣೆಯೂ ಆಗಿದೆ.” ಅದ್ದರಿಂದ ಇದನ್ನು ಅದರ ಮೇಲೆ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನವನ್ನು ನಾನು ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಕೆಲವು ವ್ಯಾಖ್ಯಾನಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ನಾನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಇದ್ದೇವೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಪ್ರಸ್ತುತದ ಮೇಲೆ ಏನೋ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೀರಿ, What is the urgency?

SRI M. VEERAPPA MOILY.—I am telling about what is the kind of the book which was presented.

ಯಾವ ತರಹದ ಹೇಳಿಕೆಯನ್ನು ಈ ಸದನದ ಮುಂದೆ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬುದಕ್ಕೂ ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾಗಿ ೨-೨ ಕೋಟ್ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. I am not quoting everything.

MR. SPEAKER.—The book is already in the hands of the Press Public and the Hon'ble Members.

SRI M. VEERAPPA MOILY.—I am duty-bound to say what kind of 'Swethapatra' was presented. ಇದು ಸಾಮಾನ್ಯ ಶ್ರೇತ ಪತ್ರ ಅಲ್ಲ. ಇಂತಹ ಶ್ರೇತ ಪತ್ರವನ್ನು ಸದನದ ಮುಂದೆ ಮಂಡಿಸತಕ್ಕಂತಹ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಇರಲಿಲ್ಲ. That means he hurled insulted on the governors, functioned in this country.

ಕಳೆದ ೧೯ ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯಪಾಲರಾಗಿ ನೇಮಕಗೊಂಡವರಲ್ಲಿ ಒಂದುಶೇಕ ಮಂದಿಗೆ ಆ ಹುದ್ದೆಗೆ ಅಗತ್ಯವಾದ ಯೋಗ್ಯತೆಗಳಿರಲಿಲ್ಲ ಎಂದು ಅಧ್ಯಯನ ತಂಡ ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಟ್ಟಿದೆ. ಅಂದರೆ ಯೋಗ್ಯ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ಕೊರತೆಯಿತ್ತು ಎಂದರ್ಥವಲ್ಲ. ಈ ಹುದ್ದೆಗಳಿಗೆ ನೇಮಕ ಮಾಡಿದ ನಿಜವಾದ ಕಾರಣ ಹೊಣೆ ಹೊತ್ತಿರುವವರು ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಹುದ್ದೆಯನ್ನು ಗೌಣವಾಗಿ ಪರಿಗಣಿಸಿದ್ದೇ ಈ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗೆ

ಯಾವ ರಾಜ್ಯಪಾಲರೂ ಉನ್ನತ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ ಅಂಥವರ ಮೇಲೆ ತೇಜೋವರ್ಧನೆಯನ್ನು ಮಾಡ ತಕ್ಕಂತಹ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅವರು ಶ್ಲೇಷಕೃತ್ಯವನ್ನು ಹೊರಡಿಸಿಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ.

ಸಂದರ್ಭಗಳು ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಹುದ್ದೆಯ ಘನತೆಯನ್ನು ಕುಗ್ಗಿಸಿವೆ. ಇದರಿಂದಾಗಿ ರಾಜ್ಯಪಾಲರುಗಳ ಆಯ್ಕೆಯು ಗುಣಮಟ್ಟದ ಪ್ರಮಾಣವೂ ತೀರಾ ಕಠಿಣವಾಗಿದೆ. ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಹುದ್ದೆಯ ಸಾಮಾನ್ಯ ಯೋಗ್ಯತೆಯಲ್ಲಿ ವರಿಗೆ ಲಾಭದಾಯಕ ಹುದ್ದೆಯಾಗಿ ಪರಿಣಮಿಸಿದೆ ಅಥವಾ ಅಪ್ರಾಪ್ತಗೀಡಾದ ರಾಜಕಾರಣಿಗಳಿಗಾಗಿ ಸಮಾಧಾನಕರ ಬಹುಮಾನ ವೆಂಬಂತೆ ಆ ಹುದ್ದೆಯನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಆಯ್ಕೆಗೊಂಡದರ ಪೈಕಿ ಬಹುತೇಕ ಮಂದಿ ಕೇಂದ್ರದಲ್ಲಿ ಅಧಿಕಾರದಲ್ಲಿರುವ ಪಕ್ಷದ ಹಳಬರೇ ಹೆಚ್ಚು. ಈ ಎಲ್ಲ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸಿದರೆ, ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಹುದ್ದೆಗೆ ಯೋಗ್ಯ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ ಎಂದರ್ಥವಲ್ಲ. ಅಂಥ ಯೋಗ್ಯತೆಯುಳ್ಳವರು ತೀರಾ ಕಡಿಮೆ ಎಂದರ್ಥ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ತಾವು ಅನುವಂತಿ ಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ತಾವು ತೀರ ಅನುಭವಿ ಸದಸ್ಯರು.....

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವೀರಪ್ಪ ಮೊಯ್ಲು.—ನನ್ನ ಅನುಭವದ ಬಗ್ಗೆ ತಮಗೆ ಸಂಶಯ ಬರಲಿಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಇಲ್ಲವಲ್ಲ ?

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ನೀವು ವಾದ ಮಾಡುವುದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಸಂಶಯಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಗಿದೆ. Those are the recommendations of the Committee.

SRI. M. VEERAPPA MOILY.—That means, it is a bonus, or a favour given to most undeserving people.

ಮತ್ತೆ ರಾಜ್ಯಪಾಲರನ್ನೂ ಕೂಡ ಸರ್ಕಾರೀ ನೌಕರರಂತೆ ಮಾರ್ಗವಣಿ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸಲಾಗಿದೆ. ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ ಈ ಶ್ಲೇಷ ಪತ್ರದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ ಬಿ. ಡಿ ಜತ್ತಿಯವರ ವಿಚಾರ ಬಂದಿದೆ, ಇನ್ನೂ ಅನೇಕ ಪ್ರಮುಖರ ವಿಚಾರಗಳು ಬಂದಿವೆ. ಇದರಿಂದ ಈಭಾಷೆಯು ಏನಾಗಿದೆ ಎಂದರೆ ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಹುದ್ದೆಯನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಸಾರ್ವಜನಿಕರ ಎದುರಿಗೆ ಅವಮಾನ ಮಾಡಿದಂತಾಯಿತು. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ ರಾಜ್ಯಪ್ರಾಪ್ತ ಹೆಂಡೆಯವರ ದಾಖಲೆಯನ್ನು ಮೆಚ್ಚಬೇಕು. ಈ ಬಿಸಿನೆಸ್ ಅಡ್ವೈಸರಿ ಕಮಿಟಿಯಲ್ಲಿ ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ವಿಶ್ಲೇಷಿಸಿದರು ಎಂದು ತೀರ್ಮಾನವಾಗಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಅದಕ್ಕೆ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿ ಈ ಶ್ಲೇಷ ಪತ್ರವನ್ನು ಮಂಡನೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್ ಬೊಮ್ಮಾಯಿಯವರು ಹೇಳಿದರು, ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಕಾನ್ಸಿಲ್‌ನಲ್ಲಿ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಅವಾಗ ಉತ್ತರ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಈ ಸದನದಲ್ಲಿ ವಿತರಿಸಿ ಮತ್ತೆ ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ವಿಶ್ಲೇಷಿಸಿ, ಬೇಡ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಅದೇ ಪ್ರಕಾರ ಬಿಸಿನೆಸ್ ಅಡ್ವೈಸರಿ ಕಮಿಟಿಯಲ್ಲೂ ಕೂಡ ತೀರ್ಮಾನವಾಗಿದೆ. ಬೀಗ್ ತೀರ್ಮಾನವಾಗಿರುವಾಗ ಮತ್ತೆ ಇಲ್ಲಿ ಎತ್ತಿದರೆ ಅದು ಬಿಸಿನೆಸ್ ಅಡ್ವೈಸರಿ ಕಮಿಟಿಯ ಆದೇಶವನ್ನು ಉಲ್ಲಂಘನೆ ಮಾಡಿದಂತೆ ಕಂಡುಬಂದಿರಬಹುದು ಆಗಿದೆ. ಇದು ಖಂಡಿತವಾಗಿಯೂ ನಿಷಿದ್ಧವಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿ ತ್ಯೇನೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಅವರ ತೀರ್ಮಾನವನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಅನುಕರಣೆ ಮಾಡದೇ ಇರುವುದರಿಂದ ಈ ಸದನಕ್ಕೆ ಕಿಂಚಿತ್ ಗೌರವವನ್ನೂ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಇವರು ಜನತಾ ಪಕ್ಷ ಕೈಂಠಲೂ ನಾವೇ ಮೇಲ್ನಟ್ಟಿವರಾಗಿದ್ದೇವೆ ಅಂತ ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೋ ಏನೋ. ಏತಕ್ಕಿಂದ ಹಿಂದೆ ಜನತಾ ಸರ್ಕಾರ ಕೇಂದ್ರದಲ್ಲಿ ಇದ್ದಾಗ ಕಾನೂನು ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿದ್ದ ಶ್ರೀ ಶಾಂತಿಭೂಷಣರವರೇ ಈ ರೀತಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದು ಏನೆಂದರೆ ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಬಗ್ಗೆ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಬಿಡಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ ಎಂದು.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಸೂರನಾರಾಯಣರಾವ್.—ಸಂವಿಧಾನ ೫೫ ವರ್ಷದಿಂದಲೂ ಇದೆ, ರಾಜ್ಯಪಾಲರೂ ಹೇಗೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬುದು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಈಗ ಇದಕ್ಕೆ ಚರ್ಚೆಗೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟರೆ ಅದರಲ್ಲಿ ಎನು ತಪ್ಪು ? ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಡಿಸ್ಕಷನ್ ಆಗಲಿ. ಅದನ್ನು ನಾವು ಸ್ವಾಗತ ಮಾಡೋಣ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವೀರಪ್ಪ ಮೊಯ್ಲು.—ಕಾನ್ಸಿಲ್ಯೂಷನ್ ಮ್ಯಾಟರ್ಸ್ ಅನ್ನು ಡಿಸ್ಕಷನ್ ಮಾಡ ಬಾರದು ಅಂತ ಇದೆ. ಹಾಗಿರುವಾಗ ಇಪೋತ್ತು ಇದನ್ನು ಚರ್ಚೆಗೆ ತಂದರೆ ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಒಂದು

ಸಾನ್ನಿಧ್ಯ ಅಪವೇಶನ ಮಾಡುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಇದನ್ನು ಮಾಡಿದಾರೆ ಅಂತ ಹೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಕಾನ್ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಷನ್ ಪ್ರಕಾರ ಹೈಯೆಸ್ ಆಫೀಸರ್ಸ್ ಬಗ್ಗೆಯೂ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಬಾರದು ಎನ್ನುವ ನಿಯಮ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಕಾನ್ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಷನ್‌ನಲ್ಲಿರುವಾಗ ಇದನ್ನು ಚರ್ಚೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ, ಅ ನಿಯಮ ವನ್ನು ಉಲಂಘನೆ ಮಾಡಿದಂತಾಗುವುದಿಲ್ಲವೇ? ಅಲ್ಲದೆ ಬಿಸಿನೆಸ್ ಅಡ್ವೈಸರಿ ಕಮಿಟಿಯವರೂ ಸಹ ಇದನ್ನು ವಿಶ್ವಾಸಾರ್ಹ ಎಂದು ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಿದರೂ ಸಹ ಅವರ ಆದೇಶವನ್ನೂ ಕೂಡ ತಾವು ಉಲ್ಲಂಘನೆ ಮಾಡಿದಂತಾಗುವುದಿಲ್ಲವೇ? ಗೌರ್ರರನ್ನು ಆಪಾಯಿಂಟ್ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು, ಅವರ ಟರ್ಮ್ ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು, ಗೌರ್ರರಗೆ ಯಾವ ಸ್ಥಾನ ಮಾನವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು ಎಂಬುದನ್ನೆಲ್ಲಾ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು, ಲೋಕಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಆದರೆ ಈ ವಿಧಾನಸಭೆಯನ್ನು ಲೋಕ ಸಭೆಯ ಹಾಗೆ ವಾರ್ಷಿಕವಾಗಿ ಈ ಬಂದು ತಿದ್ದುಪಡಿ ತಂದು ಮಾಡಬೇಕೆನ್ನುವ ಪ್ರಯತ್ನವನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ ಇದು ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಕೂಡ ಲೋಕಸಭೆಯ ಬಂದು ಹಕ್ಕನ್ನು ಹಾಗೂ ಲೋಕಸಭೆಯನ್ನು ಹತ್ತಿಕ್ಕಲು ಮಾಡಿದ ಈ ಬಂದು ಪ್ರಯತ್ನ ಸರಿಯಲ್ಲ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರಂ.—ಅದಕ್ಕೆ ಇಲ್ಲಿ ಅವಕಾಶ ಇಲ್ಲ. ತಾವು ಪ್ಯಾಪಿ ಮೀರಿ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದೀರಿ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವೀರಪ್ಪಮೊಯ್ಲಿ.—ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ನಾನು ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಇವತ್ತು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಏನು ನಡೆಯುತ್ತಾ ಇದೆ ಎನ್ನುವ ವಾಸ್ತವಾಂಶವನ್ನೇ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಆದುದರಿಂದ ಇವತ್ತು ಈ ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಬಂದು ಸ್ಥಾನಮಾನಕ್ಕೆ ಅಪಮಾನ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥಾ ಬಂದು ವಾತಾವರಣ ಏನು ನಡೆದಿದೆ ಅದನ್ನು ಅಡ್ಡ ರೈಮೆಂಟ್ ಮೋಷನ್ ಮೂಲಕ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆನೇ ನಾವು ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಎತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಇಡೀ ದಿವಸವೇ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡುವುದು ಅವಶ್ಯಕ ಇರುವುದರಿಂದ ಇಡೀ ದಿವಸವನ್ನು ಇದಕ್ಕೆ ಮೀಸಲಾಗಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇದು ಇಡೀ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದ ಜನತೆಗೆ ಅಪಮಾನ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥಾದ್ದಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಇವರ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ತಾವು ಅನುಮತಿ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಸೂರ್ಯನಾರಾಯಣರಾವ್.—ಇದರಿಂದ ಏನೂ ಅಪಮಾನವಾಗುವುದಿಲ್ಲವಲ್ಲ ಚರ್ಚೆ ಆಗಲಿ ಬಿಡಿ.

(ಗೊಂದಲ)

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಜಿ. ಮಹೇಶ್ವರಪ್ಪ.—ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ನನಗೂ ಕೂಡ ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡಬೇಕು.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರಂ.—ಮೊದಲು ಮೋಷನ್ ಕಳುಹಿಸಿರುವವರು ಮಾತನಾಡಲಿ. ಆಮೇಲೆ ನೀವು ಮಾತನಾಡಿ. ಈಗ ಬಿಂಗಾರಪ್ಪನವರೂ ಬಂದು ನಿಲುವಳಿ ಸೂಚನೆ ಕಳುಹಿಸಿದ್ದಾರೆ ಅವರು ಮೊದಲು ಮಾತನಾಡಲಿ.

ಶ್ರೀ ವಾಣಿಕರಾವ್ ಪಾಟೀಲ್.—ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ನನಗೂ ಸಹ ತಾವು ಮಾತನಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವೀರಪ್ಪಮೊಯ್ಲಿ.—ಸ್ವಾಮಿ, ಅವರಿಗೂ ಕೂಡ ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡಿ ಅವರಿಗೆ ಇಡೀ ರಾತ್ರಿ ನಿದ್ರೆ ಬರಲಿಲ್ಲ. ಅವರು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡಬೇಕೆಂದು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿ ವಾಡಿ ನಿದ್ರೆ ಮಾಡಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ವಿ. ಎಸ್. ಆಚಾರ್.—ನಿದ್ರೆ ಬರದೇ ಇರುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಏನು? ಅದರನ್ನೇನೂ ಗೌರ್ರರ ಮಾಡುತ್ತೀರಾ?

(ಗೊಂದಲ)

ಅಧ್ಯಕ್ಷರಂ.—ಮೊದಲು ಮೋಷನ್ ಕಳುಹಿಸಿರುವವರು ಮಾತನಾಡಲಿ. ಆಮೇಲೆ ನೋಡೋಣ.

ಎಸ್. ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯಿ.—ಸ್ವಾಮಿ, ಮಾನ್ಯ ವಿರೋಧಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು ವಾಣಿಕರಾವ್ ಪಾಟೀಲ್‌ರವರಿಗೆ ಇಡೀ ರಾತ್ರಿ ನಿದ್ರೆ ಬರಲಿಲ್ಲ ಅನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿದರು. ಏತಕ್ಕೆ ಅನ್ನುವುದು ಗೊತ್ತಾಗಲಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವೀರಪ್ಪಮೊಯ್ಲಿ.—ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಇಂಥಾ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದರಲ್ಲಾ ಅದಕ್ಕೆ ಬೇಸರವಾಯಿತು.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯಿ.—ಅವರು ಏನು ಕನಸು ಕಾಣುತ್ತಾ ಇದ್ದರೂ ಅದು ಲೆಕ್ಕಕ್ಕೆ ಸಿಕ್ಕಲಿಲ್ಲ ಅಂತ ಕಾಣುತ್ತದೆ, ಅದಕ್ಕೆ ನಾನಾದರೂ ನಿದ್ರೆ ಬರಲಿಲ್ಲವೋ ಏನೋ.

SRI. MANIKRAO PATIL.—I deem it as a privilege because members are anxious about me. I deem it as my privilege.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಮಾನ್ಯ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು ನಿನ್ನೆ ದಿವಸ ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ನಡೆದಂಥ ಕಾರ್ಯಕಲಾಪಗಳು ಸಂವಿಧಾನ ಬಾಹಿರ ಎನ್ನುವ ಪದವನ್ನು ಬಳಸಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವೀರಪ್ಪಮೊಯ್ಲಿ.—ನಾನು ಆ ರೀತಿ ಹೇಳಿಲ್ಲ.

MR. SPEAKER.—Please take the Records.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಜಿ. ಮಹೇಶ್ವರಪ್ಪ.—ಸ್ವಾಮಿ, ನನಗೂ ಕೂಡ ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡಬೇಕು.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಮೊದಲು ಮೋಷನ್ ಕಳುಹಿಸುವವರು ಮಾತನಾಡಲಿ ಅಮೇಲೆ ನೋಡೋಣ ಈಗ ಮಾನ್ಯ ಬಂಗಾರಪ್ಪನವರು ಮಾತನಾಡಲಿ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ.—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ.....

(ಗೊಂದಲ)

ಶ್ರೀ ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ ಎಂ. ಖರ್ಗೆ.—ಮಾನ್ಯ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಹೆಗಡೆಯವರು ಜನತಾ ಪಕ್ಷದ ಜನರಲ್ ಸೆಕ್ರೆಟರಿ ವತಿಯಿಂದ ಶೈತನಪತ್ರ ಪ್ರಕಟಣೆ ಮಾಡಿದ್ದರೆ ಅದು ಬೇರೆ ವಿಷಯ. ಅವರು ಕರ್ನಾಟಕ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿ ಶೈತನಪತ್ರವನ್ನು ಪಬ್ಲಿಷ್ ಮಾಡಿರುವುದರಿಂದ ಅದು ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದ ಜನತೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂಥಾ ಪ್ರಶ್ನೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಅವರು ಉತ್ತರ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ.

(ಗೊಂದಲ)

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಜಿ. ಮಹೇಶ್ವರಪ್ಪ.—ಮಾನ್ಯ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಹೆಗಡೆಯವರು ಹೇಳಿದ್ದು ಇದು ವೈಯಕ್ತಿಕವಾಗಿ ಶ್ರೀ ಬ್ಯಾನರ್ಜಿ ಅವರಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂಥಾ ಪ್ರಶ್ನೆಯಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇದು ಇಡೀ ಸಾರ್ವಜನಿಕರಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂಥಾ ಪ್ರಶ್ನೆಯಾಗುತ್ತದೆ.

(ಗೊಂದಲ)

ಶ್ರೀ ಧರ್ಮಸಿಂಗ್.—ಅದಲ್ಲಾ ಇಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ವಿಷಯ ಇಷ್ಟಕ್ಕೆ ನಿಂತು ಹೋಗಿ ವುದಿಲ್ಲ. ಈ ವಿಷಯ ಬಹಳ ವ್ಯಾಪಕವಾಗಿ ಹೋಗುತ್ತದೆ.

ಏಕೆಂದರೆ, ಆಗಸ್ಟ್ ೧೨ನೆಯ ತಾರೀಖಿನ ದಿವಸ ಸದನ ಪ್ರಾರಂಭವಾದ ಮೇಲೆ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಏನು ಹೇಳಿಕೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರೂ ಅದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಹಾಗೆ ನಾನು ಒಂದು ನಿಲುವಳಿ ಸೂಚನೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೆನು. ನಾನು ಈ ಪ್ರಸ್ತುತದ ಬಗ್ಗೆ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ರಾಜ್ಯಾಂಗದಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಹುದ್ದೆಯ ಸ್ಥಾನಮಾನಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಅವರು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿರತಕ್ಕ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಬಾರದು ಎಂದಲ್ಲಿ, ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಅವರಿಗೆ ಹಕ್ಕು ಇದೆ. ಹಾಗೆ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿರತಕ್ಕ ಸಂದರ್ಭ ಸದನದ ಹೊರಗೆ ಬರಬಹುದು, ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ ಕೆಲವು ನಿಯಮಗಳ ಚೌಕಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಮಾಡಬಹುದು, ಇದು ಕೆಲವು ನಿಯಮಗಳ ಚೌಕಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಸೀಮಿತವಾಗಿರಬೇಕು. ಇದು ಬಹಳ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯವಾದ ವಿಷಯ, ಮತ್ತು ಚರ್ಚೆಗೆ ಒಳಪಡತಕ್ಕ ವಿಷಯವೂ ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ ಆಗಬಹುದು. ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ವಿಚಾರ ಸಂಕೀರ್ಣದಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿರತಕ್ಕ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯಪಾಲರೂ ರಾಜ್ಯ ಮಟ್ಟದ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳು ಪ್ರತೀಕಗಳ ಮುಖೇನ ಪ್ರಕಟವಾದ ಮೇಲೆ ಕರ್ನಾಟಕದ ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ತಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತ ಮಾಡಿದರು. ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಈ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತ ಮಾಡತಕ್ಕ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಹೆಸರನ್ನು ಹೇಳಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ನಾನು ಒಪ್ಪುತ್ತೇನೆ. ಇದು ನಿಜ.

ಇದೇ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಕರ್ನಾಟಕದ ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ಕೂಡ ಹೇಳಿರತಕ್ಕದ್ದನ್ನು ನಾವು ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟು ಕೊಳ್ಳೋಣ. ಪ್ರತಿಗಳೂ ಸಹ ತಮ್ಮ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನವನ್ನು ಮಾಡಿದವು. This is a hit back to Chief Minister by the Governor ಎನ್ನುತ್ತಾ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆಯನ್ನು ಅವರು ತಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯದಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ನಾನು ಆಗಸ್ಟ್ ೧೬ನೇ ತಾರೀಖು ಒಂದು ನಿಲುವಳಿ ಸೂಚನೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು. -ನಿಯಮ ಖರ್ಚಿನಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ. -ನಿಯಮ ಖರ್ಚಿನಲ್ಲಿ ಇರಬಹುದು ನಾನು ಅದನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿದಾಗ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಸದನದಲ್ಲಿದ್ದರು. ಅವರು, ಈ ಒಂದು ವಿಚಾರವನ್ನು ನಾವು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದಾಗ ಹೇಳಿದರು, ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚೆ ಬೇಕಾದರೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳೋಣ ಎಂದು ಅವರು, ನಾನು ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಬಗ್ಗೆ ದೃಕ್ಪ್ರಮಾದಿರತಕ್ಕ ಕೆಲವು ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ನಿನ್ನದೇಹವಾಗಿ ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ಪಡಿಸುತ್ತೇನೆಂದು ಆಗಸ್ಟ್ ೧೬ನೇ ತಾರೀಖು ಭರವಸೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವುದನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಸ್ಮರಿಸಬಹುದು. ಆ ಭರವಸೆಯನ್ನು ಇಂದು ಈಡೇರಿಸುತ್ತಿದ್ದೇನೆಂದು ಹೇಳಿ ಈ ಒಂದು ಶ್ರೇತಪತ್ರವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಮತ್ತು ಇದನ್ನೂ ಕೂಡ ಚರ್ಚೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳೋಣ ಎನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಇದು ಚರ್ಚೆಯಾಗಲಿ ಎನ್ನುವ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಕೊಟ್ಟ ಮೇಲೆ ತಾವೂ ಕೂಡ ಅದಕ್ಕೆ ಒಪ್ಪಿಗೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ಮತ್ತು ಚರ್ಚೆಗೆ ದಿನಾಂಕ ಮತ್ತು ಕಾಲವನ್ನು ಗೊತ್ತು ಮಾಡೋಣ ಎನ್ನುವ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನೂ ತಾವು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ಈ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಕೊಟ್ಟ ಮೇಲೆ ಸದನದ ಕಾರ್ಯಕಲಾಪಗಳ ಸಲಹಾ ಸಮಿತಿಯಲ್ಲಿ ಇದು ಬಂದ ಮೇಲೆ ಅಲ್ಲಿ ಯಾವ ಯಾವ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಎಂದು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎನ್ನುವ ವಿವರಕ್ಕೆ ಬಂದಾಗ ಈ ವಿಷಯವೂ ಕೂಡ ಪ್ರಸ್ತಾಪಕ್ಕೆ ಬಂತು. ಈ ಸಲಹಾ ಸಮಿತಿಯಲ್ಲಿ ಯಾರು ಯಾರು ಇದ್ದಾರೆ ಅವರೆಲ್ಲರೂ ಕೂಡ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಸರ್ವಾನುಮತದ ಅಭಿಪ್ರಾಯಕ್ಕೆ ಬಂದು, ಇದನ್ನು ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟಾಗ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವ ಮಾತನ್ನು ನಾವು ಹಿಡಿತದಲ್ಲಿಟ್ಟು ಕೊಂಡು ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಮಾತು ಕಂಡಕ್ಕೆ ಆಫ್ ದಿ ಗವರ್ನರ್, ಅವರ ನಡವಳಿಕೆಯ ಮೇಲೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಬೆಲೆಕನ್ನು ಜಿಲ್ಲೆತಕ್ಕ ಸಂದರ್ಭ ಬರಬಹುದು, ನಮ್ಮ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ವಿಷಯವನ್ನು ಸೇರಿಸಿಕೊಂಡು ಇದು ಚರ್ಚೆಯಾಗಬಹುದು ಅದ್ದರಿಂದ ಇದನ್ನು ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬಿಟ್ಟುಬಿಡಬೇಕು, ಮಂತ್ರಿಯ ಮಾತುಬೇಕು ಎನ್ನುತ್ತಾ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಸಲಹಾ ಮಂಡಳಿಯವರು ಸರ್ವಾನುಮತದಿಂದ ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಿದರು. ತಾವೂ ಕೂಡ ಆ ದಿವಸ ಸಭೆಯಲ್ಲಿದ್ದು ದೊಂದ ನಾನು ಇದನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಮಾನ್ಯ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು ಮತ್ತು ಹಲವಾರು ಸಚಿವರೂ ಅಲ್ಲಿದ್ದರು. ಅದಾದ ಮೇಲೆ ಈ ವಿಷಯ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಮುಗಿದುಹೋಯಿತು ಎನ್ನುವ ಛಾಪನೆಯಿಂದ ಇದ್ದವು. ನಿನ್ನೆಯ ದಿವಸ, ನಮಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ, ಈ ಸದನದಲ್ಲಿ ಶ್ರೇತಪತ್ರವನ್ನು ಯಾವ ಒಂದು ಚೌಕಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಅವರು ತಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ವಿಸ್ತರಿಸಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರೋ ಅದನ್ನು ಸಭೆಯಲ್ಲಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ತಮಗೆ ಗೊತ್ತಿರುವ ಹಾಗೆ ನಾನು ರೂಲ್ ಆಫ್ ಹೌಸ್ ಕೆಳಗೆ ನೋಟೀಸ್ ಕಳುಹಿಸಿ ಇದನ್ನು ಚರ್ಚೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂದು ಕೇಳಿದಾಗ ತಾವು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ನಮ್ಮ ಅಭ್ಯಂತರವೇನೂ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಮತ್ತು ಸಲಹಾ ಮಂಡಳಿಯಲ್ಲಿ ಈ ವಿಷಯ ಮಂತ್ರಿಯವರಾಗಬೇಕು ಎಂದು ಸಭಾನಾಯಕರು ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಿದ ಮೇಲೂ ಇದನ್ನು ಇಲ್ಲಿದತ್ತಕ್ಕೆ ಡಿಟಿಕ್ಟು ಏನು ಇತ್ತು? ಸಲಹಾ ಮಂಡಳಿಯವರು ಏನು ತೀರ್ಮಾನ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೋ ಅದು ಸರಿಯೋ ತಪ್ಪೋ ಅದಕ್ಕೆ ತಲೆಬಾಗತಕ್ಕದ್ದು ಇದೆ. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನಾವು ಇದನ್ನು ನೋಡಿದಾಗ ಸಭಾನಾಯಕರು, ಜವಾಬ್ದಾರಿಯುಳ್ಳವರೂ ಈ ಒಂದು ಶ್ರೇತಪತ್ರವನ್ನು ಸದನದಲ್ಲಿ ಇಡುವ ಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ಬಂದು ಪುನಃ ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಕೊಡಿದರೆ, ಇದು ಸರಿಯೇ ಎನ್ನುವುದೇ ನಮ್ಮ ಪ್ರಶ್ನೆ. ಹುತ್ಕೊಂಡು, ಏನಂದರೆ ನಾವು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿರತಕ್ಕ ತೀರ್ಮಾನದ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿ ಶ್ರೇತಪತ್ರವನ್ನು ಇದೇಕೆಂದ ಡಿಟಿಕ್ಟುಮಾಡುತ್ತಾ? ಇದಕ್ಕೆ ಅಕೆಡಮಿಕ್ ಇಂಟರಸ್ಟ್ ಇದ್ದು ಇದನ್ನು ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಬೇಕಾದ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇದ್ದರೆ ಅನೇಕ ಜನರು ಇದನ್ನು ಹೇಳುವುದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಸಲಹಾ ಮಂಡಳಿಯಲ್ಲಿ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ತೀರ್ಮಾನವಾದ ಮೇಲೂ ಕೂಡ ತಮ್ಮ ಒಪ್ಪಿಗೆಯನ್ನು ಇದಕ್ಕೆ ಅವರು ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಪಡೆದರೋ ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಅವರು ತಮ್ಮ ಒಪ್ಪಿಗೆಯನ್ನು ಪಡೆದೇ ಇದನ್ನು ಮಂಡನೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಂದು ನಾನು ತಿಳಿಯುತ್ತೇನೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಇಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಒಪ್ಪಿಗೆ ಇಲ್ಲದೆ

ಯಾರೂ ಕೂಡ ಏನನ್ನೂ ಮಂಡನೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ನಾವು ಈ ಒಂದು ತೀರ್ಮಾನವನ್ನು ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡ ಮೇಲೆ ಸದನದ ನಾಯಕರು ಮತ್ತು ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಪ್ರಸ್ತಾವ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವನ್ನು ತಾವು ಹೇಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರಿ ? ಇದರ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಏನು ಇದೆ ? ಇದು ಸಲಹಾ ಮಂಡಲಿಯ ತೀರ್ಮಾನಕ್ಕೆ ವಿರೋಧವಾಗಿಲ್ಲವೇ ? ಜೊತೆಗೆ ತಾವು ಇದಕ್ಕೆ ಹೇಗೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟಿರಿ ಎನ್ನುವುದು ಸಮ್ಮ ಪ್ರಶ್ನೆಯಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ರಾಮದೇವ್. — ಸಲಹಾ ಮಂಡಳಿಯಲ್ಲಿ ಏನೂ ತೀರ್ಮಾನವಾಗಿದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಸಭೆಗೆ ತಿಳಿಸಲಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಅವರು ಹೇಳತಕ್ಕ ಮಾತು ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಬರಲಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ. — ಸಲಹಾ ಮಂಡಳಿಗಳ ತೀರ್ಮಾನಗಳನ್ನು ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಲಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ ಎಲ್ಲಾ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಕಾರ್ಯಕಲಾಪಗಳು ಹೇಗೆ ನಡೆಯಬೇಕು ಎನ್ನುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತ್ರ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಈ ವಿಷಯ ಆಗಲೇ ತೀರ್ಮಾನವಾಗಿದ್ದರಿಂದ ಇದನ್ನು ಏಕೆ ಹೇಳುವುದು ಎಂದು ಬಿಟ್ಟಿರತಕ್ಕದ್ದು ಉಂಟು. ಇದು ತಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯಕ್ಕೆ ಬಿಟ್ಟಿದ್ದು. ಇದೂ ಕೂಡ ತಾವು ಅಲ್ಲಿ ಆದಂಥ ತೀರ್ಮಾನವನ್ನು ಹೇಳದೆ ಇರುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಇರಬಹುದು.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ರಾಮದೇವ್. — ಸಲಹಾ ಮಂಡಳಿಯಲ್ಲಿ ಏನೇನು ಚರ್ಚೆಯಾಗಿದೆ ಅದನ್ನು ಸಭೆಯ ಮುಂದಿಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವೇ ಎಂದು ನಾನು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ. — ಆ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದಲೇ ನಾನು ಹೇಳುತ್ತಿರುವುದು. ತಮ್ಮ ಒಬ್ಬಗೆ ಇಲ್ಲದೆ ಯಾವುದೇ ಕಾಗದ ಪತ್ರಗಳನ್ನು ಸದನದಲ್ಲಿ ಇಡುವ ಹಾಗೆ ಇಲ್ಲ. ಸಲಹಾ ಮಂಡಳಿಯಲ್ಲಿ ತೀರ್ಮಾನವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡ ಮೇಲೆ ಸಭಾನಾಯಕರು ಹೇಗೆ ತಮ್ಮ ಒಬ್ಬಗೆಯನ್ನು ಪಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದರು ? ತಾವು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿರತಕ್ಕ ತೀರ್ಮಾನಕ್ಕೆ ವಿರೋಧವಾಗಿ ಸಭಾನಾಯಕರು ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಬಹುದೇ ?

೧೧-೩೦ ಎ.ಎಂ.

ಎರಡನೆಯದು, ಇದರಲ್ಲಿ ತಮ್ಮನ್ನು ನಾನು ಪ್ರಶ್ನೆ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಆಸೆಯಿಂದ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ, ಈ ಒಂದು ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇದ್ದುದರಿಂದ ಏನಾಗಿದೆ ಎನ್ನತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು ಒಂದು ಮುಖ್ಯ ಅಂಶ. ಅದು ತೀರ್ಮಾನ ಆದಮೇಲೆ ತಾವು ಹೇಗೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟಿರಿ ಎಂಬ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಜೊತೆಗೆ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು, ತಪ್ಪು ಕಂಡುಹಿಡಿಯಬೇಕು ಎಂದು ನಾನು ಇದನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಅವಕಾಶ ಆಯಿತಲ್ಲಾ, ಆ ಒಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯದಿಂದ ಈ ಮಾತನ್ನು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತಾ ಇದ್ದೇನೆ. ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಇವತ್ತು ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಮತ್ತು ಸಭಾನಾಯಕರಾಗಿದ್ದಂಥವರು ಈ ವಿಷಯ ಪುನಃ ಚರ್ಚೆಗೆ ಬರತಕ್ಕಂಥ ವಿಷಯ ಎಂದು ಗೊತ್ತಿದೆ, ಸಂವಾರಾಗಿ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ನಮಗೆ ಏಷ್ಯ ಆಸೆ ಇದೆಯೇ ಅದರ ಹತ್ತರಪ್ಪು ಆಸೆ ಅವರೇ ಇದೆ ಎನ್ನತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು ನಾನು ಆ ದಿವಸ ಗೊತ್ತು ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ. ಒಂದು ಸಾರಿ ಯಾವುದೇ ಕಾರಣದಿಂದ ಸದನದ ಬೇಬಲೆ ಮೇಲೆ ಇಟ್ಟುಬಿಟ್ಟರೆ ಅದು ಸದನದ ಸ್ವತ್ವಾಗುತ್ತದೆ. ಅದು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಇರತಕ್ಕಂಥ ಹಕ್ಕು, ತಮಗೂ ಕೂಡ ಇರತಕ್ಕಂಥ ಹಕ್ಕು. ಯಾವ ರೀತಿಯಾಗಿ ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಅವಲೋಕನ ಮಾಡಬೇಕು, ಚರ್ಚೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಬಿಡಬೇಕೇ, ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಹೋಗಬೇಕು ಎನ್ನುವ ವಿಷಯ ಪ್ರಸ್ತಾವಕ್ಕೆ ಬಂದುಬಿಡುತ್ತದೆ. ಹೀಗಾಗಿ ಈ ವಿಷಯ ಸದನದ ಸ್ವತ್ವಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡತಕ್ಕ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಅವರು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಚರ್ಚೆ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ಅಭಿಪ್ರಾಯವುಳ್ಳಂತಹವರು, ಆ ಕಡೆ ಮತ್ತು ಈ ಕಡೆ ಇರತಕ್ಕಂಥವರು ಒಂದು ವೇಳೆ ಅದನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂದು ಇದ್ದರೆ ಅದು ಪ್ರತ್ಯೇಕ. ನಾನು ನಿಲುವು ಸೂಚನೆ ತಂದಿರತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು ಏನೆಂದರೆ, ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಚರ್ಚೆಗೆ ಎತ್ತಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎನ್ನುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನಾನು ನಿಲುವು ಸೂಚನೆಯನ್ನು ಕಳುಹಿಸಲಿಲ್ಲ. ಈ ಮಾತನ್ನು ನಾನು ಸ್ಪಷ್ಟಪಡಿಸುತ್ತೇನೆ. ಸದನದ ಸಮಿತಿ ಒಂದು ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಿದಮೇಲೆ, ಬೇಡ ಅಲ್ಲಿಗೆ ನಿಲ್ಲಿಸಬೇಕು, ಗವರ್ನರರಿಂದ ವಿಚಾರವನ್ನು ಸದನದಲ್ಲಿ ಪ್ರಸ್ತಾವಕ್ಕೆ ತರಬಾರದು ಎನ್ನತಕ್ಕಂಥ ತೀರ್ಮಾನ ಕೊಟ್ಟಮೇಲೆ ಇಲ್ಲಿ ಸಭಾನಾಯಕ

ರಾದಂಥವರು ಪುನಃ ಆ ವಿಷಯವನ್ನು ಚರ್ಚೆಗೆ ಕೊಂಡು ಬಂದು ಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ಹೋದರೆ ಸುಮಾರಾಗಿ ಅವರ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಿದ್ದರೆ, ನಿನ್ನೆ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಯಾವ ಪದವನ್ನು ಉಪಯೋಗ ಮಾಡಿದರು. ಆ ಪದವನ್ನು ಉಪಯೋಗ ಮಾಡುವುದಿದ್ದರೆ, ಅವರಿಗೇನು ಕಡಿಯುತ್ತಾ ಇದೆಯೇ? ಕೆಳಗೆ ಬಹಳ ಕಡಿತೆ ಜಾಸ್ತಿ ಯಾಗಿದೆಯೇನು ಎನ್ನುವ ಅವರ ಭಾಷೆಯನ್ನೇ ನಾನು ಉಪಯೋಗ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದೇನೆ, ನನ್ನ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಉಪಯೋಗ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಕೆಳಗೆ ಬಹಳ ಕಡಿತೆ ಜಾಸ್ತಿ ಆಗಿರಬೇಕು ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ. ಇವತ್ತು ಅವರು ಇಲ್ಲದೇ ಇದ್ದಾಗ ಸದನದಲ್ಲಿ ಏತಕ್ಕಾಗಿ ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಇಟ್ಟರು ?

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯಿ.—ಅದು ಗ್ರಾಮ್ಯ ಭಾಷೆ.

(ಗೊಂದಲ)

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಎಲ್. ಜಾಲಪ್ಪ.—ಅದನ್ನು ಗ್ರಾಮ್ಯಭಾಷೆ ಎಂದು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಿ. ನಿನ್ನೆ ನಿಮಗೆ ಬುದ್ಧಿ ಎಲ್ಲಿ ಹೋಗಿತ್ತು, ಬುದ್ಧಿ ಇರಲಿಲ್ಲವೇ.

(ಗೊಂದಲ)

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯಿ.—ನನ್ನದು ಪಾಯಿಂಟ್ ಆಫ್ ಆರ್ಡರ್ ಇದೆ.

ಶ್ರೀ ಧರ್ಮಸಿಂಗ್.—ಮಾನ್ಯ ಜಾಲಪ್ಪನವರು ಸೀಟಿನಲ್ಲಿಲ್ಲ. ಅವರು ಇಲ್ಲಿ ಬಂದು ಕುಳಿತು ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

SRI S. BANGARAPPA—Can any body go and ait there.

MR. SPEAKER.—If he is a Minister.

(ಗೊಂದಲ)

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ.—ತಮ್ಮ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ನಾನು ನಿರೀಕ್ಷಣೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವೀರಪ್ಪ ಮೊಯಿಲಿ.—ಯಾವ ಸೀಟಿನಲ್ಲಿ ಬೇಕಾದರೂ ಕುಳಿತು ಮಾತನಾಡಬಹುದೇ?

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಎಲ್. ಜಾಲಪ್ಪ.—ನಾನು ಸೀಟಿನಲ್ಲಿ ಬಂದು ಕುಳಿತು ಹೇಳುತ್ತಾ ಇದ್ದೇನೆ. ನಿನ್ನೆ ಬುದ್ಧಿವಂತಿಕೆ ಇರಲಿಲ್ಲವೇ ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತಾ ಇದ್ದೇನೆ ಸ್ವಾಮಿ. ಅವರು ಏನು ಭಾಷೆಯನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿದರೋ ಅದನ್ನು ಗ್ರಾಮ್ಯಭಾಷೆ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಎಂದು ಮಾನ್ಯ ಮೊಯಿಲಿಯವರು ಹೇಳಿ ಕೊಡುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ, ನಿನ್ನೆ ಇವರಿಗೆ ಇದೇ ಬುದ್ಧಿ ಇರಲಿಲ್ಲವೇ ?

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯಿ.—ನನ್ನ ಪಾಯಿಂಟ್ ಆಫ್ ಆರ್ಡರ್ ಇದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ತಮ್ಮ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಸಾಪ ಅನರಂ ಹೇಳುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ, ಹೇಳಲಿ. ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬಾರದೆ ಇರಲು ಆಗಿರುವ ತೊಂದರೆಯ ಬಗ್ಗೆ ತಮಗೆ ಪತ್ರ ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ. ದೆಲ್ಲಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಸಿಂಗ್ ಕಮೀಷನ್ ನ ವೆಸ್ಟ್‌ಮಿನ್‌ಸ್ಟರ್ ಸಭೆ ನಡೆಯುತ್ತಾ ಇದೆ. ಅವರು ಆ ಸಭೆಗಾಗಿ ಹೋಗಿದ್ದಾರೆ ಎನ್ನುವುದು ಒಂದು ವಿಚಾರ. ಇನ್ನೊಂದು ವಿಚಾರ ಹೇಳುತ್ತಾ ಇದ್ದೇನೆ, ಈ ಮಾತನ್ನು ಅವರು ಹೇಳುವಾಗ ಆ ಭಾಷೆ ಉಪಯೋಗ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿದರಲ್ಲ ಏಕೆ ? ಕೊಕ ತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು ಇದೆಯೆಲ್ಲಾ ಈ ವಿಷಯಕ್ಕೂ ಅದಕ್ಕೂ ಏನು ಸಂಬಂಧ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ.—ಅವರಿಗೆ ಕೆಳಗೆ ಕಡಿತೆ ಜಾಸ್ತಿ ಆಗಿರಬೇಕು, ಅದೇ ಸಂಬಂಧ.

(ಗೊಂದಲ)

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ.—ನಿನ್ನೆಯ ದಿವಸ ಇವರು ಉತ್ತರ ಕೊಡಬೇಕಾದರೆ ಮಾನ್ಯ ಮರಾಠೆ ಇರಲಿಲ್ಲವೇ ?

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯಿ.—ನಿನ್ನೆ ಅವರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಕಡಿತೆ ಆಗಿದೆಯೆಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ.

(INTERRUPTIONS)

MR. SPEAKER.—Don't record.

ಶ್ರೀಮತಿ ಕೆ. ಎಸ್. ನಾಗರತ್ನಮ್ಮ.—ಈ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಬರೀ ಗಂಡುಮಕ್ಕಳೇ ಮಾತ್ರವಲ್ಲ ಇರುವುದು, ನಾವು ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳೂ ಇದ್ದೇವೆ. ಇವರು ಮಾನಗೆಟ್ಟು ಹೀಗೆ ಮಾತನಾಡುವುದಾದರೆ ಹೊರಗಡೆ ಮಾತನಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಹೇಳಿ. ಯಾರು ಮಾತನಾಡಬೇಕಾದರೂ ನಾಲಿಗೆ ಬಿಗಿ ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು ಸರಿಯಾಗಿ ಮಾನವಮರ್ಯಾದೆಯಿಂದ ಮಾತನಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಹೇಳಿ. ಈ ರೀತಿ ಮಾತನಾಡುವುದಾದರೆ ಹೊರಗಡೆ ಹೋಗಿ ಮಾತನಾಡಲಿ. ಇಲ್ಲಿ ನಾಚಿಕೆ ಇಲ್ಲದೆ ಮಾತನಾಡುತ್ತಾರೆ. ಇದು ಸರಿಯಲ್ಲ.

(ಗೊಂದಲ)

ಶ್ರೀಮತಿ ಕೆ. ಎಸ್. ನಾಗರತ್ನಮ್ಮ.—ಇದು ದೊಂಬರಾಟ ಅಲ್ಲ, ನಾಟಕದ ಸಭೆಯಲ್ಲ, ಯಕ್ಷಗಾನ ಅಲ್ಲ, ಆಕ್ಟನ್ ಮಾಡಿ ತೋರಿಸುವುದಕ್ಕೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಸೋಮಶೇಖರ್.—ಇದು ಸದನವನ್ನು ಪ್ರಚೋದನೆಗೊಳಿಸತಕ್ಕಂಥದ್ದು.

(ಗೊಂದಲ)

MR. SPEAKER.—I am on my legs. I request the Hon'ble member to continue his speech.

ಶ್ರೀಮತಿ ಕೆ. ಎಸ್. ನಾಗರತ್ನಮ್ಮ.—ಇವರಿಗೆ ಆಕ್ಟನ್ ಮಾಡಿ ತೋರಿಸಬೇಕಾದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಬೇರೆ ಸ್ಥಳ ಇದೆ. ಅಲ್ಲಿ ತೋರಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಿ. Sir, there are some houses called pimp Houses. There are blue films. Let them go there and hang themselves. This is not the place where they can act as they like.

(INTERRUPTION)

ಶ್ರೀಮತಿ ಕೆ. ಎಸ್. ನಾಗರತ್ನಮ್ಮ.—ಮಾನ್ಯ ಬೊಮ್ಮಾಯಿಯವರು ನನಗಿಂತ ದೊಡ್ಡವರು ಇರಬಹುದು, ನನಗಿಂತ ವಯಸ್ಸಾಗಿದೆ. ಈ ತರಹ ಅಲ್ಲಿ ಬಿಹೇವ್ ಮಾಡುವುದು. ಈ ತರಹ ಅಲ್ಲ ಆಕ್ಟನ್ ಮಾಡುವುದು, ಆ ಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ಅವರು ಹೋಗಬಾರದು.

SRI H. D. DEVE GOWDA.—This is below your dignity.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವೀರಪ್ಪ ಮೊಯಿಲಿ.—ಮಾನ್ಯ ದೇವೇಗೌಡರು ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳ ಮೇಲೆ ಕೈ ತೋರಿ ಸುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ.

(INTERRUPTION)

MR. SPEAKER.—What is going on, here ? I cannot understand ?

(INTERRUPTION)

MR. SPEAKER.—No shouting please.

(INTERRUPTION)

MR. SPEAKER.—The speech of members except Smt. Nagarathnamma shall not go to record.

(IMTERRUPTION)

SMT. K. S. NAGARATHNAMMA.—This should not be done in the House. Sir, kindly expunge those words ...

MR. SPEAKER.—He did not say any words

(INTERRUPTION)

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಸ್. ನಾಗರತ್ನಮ್ಮ.—ರಿಕಾರ್ಡ್ ತೆಗೆಯಿಸಿ ನೋಡಿ. ಮಾನ್ಯ ಬೊಮ್ಮಾಯಿಯವರು ಏನು ಮಾಡಿದರು ಎಂದು ಅದರ ಆಕ್ಷಸ್‌ನ್ನು ನೀವು ನೋಡಿದರೋ ಇಲ್ಲವೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಮಾನ್ಯ ದೇವೇಗೌಡರಿಗೆ ಈ ರೀತಿ ಆಗುವುದು ಒಪ್ಪಿಗೆಯೇ, ಅಪರೂಪ ಆಕ್ಷಸ್ ಮಾಡುವುದು ಸಿಪಿಗೆ ಒಪ್ಪಿಗೆಯೇ?

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಸ್. ಕೃಷ್ಣನ್.—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಇವತ್ತು ಇಲ್ಲಿ ಏನು ನಡೆಯಿತು ಅದು ಬಹಳ ಅವಮಾನಕರವಾದದ್ದು ಮತ್ತು ತಲೆತಗ್ಗಿಸುವಂಥ ವಿಷಯವಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಭೀಮಣ್ಣ ಖಂಡ್ರೆ.—ನಿನ್ನೆಯ ದಿವಸ ಕಣ್ಣು ಮುಚ್ಚಿಕೊಂಡು ಕೂತಿದ್ದೇನು ?

(ಗೊಂದಲ)

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಸ್. ಕೃಷ್ಣನ್.—ನಿನ್ನೆ ದಿವಸ ಕೂಡ ನಾನು ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ, ಮಾನ್ಯ ಭೀಮಣ್ಣ ಖಂಡ್ರೆಯವರು ಇರಲಿಲ್ಲವೆಂದು ಅನ್ನಿಸುತ್ತೆ. ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿರಲಿ, ವಿರೋಧಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರಾಗಿರಲಿ, ಬಂಗಾರಪ್ಪನವರಾಗಲಿ ನಾನಾಗಲಿ ಇಲ್ಲಿ ಪದಗಳನ್ನು ಬಳಸುವಾಗ ಹುಷಾರಾಗಿ ಬಳಸಬೇಕು ನಿನ್ನೆ ಕೂಡ ಬಳಸಿದಂಥ ಪದಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚೆ ನಡೆಯಿತು. ವಾದವಿವಾದಗಳು ನಡೆದು ಉದ್ದೇಶದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗೆ ಮೂಗಿತ್ತು. ಹುತ, ಅದನ್ನು ಪುನರೂ ಮಾಡುವುದು ಬೇಡ. ನಿನ್ನೆಯ ದಿವಸ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಬಳಸಿದ ಪದಗಳು ರೆಕಾರ್ಡ್‌ನಲ್ಲಿ ಹೋಗಿದ್ದರೆ, ದಯವಿಟ್ಟು ತೆಗೆಯಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ಬಂಗಾರಪ್ಪನವರು ಹಿರಿಯರು, ಅನೇಕ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಈ ಮನೆಯ ಸದಸ್ಯರಾಗಿರುವವರು ಪುನಃ ಪುನಃ ಅದೇ ಪದಗಳನ್ನು ಬಳಸುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲವೆಂಬುದು ನನ್ನ ಸ್ಪಷ್ಟ ಅಭಿಪ್ರಾಯ. ಈ ಮನೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಗೌರವ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಮಾತನಾಡಬೇಕು. ಈ ತರದ ಸನ್ನಿವೇಶ ಹಿಂದೆದೂ ನಡೆದಿರಲಿಲ್ಲ. ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ತಮ್ಮ ಜಾಗದಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ನಾಗರತ್ನಮ್ಮನವರು ಕೂತಿದ್ದರು, ಯಾವ ರೀತಿಯ ಸನ್ನಿವೇಶ ಬಂದರೂ ಎದುರಿಸುತ್ತಿದ್ದರು, ಯಾರು ಕೂಡ ಚರ್ಚಾವತ್ತೂತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಈ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಇಬ್ಬರು ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಈ ರೀತಿ ಮಾತನಾಡಿದರೆ, ಈ ಮನೆಯ ಘನತೆಗೆ ಚ್ಯುತಿ ಬಂದದ್ದಾಗುತ್ತದೆ. ನಾನು ಕೈಮುಗಿದು ಆ ಕಡೆ ಮತ್ತು ಈ ಕಡೆ ಕುಳಿತರತಕ್ಕವರಲ್ಲಿ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಮಾನ್ಯ ಬೊಮ್ಮಾಯಿಯವರು ಕೂಡ ಹಾಗೆ ಹೀಗೆ ಕೈ ತೋರಿಸಿಕೊಂಡು ಮಾತನಾಡುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಭೀಮಣ್ಣ ಖಂಡ್ರೆ.—ತಾವು ಅಸೌಪಾರ್ಲಿವೆಂಬಿರಿ ಅಲ್ಲವೆಂದು ಡಿಪ್ಯುಟಿ ಮಾಡೆನಿರಿ, ಆದರೂ ಈ ದಿವಸ ಅದೇ ಪ್ರಕಾರ ಹೋಗುತ್ತಿದೆ. ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಅಪ ಲಡಿ ಕೇಳಿದ ನಂತರ ರೂಲಿಂಗ್ ಕೊಡಬೇಕು.

(INTERRUPTION)

MR. SPEAKER.—I shall not go back. It stands on the record. You cannot shout like this change my ruling, Let it go on record and let the whole world know how the members of this House behave.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಸೂರನಾರಾಯಣರಾವ್.—ಸ್ವಾಮಿ, ನಾನು ಈ ರೀತಿಯ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಕೇಳಿಕೊಂಡು ಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ ಬಂದಿಲ್ಲ. ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿದ್ದವರು, ಹಿರಿಯ ಸದಸ್ಯರುಗಳು ನಮ್ಮಂಥ ಹೊಸಬರಿಗೆ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ಮಾಡುವಂಥ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ದ್ವಾರಪ ತೋರಿಸುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ವರ್ತನೆ ಮಾಡುವುದು ಬೇಡ.

ಶ್ರೀ ಧರ್ಮಸಿಂಗ್.—ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳೇ ಪದಗಳನ್ನು ಬಳಸಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವೀರಪ್ಪ ಮೊಯ್ದಿ.—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಯವರು ಚಿನ್ನೆಗಳನ್ನು ತೋರಿಸಿಕೊಂಡು, ಸನ್ನೆಗಳನ್ನು ತೋರಿಸಿಕೊಂಡು ಮಾತನಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೂ ಈ ಮನೆಯ ಕ್ಷಮೆ ಕೇಳಬೇಕು.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.— ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನ ಮಾಡಬೇಡಿ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವೀರಪ್ಪ ಮೊಯ್ದಿ.— ವಾಖ್ಯಾನ ಅಲ್ಲ.

(ಗೊಂದಲ)

ಶ್ರೀ ಜಿ. ನಾರಾಯಣ ಕುಮಾರ್.—ಬಾಯಿಗೆ ಬಂದ ಹಾಗೆ ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಇದೇನು ಸಂತೆ ಪೇಟೆಯೇ ?

(ಗೊಂದಲ)

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಈಗ ಸಭೆಯನ್ನು ಹತ್ತು ನಿಮಿಷಗಳ ಕಾಲ ಮುಂದೂಡಲಾಗಿದೆ.

(The House adjourned at 11-45 a.m. to meet after ten minutes)

(ಸಭೆಯು ಪುನಃ ೧೧ ಘಂಟೆ ೦೯ ನಿಮಿಷಕ್ಕೆ ಸಮಾವೇಶಗೊಂಡಿತು)

ಶ್ರೀ ಭೀಮಣ್ಣ ಖಂಡ್ರೆ.—ನಾನು ಕ್ರಿಯಾಲೋಪವನ್ನು ಎತ್ತಿದ್ದೇನೆ, ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ಸತ್ಯನಾರಾಯಣರವರು ಅನೌಪಾಲಿಕವೆಂಬಿರಿ ಪದವನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಈಗ ಸದಸ್ಯರು ಸಭೆಯಲ್ಲಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಭೀಮಣ್ಣ ಖಂಡ್ರೆ.—ಮಾನ್ಯ ಸತ್ಯನಾರಾಯಣರವರು ನಾನು ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ರೇಪ್ ಕೇಸುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾಗ, ಮರ್ಡರ್ ಕೇಸುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾಗ 'ಸದಸ್ಯರು ರೇಪ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಯೇ' ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ, ಅದು ರೆಕಾರ್ಡ್‌ನಲ್ಲಿ ಹೋಗಿದೆ. ಈ ರೆಕಾರ್ಡ್‌ನಲ್ಲಿ ಹೋಗಿರುವ ಪದವನ್ನು ತೆಗೆಯುವುದರ ಜೊತೆಗೆ ಅವರು ಕ್ಷಮೆ ಕೇಳಬೇಕು.

with your permission ನಾವು ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಕೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ನನ್ನೆಯ ದಿವಸ ಮಾನ್ಯ ಸತ್ಯನಾರಾಯಣರವರು ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ ನನ್ನ ಮೇಲೆ ಒಂದು ಪದವನ್ನು ಉಪಯೋಗ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದಕ್ಕೆ ತಾವು ಯಾವ ತೀರ್ಮಾನವನ್ನು ಸಹ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿಲ್ಲ. ಅದು ನನ್ನೆಯ ದಿವಸ ವರದಿಯಲ್ಲಿ ಹೋಗಿದೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಅವರು ಏನು ಮಾತನಾಡಿದ್ದಾರೆಂದು ನಾನು ವರದಿಯನ್ನು ತರಿಸಿ ನೋಡುತ್ತೇನೆ. ಆ ರೀತಿಯಾಗಿ ಅವರು ಅನೌಪಾಲಿಕವೆಂಬಿರಿ ಪದವನ್ನು ಉಪಯೋಗ ಮಾಡಿದ್ದರಿಂದ ಕಡತದಿಂದ ತೆಗೆದು ಹಾಕುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಭೀಮಣ್ಣ ಖಂಡ್ರೆ.—ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಆ ರೀತಿ ಮಾತನಾಡಿದ್ದು ತಪ್ಪಲ್ಲವೇ ? It is not correct. He should express regret otherwise he should be punished.

Mr. SPEAKER.—Again and again I appeal to the Hon. members, the first consideration of all of us is to maintain the dignity of the House. If some of the members have used this with a good intention. I would appeal to them not to use it. It is for the members to express regret or otherwise.

Sri MANIK RAO PATIL.—This cannot be one way traffic.

Mr. SPEAKER.—That is my request to the members.

ಈ ಸದನದ ಗೌರವ ಮತ್ತು ಘನತೆಯನ್ನು ಕಾಪಾಡಿಕೊಂಡು ಬರುವುದು ಎಲ್ಲಾ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರುಗಳ ಕರ್ತವ್ಯ. ಮತ್ತು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರ ಹಕ್ಕಿಗೆ ಯಾವುದೇ ರೀತಿಯ ಚ್ಯುತಿಯನ್ನು ಬಾರದಂಥ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಬಹುಶಃ ನನ್ನೆಯ ದಿವಸ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದಂಥ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಸತ್ಯನಾರಾಯಣರವರು ಆ ರೀತಿ ಏನಾದರೂ ಹೇಳಿದ್ದರೆ, ಅವರು ಅದಕ್ಕೆ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಬಹುದು.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಜಿ. ಸತ್ಯನಾರಾಯಣ.—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದಂಥ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಭೀಮಣ್ಣ ಖಂಡ್ರೆಯವರು ನನ್ನೆಯ ದಿವಸ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಉತ್ತರ ಕೊಡುವಂಥ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಪದೇ ಪದೇ ಎಂದು ನಿಂತು ರೇಪ್ ರೇಪ್ ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಆಗ ನಾನು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದಂಥ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಭೀಮಣ್ಣ ಖಂಡ್ರೆಯವರು ಏನಾದರೂ ರೇಪ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಯೇ ಎಂದು

ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಆ ಮಾತಿನಿಂದ ಅವರಿಗೆ ಏನಾದರೂ ನೋವಾಗಿದ್ದರೆ ನಾನು ಆ ಮಾತನ್ನು ಪಾಪಸ್ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಮತ್ತೆ ರೇಪ್ ಕೇಸ್ ಏನಾಯಿತು ಎಂದಾಗ ಅವರೇನಾದರೂ ಇದರಲ್ಲಿ ಇನ್‌ವಾಲ್ವ್ ಆಗಿದ್ದಾರೆಯೇ ಎಂದು ಕೇಳಿದೆ. ಅದ್ವೈ ! ಬೇರೆ ಯಾವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ನಾನು ಕೇಳಿಲ್ಲ. (ಗೊಂದಲ)

Mr. SPEAKER.—This is not correct.

Sri MANIK RAO PATIL.—The members has got every right and privilege to ask questions pertaining to murder, rape and other crimes. What promoted the Hon. Member to ask whether you have committed the rape? Does it show any sense of decency in this House?

Mr. SPEAKER.—You are a senior member. Issue has been closed. Let us not try to speak on the same matter.

ಶ್ರೀ ಭೀಮಣ್ಣ ಬಿಂಡ್ರೆ.—ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಆ ರೀತಿ ಹೇಳಿದ್ದರಿಂದ ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಕ್ಷಮೆ ಕೇಳಲಿ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವೀರಪ್ಪ ಮೊಯ್ಲಿ.—ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದಂಥ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಸತ್ಯನಾರಾಯಣವರಿಗೆ ಯಾವೂ ಏನೋ ಹೇಳಿಕೊಡುವಂಥ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇಲ್ಲ. ಅವರಿಗೂ ಕೂಡ ಸದನದ ಗೌರವ ಮತ್ತು ಘನತೆಯನ್ನು ಕಾಪಾಡಿಕೊಂಡು ಹೋಗುವಂಥ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ತಪ್ಪು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡರೆ ಅದರಲ್ಲಿ ಯಾವ ಸಂದೇಹ ನಮಗೆ ಇಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಸೂರ್ಯನಾರಾಯಣರಾವ್.—ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಪಾಪಸ್ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಜಿ. ನಾಯಕ್.—ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಯಾರೇ ಆಗಲಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗಿಂತ ದೊಡ್ಡವರಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಧೈರ್ಯವಾಗಿ ತಪ್ಪು ಮಾಡಿದ್ದರೆ ತಪ್ಪನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಜಿ. ಸತ್ಯನಾರಾಯಣ.—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ನಾನು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರನ್ನು ಕುರಿತು ಉದ್ದೇಶಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಆ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಲಿಲ್ಲ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಸುಮಾರು 3-4 ಸಾರಿ ಎದ್ದು ನಿಂತು ಆ ರೇಪ್ ಕೇಸ್ ಏನಾಯಿತು ಎಂದು ಕೇಳಿದರು. ಅದಕ್ಕೆ ನಾನು ಆ ರೇಪ್ ಕೇಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಏನಾದರೂ ಇನ್‌ವಾಲ್ವ್ ಆಗಿದ್ದಾರೆಯೇ ಎಂದು ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಒಂದು ವೇಳೆ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಆ ಮಾತಿನಿಂದ ಪುನಸ್ಸಿಗೆ ನೋವಾಗಿದ್ದರೆ ನಾನು ಕ್ಷಮೆಯನ್ನು ಬೇಡುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಭೀಮಣ್ಣ ಬಿಂಡ್ರೆ.—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈ ಸರ್ಕಾರ ಬಂದಮೇಲೆ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಏನಾಗಿದೆ ಎಂದರೆ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಸಹ ಮುಚ್ಚುತಕ್ಕಂಥ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದೆ. ಜನತಾ ಪಕ್ಷದವರು ಹೈಡ್ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯಿ.—ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೆ ಒಳ್ಳೆಯದು.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ.—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ನಾನು ಮತ್ತು ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು ಕಳೆದೊಮ್ಮೆ ಕೂಟಿತ ನಲವಳೆ ಸೂಚನೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಇದ್ದೆವು. ಅದಕ್ಕೆ ತಮ್ಮ ಅನುಮತಿಯನ್ನು ಸಹ ಕೇಳಿದ್ದೇವೆ. ನೆನೆಯ ದಿವಸ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಈ ಸದನದಲ್ಲಿ ಮಂಡಿಸಿದಂಥ ಶ್ವೇತಪತ್ರದ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಆ ಶ್ವೇತಪತ್ರದಲ್ಲಿ ರಾಜಾಪಾಲರ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದರೆ ಅದು ರಾಜ್ಯಾಂಗಕ್ಕೆ ವಿರುದ್ಧವಾಗುವುದಿಲ್ಲವೇ? ನಾವು ಕಳೆದೊಮ್ಮೆ ಕೂಟಿತ ನಲವಳೆ ಸೂಚನೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆ ರೀತಿ ರಾಜಾಪಾಲರ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಅಂತಿಮವಾಗಿ ಯಾವ ಬುರು ತೀರ್ಮಾನ ಕೂಡ ಬಂದಿಲ್ಲ. ಆ ಬುರು ಶ್ವೇತಪತ್ರವನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಈ ಸದನದಲ್ಲಿ ಮಂಡಿಸತಕ್ಕಂಥ ಅವಶ್ಯಕತೆಯಾದರೂ ಏನು? ಆ ಶ್ವೇತಪತ್ರವನ್ನು ಮುಂಗಡವಾಗಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಅನುಮತಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರೇ? ಇಲ್ಲವೇ ಎಂಬುದನ್ನು ಕೂಡ ನಾವು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ.

೧.೩೦ ಪಿ. ಎಂ.

ಈ ಒಂದು ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಅವರ ಇಲಾಖೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಹಾಗೆ ವಿನಾದರೂ ಇದ್ದಿದ್ದರೆ ಈ ಪತ್ರವನ್ನು ಸಂಚನೆ ಮಾಡಬಹುದಾಗಿತ್ತು. ನಮ್ಮ ನಿರ್ದೇಶನವು ಪ್ರಕಾರ ಕೆಲವು ಕಾಗದ ಪತ್ರಗಳನ್ನು ಪದನದ ಮುಂದೆ ಇಡುವುದಿದ್ದರೆ; ಸದನಕ್ಕೆ ಕೊಟ್ಟು ಮಾಹಿನಂತೆ, ಅದು ಉಲ್ಲಾಖನೆ ಯಾಗದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸಭಾನಾಯಕರೇ ಇರಬಹುದು; ಅಥವಾ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲದ ಸದಸ್ಯರೇ ಇರ ಬಹುದು ಅವರು ತಮ್ಮ ಒಪ್ಪಿಗೆಯನ್ನು ಪಡೆದು ಸದನದ ಮುಂದೆ ಕಾಗದ ಪತ್ರಗಳನ್ನು ಇಡತಕ್ಕಂಥ ಅಧಿಕಾರ ಅವರಿಗೆ ಇದೆ. ಆದರೆ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಖಾತೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಚರ್ಚೆ ನಿನ್ನೆ ನಡೆದಾಗ ನಾವು ಯಾರೂ Centre-State relationship ಅಥವಾ ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಹುದ್ದೆ ಅಥವಾ ರಾಜ್ಯಾಂಗದ ಚೌಕಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಹುದ್ದೆ ಮತ್ತು ಅದರಿಂದಾಗುವ ಪರಿಣಾಮ-ಇವುಗಳ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಯಾರೂ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ನಿನ್ನೆ ಅವರು ಉತ್ತರ ಕೊಡುವಾಗ ಇದನ್ನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಯಾವುದೇ ಕಾರಣ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ, ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಯಾರೂ ನಾವು ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಚರ್ಚೆ ಮಾಡುವುದಾದರೂ, ಮತ್ತು ಅವರ ಖಾತೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಡದ ಇರತಕ್ಕ ವಿಚಾರವನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಇಡುವುದಕ್ಕೆ ಯಾವ ಕಾರಣವಿದೆ? ಎರಡನೆಯದಾಗಿ, ಒಂದು ವೇಳೆ ಅದನ್ನು ಇಡತಕ್ಕ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಇದನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟರೆ, ಈ ವಿಷಯ ಸದನದ ಸ್ವತ್ತಾಗುವುದರಿಂದ ನಾಳೆ ಪುನಃ ಚರ್ಚೆ ಬರುವುದಿದ್ದರೆ ಬರಲಿ. ಡಿ.ಒ.ರ ನಿರ್ದೇಶನವು ಪ್ರಕಾರ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಯಾವ ಹೇಳಿಕೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿರು, ಆ ಹೇಳಿಕೆ ಚರ್ಚೆಯಾಗಬೇಕು ಎಂದು ವಿಷಾದ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ ಆ ದಾಖಲೆಗಳನ್ನು ತಾವು ನೋಡಿದ್ದೀರೆಂದು ಭಾವಿಸುತ್ತೇನೆ. ಆದ್ದರಿಂದ, ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ ಇಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಇಲಾಖೆಯ ವಿಷಯವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು Matter which is extraneous to the matter on hand-ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಬೇರೆ ವಿಚಾರವನ್ನು ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಯವರು ತೊರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. Centre-State relationship ಬಗ್ಗೆ Governor's position under the provision of the Constitution of our country-ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಗವರ್ನರ್‌ಗೂ ಒಂದು ಪೊಸಿಷನ್ ಇರುತ್ತದೆ; ಚೀಫ್ ಮಿನಿಸ್ಟರ್‌ಗೂ ಒಂದು ಪೊಸಿಷನ್ ಇರುತ್ತದೆ; ಇವುಗಳನ್ನು ಇವತ್ತು ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಬಹುದೇ? ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ಒಬ್ಬರು ಕೆಟ್ಟವರು ಎಂದರೆ ಎಲ್ಲರೂ ಕೆಟ್ಟವರು ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅದೇ ರೀತಿ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳೂ ಕೂಡ ಒಬ್ಬರು ಕೆಟ್ಟವರು ಎಂದರೆ-ಎಲ್ಲರೂ ಕೆಟ್ಟವರೆಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಒಳ್ಳೆಯವರೂ ಇರುತ್ತಾರೆ; ಕೆಟ್ಟವರೂ ಇರುತ್ತಾರೆ. ನನ್ನ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಅಧಿಕಾರ ಮತ್ತು ಸಂವಿಧಾನದ ವಿಧಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡೋಣ. ಹಾಗೆ ಮಾಡುತ್ತಾ ಹೋದರೆ ಗವರ್ನರ್ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಸಾರಿ ಚರ್ಚೆ, ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಸಾರಿ ಚರ್ಚೆ, ಸದನದ ಸದಸ್ಯರ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಸಾರಿ ಚರ್ಚೆ ಈ ರೀತಿ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಚರ್ಚೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಅಪರವಾಹ ಇಂಟರಿಸ್ಟ್ ಇದ್ದರೆ ಇದನ್ನು ಮಾಡಲಿ. ಆದರೆ ಈ ವಿಷಯದ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚೆ ಆಗಬೇಕಾದರೆ ಈ ಸದನದ ಒಪ್ಪಿಗೆಯನ್ನು ಪಡೆದು ಈ ಶ್ಲೇಷ ಪತ್ರವನ್ನು ಇಟ್ಟಿದ್ದಾರೆಯೇ? ಅಥವಾ ಕಾರ್ಯಕಲಾಪಗಳ ಸಮಿತಿಯು ತೀರ್ಮಾನ ಪಡೆದು ಅಥವಾ ತಮ್ಮ ಒಪ್ಪಿಗೆಯನ್ನು ಪಡೆದು ಚರ್ಚೆಗೆ ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಇಡತಕ್ಕ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದ್ದರೆ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಚಿಂತನೆ ಒಳ್ಳೆಯದೆಂದು ಹೇಳ ಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಆದರೆ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಇಟ್ಟಿರತಕ್ಕಂಥ ವಿಚಾರ ಕಾರ್ಯಕಲಾಪ ಸಮಿತಿಯವರು ಯಾವ ವಿಚಾರವನ್ನು ಅಂದರೆ ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ನಡತೆಯು ಒಳಗೊಂಡಿರುತ್ತದೋ ಅದನ್ನು ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯಾಂಗದ ಪ್ರಕಾರ ಅದು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲದಿರುವುದರಿಂದ ಬೇಡವೆಂದು ಏನೋಂದು ತೀರ್ಮಾನ ತೆಗೆದು ಕೊಂಡಿದ್ದರೆ ಅದನ್ನು ತೋರಿಸತಕ್ಕಂಥ ಧಾಟಿಯಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ನಿನ್ನೆ ಅವರು ಭಾಷಣ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿದಾಗ ೪೫-೫೦ ನಿಮಿಷ ತಡವಾಗಿ ನಾನು ಬಂದೆ. ನಾನು ಶ್ಲೇಷ ಪತ್ರವನ್ನು ಕೊನೆಗೆ ಇಡುತ್ತೇನೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಯಾವ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಯಾರು ಶ್ಲೇಷ ಪತ್ರವನ್ನು ಇಡುವುದು? ಜೊತೆಗೆ ನಿನ್ನೆ ಸದನದಲ್ಲಿ ಶ್ಲೇಷ ಪತ್ರವನ್ನು ಹಂಚಿಕೆ ಮಾಡಿದಾಗ, ಅಷ್ಟೊಂದು ಪಾತಾಪರಣ ಸರಿಯಾಗಿ ಇರಲಿಲ್ಲ. ನಾನು ಇದನ್ನು ನೋಡಿದ ತಕ್ಷಣ ಎರಡು ಮೂರು ಸಾರಿ ಎದ್ದು ನಿಂತೆ. ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಆ ಪತ್ರವಿಡಲು ಹಕ್ಕು ಇರಲಿಲ್ಲ. ಅಧ್ಯಕ್ಷರೂ ಕೂಡ ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ತೊಂದರೆಯಾಗಿತ್ತು. ನಾನು ಎದ್ದು ನಿಂತರೂ ನನಗೆ ಅದನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪ

ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಆಗಲಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ, ನಿನ್ನೆ ಇಲ್ಲಿ ಉಂಟಾಗಿದ್ದಂಥ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ನಾವೆಲ್ಲ ಕಣ್ಣಾರೆ ಕಂಡಿರುತ್ತೇವೆ. ಆದ್ದರಿಂದ, ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಸಲಹಾ ಸಮಿತಿ ತೀರ್ಮಾನ ಇಲ್ಲದಿದ್ದಾಗ ಮತ್ತು ತಮ್ಮ ಒಪ್ಪಿಗೆಯಿಲ್ಲದೆ ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಬಾರದೆಂದು ಗೊತ್ತಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಮಾನ್ಯ ಮಂಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಯವರು ಇದನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿರುವುದರಿಂದ ಈ ಸದನದಲ್ಲಿ ಯಾವ ರೀತಿ ಕಾರ್ಯ ಕಲಾಪಗಳು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಸಲಹಾ ಸಮಿತಿ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿದ್ದರೂ ಅದನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುವ ಸದಿಷ್ಟೆ, ಅಭೀಷ್ಟ ಅವರಿಗಿಲ್ಲ-ಎನ್ನುವ ಅಭಿಪ್ರಾಯಕ್ಕೆ ನಾನು ಬಂದಿದ್ದೇನೆ. ಮಂಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಯವರೇ ಇರಲಿ, ಅವರು ಸಭಾ ನಾಯಕರೂ ಹೌದು, ಅವರು ಸಲಹಾ ಸಮಿತಿ ತೆಗೆದು ಕೊಂಡಿರತಕ್ಕ ತೀರ್ಮಾನವನ್ನು ಧಿಕ್ಕರಿಸಿ ಈ ವಿಷಯ ಇಲಾಖೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಡದಿದ್ದರೂ ಅದನ್ನು ತೂರಿಸಿ ಅವರು ಹೋಗುವುದಾದರೆ, ಮಂಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಯವರ ವಿಚಾರ ಮತ್ತು ಅವರ ನಡವಳಿಕೆಯನ್ನು ನಾವು ಪ್ರಶ್ನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅದು ಪ್ರಶ್ನಾತೀತವಾಗಿ ಉಳಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಸಭಾನಾಯಕರಾದ ಮಂಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಯವರು ಸದನದಲ್ಲಿ, ಅವರು ಡೆಲಿಗೆ ಹೋಗುತ್ತೇನೆಂದು ಪತ್ರ ಬರೆದಿದ್ದಾರೆಂದು ನಿನ್ನೆ ಸಹ ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ, ವೆಸ್ಟ್‌ನ್ ಫಾಟರ್ನಿ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗಿದ್ದರೆ, ಅವರು ಆ ಕಾರ್ಯಕಲಾಪಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ ಯಾರೂ ಅಡ್ಡಿ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಸದನದಲ್ಲಿ ತಕ್ಕ ಡೆಲಿಗೆ ಹೋಗಿರತಕ್ಕದ್ದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಅವರು ಇರುವಾಗಲೇ ಈ ಶ್ವೇತ ಪತ್ರವನ್ನು ಮಂಡನೆ ಮಾಡಿದ್ದರೆ ನಾನು ಮೆಚ್ಚಿಗೆ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುತ್ತಿದ್ದೆ, ಹಾಗೆ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ ಅವರು. ಅದನ್ನು ಇಟ್ಟು ಹೊರಟು ಹೋಗಿ ಬಿಟ್ಟರೆ ಹೇಗೆ? ಅವರು ಕಾರ್ಯಕಲಾಪ ಸಮಿತಿಯ ತೀರ್ಮಾನವನ್ನು ಧಿಕ್ಕರಿಸಿ ಹೀಗೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಂದು ನನ್ನ ಭಾವನೆ. ಸಭಾ ನಾಯಕರೇ ಈ ರೀತಿ ಮಾಡಿದರೆ ಈ ಸದನವನ್ನು ಹೇಗೆ ನಡೆಸಬೇಕು? ಅವರ ವಿಚಾರಧಾರೆಗಳನ್ನು ಪ್ರಶ್ನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಮಾನ್ಯ ಮಂಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಯವರನ್ನು ಪ್ರಶ್ನೆ ಮಾಡಬೇಕಾದ್ದು. ಒಂದನೆಯದಾಗಿ, ಅವರು ಇಟ್ಟಿರತಕ್ಕಂಥ ಡಾಕ್ಯುಮೆಂಟೇಷನ್ ಹೊಣೆ ಗಾರಿಕೆಯನ್ನು ಅವರೇ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಏಕೆಂದರೆ, ನಾವು ಸಲಹಾ ಸಮಿತಿಯ ತೀರ್ಮಾನಕ್ಕೆ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿ ಇದನ್ನು ಇಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಎರಡನೆಯದಾಗಿ, ಅವರು ಸಲಹಾ ಸಮಿತಿಯ ತೀರ್ಮಾನಕ್ಕೆ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿ ನಡೆದಿರುವುದರಿಂದ, ಅವರು ಇಡೀ ಸದನಕ್ಕೆ ಕ್ಷಮೆ ಯಾಚನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ ಹಾಗೆ ಮಾಡದಿದ್ದರೆ, ನೀವು ಬಿಸಿನೆಸ್ ಅಡ್ವೈಸರಿ ಕಮಿಟಿಯಲ್ಲಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿರತಕ್ಕ ತೀರ್ಮಾನವನ್ನು ಯಾರು ಮನ್ನಣೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಹೀಗೆ ಆದರೆ ಸದಸ್ಯರ ಮತ್ತು ಮಂತ್ರಿಗಳ ಗತಿ ಏನಾಗಬೇಕು? ಆದ್ದರಿಂದ, ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಬೇರೆ ಕಲಾಪಗಳನ್ನು ಮುಂದೂಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಶ್ವೇತ ಪತ್ರವನ್ನು ಚರ್ಚೆ ಮಾಡುವುದಿದ್ದರೆ ಅದು ಪ್ರತ್ಯೇಕ ವಿಷಯ. ಇಡೀ ಸದನವೇ ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಲಿ, ಅಥವಾ ಕಾರ್ಯಕಲಾಪ ಸಮಿತಿಯೇ ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಲಿ ಅದಕ್ಕೆ ನನ್ನ ವಿರೋಧವಿಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ, ಮಂಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಮಾಡಿರತಕ್ಕ ಮತ್ತು ಅದರಿಂದ ಉದ್ಭವವಾಗಿರತಕ್ಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಏನಿದೆ ಅದಕ್ಕೆ ಮಂಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳೇ ಹೊಣೆಗಾರರು. I hold him responsible for all these things and for all these development. ಹಾಗೆಯೇ ಮಂಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಡೆಲಿಗೆ ಹೋಗಿರತಕ್ಕಂಥವರು ಬರಬೇಕು, ಅವರು ಇಲ್ಲಿ ಇರಬೇಕು, ಅವರು ಇದ್ದಾಗ ಈ ವಿಷಯದ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಬಹುದು. ಅಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಸಭಾನಾಯಕರ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಯಾವುದೇ ಕಾರ್ಯಕಲಾಪಗಳನ್ನು ನಡೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂಬ ಮಾತನ್ನು ನಾನು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ ವಿಂ. ಬಿರ್ಗೇ.—ವನ್ನೆ ಕ್ರಿಯಾಲೋಪ ಇದೆ. ಈಗಾಗಲೇ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ವಿಚಾರವನ್ನು ವಿರೋಧಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು ಮತ್ತು ಶ್ರೀ ಬಂಗಾರಪ್ಪನವರು ಕೂಡ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಈಗ ನಮಗೆ ವಿಷಯ ತಿಳಿಯಬೇಕಾಗಿದೆ. ಏಕೆಂದರೆ ನಿನ್ನೆ ಮಂಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಶ್ವೇತ ಪತ್ರವನ್ನು ಮಂಡಿಸಿದರು. ತಮಗೆ ಗೊತ್ತಿರುವ ಹಾಗೆ ಇದು ಬಿಡಿಸಿ ಒಪ್ಪಿಗೆಪಡೆದು ಅಥವಾ ಕಷ್ಟ ಅಪ್ಪಣೆ ಪಡೆದು ಅಜೆಂಡಾದಲ್ಲಿ ಬರಲಿಲ್ಲ. ಅಜೆಂಡಾದಲ್ಲಿ ಬರದೇ ಹೋದರೂ ಕೂಡ ಅದನ್ನು ಸದನದಲ್ಲಿ ಮಂಡಿಸಿದ್ದೀರಿ. ಹೀಗೆ ಮಂಡಿಸಿದರೆ ತಮ್ಮ ಒಪ್ಪಿಗೆ ಇತ್ತೇ ಇಲ್ಲವೇ ಎಂಬುದು ನಮಗೆ ಗೊತ್ತಾಗಬೇಕು. ತಮ್ಮ ಒಪ್ಪಿಗೆ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಅವರು ಹೇಗೆ ಮಂಡಿಸಿದರು?

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಬಂಗಾರಪ್ಪನವರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಹೊಸದಾಗಿ ಏನಾದರೂ ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ ಹೇಳಿ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ ಖರ್ಗೆ.—ನಾನು ನೇರವಾಗಿ ಹೈದರಾಬಾದ್ ಕರ್ನಾಟಕ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ, ತಾವು ಇದಕ್ಕೆ ಒಪ್ಪಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರೋ ಹೇಗೆ ? ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಮೊದಲು ತಾವು ಹೇಳಬೇಕು.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದೊಂದು ಭಾಗವಾಗಿ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ ಖರ್ಗೆ.—ಬಿಎಸ್ ಯಲ್ಲಿ ಇದು ಬಂದಿಲ್ಲ. ಅಜೆಂಡಾದಲ್ಲಿ ಬಂದಿಲ್ಲ. ಇದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗದೆ ಮುಂದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.— ಈ ವಿಚಾರವನ್ನು ಬಂಗಾರಪ್ಪನವರು ಮತ್ತು ಮಾನ್ಯ ಮೊಯಿಲಿಯವರು ಎತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈಗಲೇ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ.

(ಗೊಂದಲ)

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.— ಈಗಲೇ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಯಾವ ತೀರ್ಮಾನವನ್ನೂ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಿಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. Let me hear all of them. Please resume your seat.

SRI M. MALLIKARJUN KHARGE.—Whether you have given permission or not ?

MR. SPEAKER.—That is your impression.

SRI M. MALLIKARJUN KHARGE.—But that was not included in the agenda.

ಶ್ರೀ ಭೀಮಣ್ಣ ಖಂಡ್ರೆ.—ಇಲ್ಲಿ ನಾವು ಏನು ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಬೇಕಾದರೂ ಅದು ಮೊದಲು ಅಜೆಂಡಾದಲ್ಲಿ ಬರಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

SRI M. MALLIKARJUN KHARGE.—Shall we presume that this is a private document not submitted by the Chief Minister ?

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವೀರಪ್ಪ ಮೊಯಿಲ್ಲ.—ಇದರಲ್ಲಿ ಖರ್ಗೆಯವರು ಎತ್ತಿದಂತಹ ಪ್ರಶ್ನೆ ಬಹಳ ಪ್ರಮುಖವಾದುದು. ನಮಗೆ ತಿಳಿದ ವಿದ್ಯಮಾನದ ಪ್ರಕಾರ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ ಇರುವಾಗ ಅನುಮತಿಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಿಲ್ಲ. ಕಡತದಲ್ಲಿ ನೋಡಿ. I think better you also check up the proceedings whether permission has been granted by the Speaker. This is an important matter. ಕಡತ ತರಿಸಿ ನೋಡಿ. ಅವರು ಅನುಮತಿಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿಲ್ಲ. ಅವರು ಅನುಮತಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳದೆ ಸುಮ್ಮನೆ ತಳ್ಳಿಬಿಟ್ಟರು ಎನ್ನುವುದು ನಮ್ಮ ಸ್ಪಷ್ಟವಾದ ಆರೋಪ ಇದೆ.

ಶ್ರೀ ಧರ್ಮಸಿಂಗ್.—ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ನನ್ನ ಅಪ್ಪಣೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿಲ್ಲ.

MR. SPEAKER.—Do you want me to see the records or not ?

SRI M. MALLIKARJUN KHARGE.—There is no point in seeing the records. You can straightaway say whether you have given permission or not.

MR. SPEAKER.—I will have to look into the records. You cannot force me.

SRI M. MALLIKARJUN KHARGE.—Whether the Hon. Speaker has given permission or not ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಶಿವಮೂರ್ತಿ.—ಒಂದು ನಿಯಮಾವಳಿ ಪ್ರಕಾರ ಈ ಸದನದ ಕಾರ್ಯಕಲಾಪಗಳು ನಡೆಯಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅದರ ಅಗಲುವುದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಇದರಲ್ಲೇನೋ ಕೈವಾಡ ಇದೆ ಎಂದು ಸಂಶಯ ಬರುತ್ತದೆ. ಅದ್ದರಿಂದ ತಾವು ಒಂದು ತೀರ್ಮಾನಕ್ಕೆ ಬರುವುದು ಅವಶ್ಯವಾಗಿದೆ.

MR. SPEAKER.--Let me call those who have signed.

SRI M. MALLIKARJUN KHARGE.--I have raised a point of order, I might not have signed on the adjournment motion notice, but I have raised a point of order.

MR. SPEAKER.--Alright. You will get a reply. I will give my ruling.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ ಖರ್ಗೆ.--ಉತ್ತರ ಕೊಡಲು ತಮಗೆ ಎಷ್ಟು ಹೊತ್ತು ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ? ಇದನ್ನು ತಾವು ನೇರವಾಗಿಯೇ ಹೇಳಬಹುದಾಗಿದೆ. Straightaway you can say whether you have permitted or not I want to know whether the Hon.Speaker has permitted or not.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.--ಖರ್ಗೆಯವರು ಬಹಳ ಮೇಧಾವಿಗಳು. ನನಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಸಮಯ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

SRI M. MALLIKARJUN KHARGE.--I am very sorry, Sir. ಹೀಗೆ ಸರ್ಕಿಸ್ ಆಗಿ ಮಾತನಾಡಿದರೆ ಹೇಗೆ.

MR. SPEAKER.--You cannot force the Chair to give the ruling immediately. I have to look into the records.

SRI M. MALLIKARJUN KHARGE.--Within the framework of the rules of procedure I can force You to give the ruling.

MR. SPEAKER.--You cannot.

SRI M. MALLIKARJUN KHARGE.--This is meant for us.

MR. SPEAKER.--Whatever I say will be on records. I will check up the records.

ಶ್ರೀ ಗೋವಿಂದ ಪಿ. ಬಡೆಯರಾಜ್.--ನನ್ನದೊಂದು ಪ್ರಯೋಗವೇ ಇದೆ. ಈ ಸಭೆಯ ನಡವಳಿಕೆ ನಿಯಮಾವಳಿಗೆ ವ್ಯತಿರಿಕ್ತವಾಗಿ ನಡೆದರೆ...

MR. SPEAKER.--You are referring to what has happened yesterday and not today or just now. Therefore, I must look into the records

ಶ್ರೀ ಗೋವಿಂದ ಪಿ. ಬಡೆಯರಾಜ್.--ಅದು ಅಜೆಂಡಾದಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲ. ಅನುಮತಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದು ತಮಗೆ ಬಿಲ್ಲಾಕು ಇರಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ, ತಾವು ಬೇಕಾದರೆ ಕಡತವನ್ನು ತರಿಸಿ ನೋಡಬಹುದು...

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.--ನಿನ್ನೆ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಏನು ನಡೆದಿದೆ. ಅದರ ಪ್ರಸ್ತಾವನೆಯನ್ನು ಖರ್ಗೆಯವರು ಮಾಡಿದಾರೆ. ನಿನ್ನೆ ನಡೆದಿರತಕ್ಕಂಥ ಪ್ರಸ್ತಾವನೆಯ ಬಗ್ಗೆ ದಾಖಲೆಯನ್ನು ತರಿಸಿ ನೋಡಿ ನಾನು ಹೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಾನು ದಾಖಲೆಯನ್ನು ತರಿಸಿ ನೋಡುತ್ತೇನೆ.

SRI GOVIND P. VODEYARAJ.--Point of order is to invite your attention. You have to give your considered opinion on that point of order.

MR. SPEAKER.--If you want my considered opinion, you must wait.

SRI GOVIND P. VODEYARAJ.--That is the very purpose of raising the point of order.

SRI M. VEERAPPA MOILY.—This is with regard to the point of order raised by Sri Kharge. Rule 326 says.

“If a Minister quotes in the House a despatch or other State paper which has not been presented to the House, he shall lay the relevant paper on the Table :

Provided that this rule shall not apply to any documents which are stated by the Minister to be of such a nature that their production would be inconsistent with public interest :

Provided further that where a Minister gives in his own words a summary or gist of such despatch or State it shall not be necessary to lay the relevant papers on the Table.”

Rule 327 says :

“(1) A paper or document to be laid on the Table shall be duly authenticated by the member presenting it.

(2) All papers and documents laid on the Table shall be considered public”.

SRI A. LAKSHMISAGAH.—Please read the next rule also.

SRI M. VEERAPPA MOILA.—Rule 328 Says :

“A statement may be made by a Minister on a matter of public importance with the consent of the Speaker, but no question shall be asked at the time statement is made.”

This white paper is not a statement. Even if it is a statement, there should be a consent from the Speaker. We have brought an adjournment motion because this is a very crucial matter. He may say that he has not at all presented this White Paper before the House. That is why you must take custody of yesterday's proceedings and other papers immediately. There is a possibility of tampering of the records.

MR. SPEAKER.—If you do not have the confidence in the Speaker, then you can have your own views. You cannot say that. Every document is directly under my control.

ಶ್ರೀ ಎ. ವೀರಪ್ಪ ಮೊಯಿಲ್.—Very good, ಹಾಗಿದ್ದ ಮೇಲೆ ರೂಲ್ಸ್ ಪ್ರಕಾರ ಎಲ್ಲವೂ ನ: ದಿದೆಯೇ ಎಂಬುದು ಪೊದಲು ತೀರ್ಮಾನವಾಗಲಿ. Till you verify the proceedings please adjourn the House for some time. I think this is very relevant.

SRI B. SHIVANNA.—The problem is this. The document is presented by the chief Minister without the authority of the Speaker. It is not an unconstitutional document or extra-constitutional document? What is the purpose of this document? Whether this document is allowed by the Speaker? Otherwise it will create problems.

ಶ್ರೀ ಭೀಮಣ್ಣ ಖಂಡ್ರೆ.—ಇದಕ್ಕೆ ಮೊದಲೇ ನಾನು ತಿಳಿಸಿದ್ದೇನೆ. ನಿಯಮ ೨೧೦ರ ಕೆಳಗೆ ಸಂವಿಧಾನದ ಪ್ರಕಾರ ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಅದು ಇಲ್ಲಿ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. Under what provision of the law this has come before the House to discuss about the Governor's conduct or his office ? ಈ ಎರಡು ಪಾಯಿಂಟ್‌ಗಳ ಬಗ್ಗೆ.

ಶ್ರೀಮಾನ್ ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ್ ಖರ್ಗೆಯವರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. Under what provision it has come before the House. ಅವರಿಗೆ ಪರ್ಮಿಷನ್ ಇಲ್ಲ. ಅವರಿಗೆ ಆ ರೀತಿಯಾಗಿ ಪರ್ಮಿಷನ್ ಕೊಡುವ ಅಧಿಕಾರವು ಇಲ್ಲ. ಈ ಪ್ರಕಾರ ನಾವು ಯೋಚಿಸಬೇಕು. ಎರಡನೆಯದೇನೆಂದರೆ ಇದಕ್ಕೂ ಮೊದಲು ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಲಕ್ಷ್ಮೀಸಾಗರ್‌ರವರು ಹೇಳಿದರು. ಡಿಸ್‌ಕಷನ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ನಾವು ತಯಾರಾಗಿದ್ದೇವೆ. ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಬಹುದು ಎಂದು. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡುವಂತಹ ಅಧಿಕಾರ ನಮಗೂ ಇಲ್ಲ. ಈ ಸದನಕ್ಕೂ ಇಲ್ಲ. ಸಂವಿಧಾನದ ಪ್ರಕಾರ ಯಾವ ವಿಷಯದ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅಧಿಕಾರ ಇಲ್ಲವೋ, ಅಂತಹದ್ದನ್ನು ರಾಜಕೀಯ ದುರುದ್ದೇಶ ದಿಂದ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡುವ ಸಲುವಾಗಿ ಶೈತ ಪತ್ರವನ್ನು ತಂದಿದ್ದಾರೆ. ನಿಯಮದ ವಿರುದ್ಧ ಹಾಗೂ ಸಲಹಾ ಸಮಿತಿಯಲ್ಲಿ ಆದಂತಹ ತೀರ್ಮಾನದ ವಿರುದ್ಧ ಈ ಶೈತಪತ್ರವನ್ನು ಮಂಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಲು ಅವಕಾಶ ಇರಬೇಕು. ತಮ್ಮ ಅಧಿಕಾರ ಸ್ಥಾನವನ್ನು ದುರುಪಯೋಗ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ರಾಜಕೀಯ ಲಾಭವನ್ನು ಪಡೆಯುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ರಾಜ್ಯದ ಪ್ರಮುಖ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿರುವಂತಹ ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಸ್ಥಾನದ ಬಗ್ಗೆ ಇಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಇಲ್ಲ. ನಾವು ತಂದಿರುವ ನಿಲುವಳಿ ಸೂಚನೆ ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾದುದು, ರಾಜ್ಯದ ಜನತೆಯ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಮುಖ್ಯವಾದುದು, ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರಿಗೂ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಿದ್ದು ಹಾಗೂ ಕಾನೂನು ಮಾತ್ರ ಶಾಂತಿ ಪರಿಪಾಲನೆ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಿದ್ದು ಅದಕ್ಕಾಗಿ it is a very important issue.

ಎರಡನೆಯದಾಗಿ, ನಾನು ಮತ್ತೊಂದು ವಿಷಯವನ್ನು ಹೇಳುವುದೇನೆಂದರೆ, ಶ್ರೀಮಾನ್ ಲಕ್ಷ್ಮೀ ಸಾಗರ್‌ರವರು ಸುಪ್ರೀಂ ಕೋರ್ಟಿನ ತೀರ್ಪಿನ ಆಧಾರವಾಗಿಟ್ಟುಕೊಟ್ಟು ಶೈತ ಪತ್ರವನ್ನು ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಮಂಡಿಸಿದ್ದಾರೆಂದು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅದರ ಬಗ್ಗೆಯೂ ಕೂಡ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿದರೆ ಸುಪ್ರೀಂ ಕೋರ್ಟಿನ ತೀರ್ಪಿಗೆ ವಿರೋಧವಾದುದಾಗಿದೆ. In Raghuku Tilak case the Supreme Court has said quite categorically that the Governor is not amenable to the directions of the Government of India not he is accountable to them for the manner in which he carries out his functions and duties. It is an independent constitutional office which is not subject to control by Government of India. ಇವ್ವು ನಂತರ ಯಾವ ಪ್ರಕಾರ ಹೇಳಿದರು ? ಸುಪ್ರೀಂ ಕೋರ್ಟಿನ ತೀರ್ಪಿನಲ್ಲಿ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ ರಾಜ್ಯಪಾಲ ಹುದ್ದೆ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಂತ ತವಾದ ಸ್ಥಾನವನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಾನು ಹೇಳುತ್ತಿರುವುದೇನೆಂದರೆ, ಅವರು ಏನು ಈ ಶೈತಪತ್ರವನ್ನು ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಮಂಡಿಸಿದ್ದಾರೆ ಅದು ಕಾನೂನಿಗೆ ವಿರೋಧ ವಾದುದು, ನಿಯಮಾನುಷಂಗಿಕ ವಿರೋಧವಾದುದು. ಹಾಗೂ ಸಭಾ ಸಲಹಾ ಮಂಡಳಿಯಲ್ಲಿ ಆದಂತಹ ತೀರ್ಮಾನಕ್ಕೆ ವಿರೋಧವಾಗಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಸ್ಥಾನಮಾನದ ಬಗ್ಗೆ ಇಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ನಾವು ತಂದಿರುವಂತಹ ನಿಲುವಳಿ ಸೂಚನೆಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಜೊತೆಗೆ ನಾನು ರೂಲ್ ೧೯೦ರ ಕೆಳಗೆ ಹಕ್ಕು ಚ್ಯುತಿ ಆಗಿರುವ ಬಗ್ಗೆ ನೋಟೀಸ್‌ನ್ನೂ ಕೂಡ ಕಳುಹಿಸಿದ್ದೇನೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಅಂದರೆ ತಾವು ಇದು ರೂಲ್ ೧೯೦ರ ಕೆಳಗೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಹಕ್ಕು ಚ್ಯುತಿಯಾಗು ತ್ತದೆ ಎಂಬುದು ನಿಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯವೇ ?

ಶ್ರೀ ಭೀಮಣ್ಣ ಖಂಡ್ರೆ.—ನಿಯಮ ೧೯೦ರ ಕೆಳಗೂ ಬರುತ್ತದೆ. ಅದರ ಜೊತೆಗೆ ಹಕ್ಕು ಚ್ಯುತಿ ಕೂಡ ಆಗುತ್ತದೆ. ಅದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ನಾನು ನಿಯಮ ೧೯೦ರ ಕೆಳಗೆ ಪ್ರಿವಿಲೀಜ್ ನೋಟೀಸ್‌ನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿದ್ದೇನೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ತಾವು ಹೇಗೂ ಹಕ್ಕುಚ್ಯುತಿಯಾಗಿರುವ ಬಗ್ಗೆ ನೋಟೀಸನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿದ್ದೀರಲ್ಲಾ, ನಿಯಮ ಬೇರೆ ಕೆಳಗೆ ಏಕೆ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೀರಿ ?

ಶ್ರೀ ಭೀಮಣ್ಣ ಖಂಡ್ರೆ.—ಏತಕೆಂದರೆ ನನಗೆ ಆ ಎರಡೂ ಅಧಿಕಾರ ಇದೆ. ಇವತ್ತು ಶ್ರೀಮಾನ್ ಖರ್ಗೆಯವರು ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ಇದನ್ನು ವಾಪಸ್ಸು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಇದನ್ನು ಮಂಡನೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ತಮ್ಮ ಅಪ್ಪಣೆಯನ್ನೂ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅವರು ಇದನ್ನು ವಾಪಸ್ಸು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದರ ಜೊತೆಗೆ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಕ್ಷಮಾಲೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ರಾಜೀನಾಮೆ ಕೊಟ್ಟು ಹೊರಗೆ ಹೋಗಬೇಕೆಂದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಸ್. ಕೃಷ್ಣನ್.—ಇದರಲ್ಲಿ ಎರಡು ಪ್ರಶ್ನೆ ಬಂದಿದೆ. ನಿಲುವಳಿ ಸೂಚನೆಯನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಬಂಗಾರಪ್ಪನವರು ಹಾಗೂ ಇತರೇ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಅದು ಒಂದು. ಇದಕ್ಕೂ ಮಂಚೆ ನಿನ್ನೆ ಪ್ರಶ್ನೆ ಏನು ಬಂತೆಂದರೆ, ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಕಾರ್ಜುನ್ ಖರ್ಗೆಯವರು ಒಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಒಂದು ಪಕ್ಷ ಅವತ್ತು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದರೆ ಸರಿಯಲ್ಲ ಅಂತ ವಿರೋಧ ಮಾಡಬಹುದು. ಅದವಾ ಸರಿ ಅಂತ ಹೇಳಬಹುದು. ಯಾವುದನ್ನೇ ಮಾಡಬೇಕೆಂದರು ನಿಯಮಗಳ ಪರಿಮಿತಿಯೊಳಗೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿ ಬರುತ್ತದೆ. ನಿಯಮಗಳನ್ನು ತೆಗೆದು ನೋಡಿದರೆ, ಮಾನ್ಯ ಮೊಯ್ತಿಯವರು ರೂಲ್ಸ್‌ನ್ನು ಕೋಟ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ರೂಲ್ ೩೨೨ ರ ಪ್ರಕಾರ If a Minister quotes in the House a despatch or other State paper which has not been presented to the House, he shall lay the relevant paper on the Table. Here the Hon'ble Chief Minister said in the beginning itself that I am speaking on several aspects of State policy economy etc. and I would also like to speak about the system of Governorship. But I don't want to speak about it here. On this question there may be any discussion. Therefore I am placing this white paper, i.e. at the end of the day I will place it. That is what he has said. So at that time, the probable question here is, none of us including me raised any objection for his laying that particular thing on the table of the House at that particular time. That is one aspect.

ಶ್ರೀ ಭೀಮಣ್ಣ ಖಂಡ್ರೆ.—ನನ್ನದೊಂದು ಕ್ರಿಯಾಲೋಪ ಇದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಸ್. ಕೃಷ್ಣನ್.—ನನ್ನ ಕ್ರಿಯಾಲೋಪ ಈಗಾಗಲೇ ಇದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅದರ ಮೇಲೆ ಮತ್ತೊಂದು ಕ್ರಿಯಾಲೋಪ ಇರುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಭೀಮಣ್ಣ ಖಂಡ್ರೆ.—ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ ಮಾನ್ಯ ಎಂ. ಎಸ್. ಕೃಷ್ಣನ್‌ರವರದ್ದು ಕ್ರಿಯಾಲೋಪ ಇದೆಯೇ ?

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಹೌದು ಅದಕ್ಕಾಗಿಯೇ ನಾನು ಅವರಿಗೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟೆ. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಸ್ವಾಮಿರಾವ್‌ರವರನ್ನು ಕರೆಯುತ್ತಿದ್ದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಸ್. ಕೃಷ್ಣನ್.—ಮಾನ್ಯ ಖಂಡ್ರೆಯವರೇ ಮಾತನಾಡಲಿ ನನ್ನ ವಿರೋಧ ಏನೂ ಇಲ್ಲ. ಈಗ ನನಗೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ತಾವು ಹಿರಿಯ ಸದಸ್ಯರು ನನ್ನ ಮೇಲೆ ಏಕೆ ಕೋಪ ನಿಮಗೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವೀರಪ್ಪ ಮೊಯ್ತಿಯ.—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಮಾನ್ಯ ಕೃಷ್ಣನ್ ರವರು ತಾವು ದಯಮಾಡಿ ಕುಳಿತುಕೊಂಡರೆ... ನಿಮಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಸ್. ಕೃಷ್ಣನ್.—ನನ್ನ ಯೋಜನೆಗಳೆಲ್ಲಾ ಎಲ್ಲೋ ಹೊರಟು ಹೋಗುತ್ತವೆ. If I don't yield it is considered as impolite. Otherwise it will go in a different direction

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವೀರಪ್ಪ ಮೊಯ್ಲಿ.—ತಮ್ಮ ಸೌಜನ್ಯಕ್ಕೆ ನಾನು ತಲೆಬಾಗುತ್ತೇನೆ. ತಾವು ಏನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೀರಂದರೆ, ನಿನ್ನ ಈ ವಿಚಾರವನ್ನು ಮನ್ನಾ ಮಾಡುವಂತಿಗಳು ಪಕ್ಕಾಪ ಮಾಡಿದಾಗ ನಾವು ಯಾರೂ ಆಕ್ಷೇಪಣೆ ಎತ್ತಲಿಲ್ಲ. It should be deemed to have been consented or not objected ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ, ತಮಗೂ ಸಮ್ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ನಿನ್ನ ಉತ್ತರ ಕೊಡುವಾಗ, ನಾವು ಎಷ್ಟೇ ಕೇಳಲಿಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಪಟ್ಟರೂ "I am not going to yield" ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ, ನಾವು ನಿನ್ನ ಯಾರೂ ಆಕ್ಷೇಪಣೆಯನ್ನು ಎತ್ತಲಿಲ್ಲ. ಎನ್ನತಕ್ಕಂತಹ ಪ್ರಶ್ನೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. He just prevented us, of course with the permission of the Chair, from raising any objection or raising any question.

೨-೦೦ ಪಿ. ಎಂ.

ಶ್ರೀ ಭೀಮಣ್ಣ ಬಿಂಡ್ರೆ.—ಇದಕ್ಕೆ ಕಾನೂನು ಯಾವುದೂ ಅಡ್ಡ ಬರುವುದಿಲ್ಲ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ತಾವು ಎತಕ್ಕೆ ಪದೇ ಪದೇ ಯೀಲ್ಡ್ ಆಗುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಸ್. ಕೃಷ್ಣನ್ —ನಾನು ಯೀಲ್ಡ್ ಆಗದೇ ಹೋದರೆ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ನನ್ನನ್ನು ಇಂಪಾರ್ಟಿಯಲ್ ಆಂತ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಯೀಲ್ಡ್ ಆದರೆ ನೀವು ಎತಕ್ಕೆ ಯೀಲ್ಡ್ ಆದಿರಿ ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತೀರಿ ಏನು ಮಾಡುವುದು ಸ್ವಾಮಿ ?

ಶ್ರೀ ಭೀಮಣ್ಣ ಬಿಂಡ್ರೆ.—ಮಾನ್ಯ ವಿರೋಧಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರಾದ ಮೊಯ್ಲಿಯವರು ಇದು ಗೌರವರವರ ಸ್ಥಾನಮಾನಕ್ಕೆ ಹಾಗೂ ರಾಜ್ಯಾಂಗಕ್ಕೆ ಅಗೌರವ ತಂದಂತಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಎರಡನೆಯದು ಇದು ರಾಜ್ಯಾಂಗಕ್ಕೆ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇದನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಸುಮ್ಮನೆ ಕೂತರೆ ಅದನ್ನು ಸರಿ ಎಂದು ನೀವು ಹೇಳುತ್ತೀರಾ ? ರಾಜ್ಯಾಂಗಕ್ಕೆ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿರುವುದನ್ನು ತಮಗೆ ಹೇಳಿ ಕನ್‌ವಿನ್ ಮಾಡಿ ಅದರ ಅಡ್ಡಿಸಿಬಿಡಿ ಪಡೆಯಬೇಕೇ ಏನು: ಸುಮ್ಮನೆ ಕೂರಿ ಎಂದರೆ, ಅಥವಾ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಏನೂ ಹೇಳದೆ ಸುಮ್ಮನೆ ಕೂತುಕೊಂಡರೆ ಇದಕ್ಕೆ ಏನಾದರೂ ಅರ್ಥ ಇದೆಯೇ ? ಇಲ್ಲಿಗಲ್ ಅಗಿರುವುದನ್ನು ಲೀಗಲ್ ಅಗಿ ಮಾಡುತ್ತೀರಾ ? ಅದನ್ನು ನಾವು ಅಬ್ಬೆಕ್ವಿ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಸ್. ಕೃಷ್ಣನ್ —ಮಾನ್ಯ ವೀರಪ್ಪ ಮೊಯ್ಲಿರವರು ಮತ್ತು ಶ್ರೀಮಾನ್ ಬಿಂಡ್ರೆ ಯವರು ಮಾತನಾಡಿದ್ದನ್ನು ನಾನು ಕೇಳಿದೆ. ಅದರ ಮೇಲೆ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿ ನಾನು ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಎತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಭಾದಕ ಏನೂ ಇಲ್ಲ. ಅವರಿಗೆ ಅಧಿಕಾರ ಇದೆ. ಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ ನಿನ್ನ ದಿವಸ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಯಾರೂ ಕೂಡ ಅಬ್ಬೆಕ್ವಿ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕೆ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು, ಮಧ್ಯೆ ಮಧ್ಯೆ ಗಲಾಟೆಯಾಯಿತು. ನಮಗೆ ರೈಸ್ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆನೇ ಅವಕಾಶ ಕೊಡಲಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಅವರು ಯಾವಾಗಲೂ ನಾನು ಯೀಲ್ಡ್ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ ನಾನು ಯೀಲ್ಡ್ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಇನ್ನೊಂದು ಪ್ರಶ್ನೆ ಏನು ಇದೆ ಅದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ನನಗೇನೂ ಇದು ರಾಜ್ಯಾಂಗಕ್ಕೆ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿದೆ ಎನ್ನುವುದು ತೋರಲಿಲ್ಲ. ಮತ್ತೂ ಈ ಒಂದು ಸಂದಿಧಾನಕ್ಕೆ ಅಗೌರವವಾಗುವ ಹಾಗೆ ಇದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ನಾನು ಈ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಓದಿನ ಪ್ರಿಟಿಸರ್ ಸಹ ಅನೇಕ ಸಲ ಇಂಥಾದ್ದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಆದುದರಿಂದ ನಾನಾದರೂ ಸಹ ಹೇಳುವುದೇನೆಂದರೆ ಇದನ್ನೇ ದೊಡ್ಡದಾಗಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಭಾರಿ ಪ್ರಶ್ನೆಯಾಗಿ ಮಾಡುವುದು ನನಗೆ ಅದು ಸರಿ ಎಂದು ತೋರುವುದಿಲ್ಲ. ಈಗ ಒಂದು ತಿಂಗಳಿಂದ ಏನು ಒಂದು ಸೆಮಿನಾರ್ ನಡೆಯಿತು ಅದು ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಬಂದಿದೆ. ಮಂತ್ರಿಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳಿದರು, ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ಹೇಳಿದರು ಇವೆಲ್ಲಾ ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಬಂದದ್ದನ್ನೇ ಮೂಲವಾಗಿಟ್ಟು ಕೊಂಡು ಏಪ್ರಿಲ್ ರೋ ಏನೋ, ಅದು ಸರಿಯೇ ತಪ್ಪೋ ಏನು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ನಾನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಮಾನ್ಯ ಭೀಮಣ್ಣ ಬಿಂಡ್ರೆ ಯವರು ಇದು ಸಂದಿಧಾನಕ್ಕೆ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿದೆ ಎಂದು ಏನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ ಅದು ನನಗೆ ತಿಳಿದ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಅಷ್ಟು ತೊಡಕಾಗಿದೆ ಎಂದು ತಿಳಿದಿಲ್ಲ. ಅವರು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಯಾವುದಾದರೂ ದಾಖಲೆ ಇಟ್ಟರೆ ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಎರಡನೆಯದಾಗಿ, ಈ ಶ್ವೇತಪತ್ರವನ್ನು ಕೇಳದೇ ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟಿರುವುದು ಸರಿಯೇ ಎಂಬುದು ಕೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ನಾನು ಹೇಳುವುದು ಇಷ್ಟೆ. ಇದು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಹಿತದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಅನುಕೂಲವಾಗುವ ಹಾಗೆ ಇದ್ದರೆ, ಅಂಥ ಡಾಕ್ಯುಮೆಂಟ್ಸ್ ಅನ್ನು ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಇಡುವ ಹಾಗಿಲ್ಲ. ಅದೇ ನಾದರೂ ಕೂಡ ಸಾರ್ವಜನಿಕರ ಹಿತದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿದ್ದರೆ ಅದನ್ನು ನಾವು ಎಕ್ಸಾಮಿನ್ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಆ ಬಗ್ಗೆ ಈ ರೀತಿಯ ಏನು ಇದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಓದುತ್ತೇನೆ. ಈ ರೀತಿ ಇದೆ :--Rule 326 of the Rules of procedure and conduct of business in the Assembly says :

'If a Minister quotes in the House a despatch or other State paper which has not been presented to the House, he shall lay the relevant paper on the Table ;

Provided that this rule shall not apply to any document which are stated by the Minister to be of such a nature that their production would be inconsistent with public interest ;

Provided further that where a Minister gives in his own words a summary or gist of such despatch or State it shall not be necessary to lay the relevant papers on the Table.

Then rule 327 says :

“(1) A paper or document to be laid on the Table shall be duly authenticated by the member presenting it’.

That means to say whether the document is a authenticated one. I think it is a authenticated document because it is given by the Chief Minister of the State. He is not any other person...

MR. SPEAKER.—So far as this House is concerned he is the Leader of the House.

SRI M. S. KRISHNAN.—Under these circumstances my submission to the Chair is that there is nothing wrong in placing the white paper on the table of the House.

ಇನ್ನು ಎರಡನೆಯದಾಗಿ, ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ ಇದರ ವಿಚಾರದಲ್ಲೇ ಇನ್ನೊಂದು ಪ್ರಶ್ನೆ ಬಂದಿದೆ. ಅದು ಯಾವುದೆಂದರೆ ಮಾನ್ಯ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪನವರು, ಮಾನ್ಯ ಕೆ. ಶಿವಮೂರ್ತಿ ಅವರು ಮಾನ್ಯ ಬಿ. ಸ್ವಾಮೀರಾವ್ ಅವರು ರೂಲ್ 326ರ ಪ್ರಕಾರ ಒಂದು ನಿಲುವಳಿ ಸೂಚನೆ ಕಳುಹಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅದು ಈ ರೀತಿ ಇದೆ.—

“ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಹುದ್ದೆ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿ ಮಂತ್ರಿಗಳು ನಿನ್ನೆ ಸದನದಲ್ಲಿ ಮಂಡಿಸಿದ ಅವರ ಹೇಳಿಕೆ (ಶ್ವೇತಪತ್ರ) ರಾಜ್ಯಾಂಗ ಹಾಗೂ ಹುದ್ದೆಗೆ ಧಕ್ಕೆ ತಂದಿದೆ, ಅಲ್ಲದೆ ಈ ವಿಷಯದ ಪ್ರಸ್ತಾವ ಸದನದಲ್ಲಿ ಬೇಡವೆಂಬ ತೀರ್ಮಾನವಾಗಿ ದ್ದರೂ ಕೂಡ ಶ್ವೇತಪತ್ರವನ್ನು ಮಂಡಿಸಿದ್ದು ಸದನಕ್ಕೆ ಅಪಚಾರ ಹಾಗೂ ಹುದ್ದೆಗೂ ಕೂಡ ಧಕ್ಕೆ ತಂದಿದೆ” ಎಂದು ಇದೆ.

ಇದರಿಂದ ಯಾವರೀತಿಯಾಗಿ ಧಕ್ಕೆ ತಂದಿದೆ ಎನ್ನುವುದು ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ರಾಜ್ಯಾಂಗದ ಪ್ರಕಾರ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ಗೌರವ ಕಾಂಡಕ್ಕೆ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಅದನ್ನು ನಾವು ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸಹ ಪ್ರಶ್ನೆ ಮಾಡುವ ಹಾಗಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲದೆ ಆ ಬಗ್ಗೆ ನಾವು ಚರ್ಚೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೂ ಸಹ ಮಂಡಿತ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಹಾಗೆ ಮಾಡಿದರೆ ಅದು ತಪ್ಪಾಗುತ್ತದೆ, ಅಲ್ಲದೆ ಅದು ಸಂವಿಧಾನಕ್ಕೆ ವಿರುದ್ಧವಾಗುತ್ತದೆ.

ನಾನು ನೋಡಿದ ಹಾಗೆ ಇವರು ಮಾಡಿರುವುದರಲ್ಲಿ ಇದು ರಾಜ್ಯಾಂಗಕ್ಕೆ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿದೆ ಅನುವುರು ನನಗೆ ಕಂಡುಬರಲಿಲ್ಲ. ರಾಜ್ಯಾಂಗಕ್ಕೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿಯೇ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ಬೇಕು ಸಕ್ಕಾ ಹಲವು ಮಾರ್ಪಾಡು ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈ ತೆರಿಗೆ ಬಗ್ಗೆ ಸಂವಿಧಾನಕ್ಕನುಗುಣವಾಗಿಯೇ ಸಂವಿಧಾನದ ನಿಯಮಗಳಿಗನುಗುಣವಾಗಿಯೇ ಮಾಡಿದಾರೆ. ಇದಕ್ಕೆ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿ ಕಂಡುಬಂದಂತೆ ನನಗೆ ಕಾಣಲಿಲ್ಲ. ಗೌರವ ಕಾಂಡಕ್ಟ್ ಬಗ್ಗೆ ಏನಾದರೂ ಆಗಿದ್ದರೆ ಅದನ್ನು ನಾವು ಪ್ರಶ್ನೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅಧಿಕಾರವೇ ಇಲ್ಲ. ಅಲ್ಲದೇ ಸ್ಟೇಟ್ ಅಫೇರ್ಸ್ ಬಗ್ಗೆ ನಮ್ಮನ್ನು ಯಾರೂ ಕೂಡ ಪ್ರಶ್ನೆ ಮಾಡುವ ಹಾಗೇ ಇಲ್ಲ. ನಮಗೆ ಫರ್ಲ್ ಅಧಿಕಾರ ಇದೆ. ನಾನು ಈ ಶೈತ ಪತ್ರದಲ್ಲಿ ನೋಡಿದ ಹಾಗೆ ರಾಜ್ಯ ಪಾಲರ ಕಾಂಡಕ್ಟ್ ಬಗ್ಗೆ ಏನೇನೂ ಇಲ್ಲ.

SRI BHIMANNA KHANDRE.—In this white paper they have said about the Governor. It is said 'Governor has by and large been made to function as an agent of the Union Government'. That is why the matter has come up before the home for discussion.

SRI M. S. KRISHNAN.—In this white paper it does not refer a particular Governor. This is the opinion of the Government and it is placed by the Chief Minister. On this point I may agree, you may not agree, somebody may disagree with both of us that is a different matter. There is nothing about a particular Governor, that this Governor, that this Honble Governor functioning as an agent of the Central Government. There is nothing like that. It is only the system that is spoken in it. ಆದುದರಿಂದ ನಾನು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಹೇಳುವುದೇನೆಂದರೆ ಇದರಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯಾಂಗಕ್ಕೆ ಧಕ್ಕೆ ತರುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಶ್ನೆಯೇ ಬರುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಹಾಗೇ ನಾದರೂ ರಾಜ್ಯಾಂಗಕ್ಕೆ ಧಕ್ಕೆ ತರುವ ಪ್ರಶ್ನೆ ಬಂದರೆ ಅದನ್ನು ನಾವು ಬಿಡಕೂಡದು ಫೈಟ್ ಡಿಟ್ ಮಾಡಲೇ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಮಾಡೋಣ. ಇನ್ನೊಂದು ವಿಚಾರ ಏನೆಂದರೆ ಈ ವಿಷಯದ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಸ್ತಾಪವನ್ನು ಸದನದಲ್ಲಿ ಮಾಡುವುದು ಬೇಡ ಎಂದು ತೀರ್ಮಾನವಾಗಿದ್ದರೂ ಸಹ ಇದನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದಾರೆ ಏನನ್ನೂ ವಿಷಯವನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಏನೆಂದರೆ ನನಗೆ ತಿಳಿದ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಈ ತರದ ತೀರ್ಮಾನ ಆದ ಹಾಗೆ ನನಗೆ ಕಾಣಲಿಲ್ಲ. ನನಗೆ ತಿಳಿದ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಗೌರವ ರಸವರು ಎಲ್ಲೋ ಒಂದು ಹೇಳಿಕೆ ಕೊಟ್ಟರು, ಅದಕ್ಕೆ ಪ್ರತಿಯಾಗಿ ಮಾನ್ಯ ರಾವುಕೃಷ್ಣ ಹೆಗಡೆ ಯವರು ಒಂದು ಹೇಳಿಕೆ ಕೊಟ್ಟರು. ಅದು ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಬಂದಿರುವುದನ್ನೆಲ್ಲಾ ತಾವೆಲ್ಲಾ ನೋಡಿದ್ದೀರಿ ನಾವೇನೂ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವೀರಪ್ಪಮೊಯ್ಲಿ.—ತಾವು ಅದನ್ನು ಪೂರ್ತಿಯಾಗಿ ಓದಿದ್ದರೆ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತಿತ್ತು.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಏಸ್. ಕೃಷ್ಣನ್.—ನಾನು ಪೂರ್ತಿಯಾಗಿಯೇ ಓದಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವೀರಪ್ಪಮೊಯ್ಲಿ.—ಹಾಗಾದರೆ ನಿ ವರ್ಷದಿಂದಲೂ ಕೂಡ ರಾಜ್ಯಪಾಲರಾಗಿ ಏನು ನೇಮಕ ಮಾಡಿದ್ದರು ಅವರಿಲ್ಲಾ ಯೋಗ್ಯತೆ ಇರಲಿಲ್ಲ ಎಂದರೆ ಏನು ಅರ್ಥ It is a reflection on the institution of Governor. It will apply even to our Governor.

SRI M. S. KRISHNA.—I am not questioning Mr. Moily's right to have his opinion. I am not questioning his right, but I have got a right to say. I conceive is in a different manner about the system itself. My request is this, ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ನನಗೆ ತಿಳಿದ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಇದನ್ನು ಚರ್ಚೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ನಮಗೆ ಆಸಕ್ತಿ ಇದೆ. ಇದನ್ನು ಸ್ವಾಗತ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ. ಕೇಂದ್ರ ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯದ ಸಂಬಂಧದ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಬೇಕಾದ್ದು ಅತಿ ಮುಖ್ಯ. ಈ ಸದನದಲ್ಲಿ ಇಂಥ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಚರ್ಚೆಮಾಡಿದರೆ, ಮತ್ತು ಒಂದು ವಿಚಾರ ಸಂಕೀರ್ಣವನ್ನು ಚರ್ಚೆಮಾಡಿದರೂ

ಸಹ ತಪ್ಪಲ್ಲ. ಅನೇಕ ಸದಸ್ಯರು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಾಗುತ್ತದೆ ಆದರೆ ಇದು ಅಡ್ಜರ್ನ್ಮೆಂಟ್ ಮೋಷನ್‌ನಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಬರುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳಬಲ್ಲೆ. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಾನು ಒಂದು ವಿಷಯವನ್ನು ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರುವುದಕ್ಕೆ ಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

Even in Kaul and Shekdhhar book, about adjournment motion, it says

An adjournment motion is really a very exceptional thing...

Sri GOVINDA P. VODEYARAJ.—Is he speaking on the Point of order or on the adjournment motion ?

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ ಖರ್ಗೆ.—ಅಡ್ಜರ್ನ್ಮೆಂಟ್ ಮೋಷನ್ ಮೇಲೆ ಅವರು ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

SRI S. R. BOMMAI.—He is speaking on a point of order.

ಶ್ರೀ ಗೋವಿಂದ ಪಿ. ಬಡೆಯರಾಜ.—ಆದರೆ ಅವರು ಅಡ್ಜರ್ನ್ಮೆಂಟ್ ಮೋಷನ್ ಮೇಲೆ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

SRI MALLIKARJUNA KHARGE.—Sir.....

SRI M. S. KRISHNAN.—When the Speaker has permitted me to speak, why did he stand up? I have got a right to speak. I am not going to yield. I have a right to speak when the Hon'ble Speaker has permitted me to speak, I have not come in the way when other members spoke. So, why should they say that I should not speak? Sir, you are the custodian of the House and you have permitted me to speak.

Now, here in this Kaul and Shakhdar, it says.—

An Adjournment Motion is really a very exceptional thing because Hon'ble members will see that to allow a matter to be discussed in the House in respect of which no previous notice is given and which is not placed on the Order paper, is doing injustice to a large number of absent members. Therefore, the Practice has been that nothing will be introduced extraneously in Order paper of the day unless the occasion is of such a character that something very grave, something which affects the whole country, its safety, its interests and all that is happening, and the House must pay its attention immediately, then only an Adjournment Motion can be conceived. Adjournment Motions cannot be introduced in the Order paper unless the extent of matter its importance, its gravity, justified it.

ಆದ್ದರಿಂದ, it affects the whole country

If it affects the whole country? then it can be admitted. I don't think it affects either the whole country or State. There are any number of rulings here but I don't want to read and take the time of this august House. Sir, all these rulings say that such matters come under the adjournment motion. That is all my submission.

SRI GOVINDA P. VODEYARAJ.—I am a point of order. Sir, Rule 327 of rules and procedure says:

“A paper or document to be laid on the Table shall be duly authenticated by the member presenting it....

ಯಾವುದೊಂದು ಪೇಪರ್‌ಅನ್ನು ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಇಡಬೇಕಾದರೂ ಸಹ ತಮ್ಮ ಅನುಮತಿಯನ್ನು ಯಾರಾದರೂ ಪಡೆಯಲೇಬೇಕು.

Even in the Kaul and Shakadhar, (page 86b) it says:

Papers laid on the table of the House ; The Speaker may authorise printing, Publication or sale of any paper or document. ಎಂದು ಹೇಳಲಾಗಿದೆ.

SRI S. R. BOMMAL.—It is an official document.

SRI GOVINDA P. VODEYARAJ.—This cannot be an official document. This is a matter which does not pertain to our State Centre-State relation is a general matter. It is definitely not a State matter.

ನಾನು ಪಾಯಿಂಟ್ ಆಫ್ ಆರ್ಡರ್ ಮೇಲೆ ಬಂದು ವಿಷಯವನ್ನು ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಾಷ್ಟದಕ್ಕೆ ಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ರೂಲ್ ೩೨೭ರಲ್ಲಿ

“A paper or a document to be laid on the table shall be duly authenticated by the member presenting it.”

ಎನ್ನುತ್ತಿದ್ದು ಇದೆ. ಈ ಸದನದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಪ್ರಾಕ್ಟೀಸ್ ವಿದೇರಿ, ಅದು ಅಜೆಂಡಾದಲ್ಲಿ ಬರಬೇಕು. ಯಾವುದೇ ಪೇಪರನ್ನು ಸದನದಲ್ಲಿರುವುದಕ್ಕೆ ತಮ್ಮ ಅನುಮತಿಯನ್ನು ಪಡೆಯತಕ್ಕ ನಿಯಮ ಇದೆ. ಇದನ್ನು ಅದುರು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿಲ್ಲ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಶೀಘ್ರವಾಗಿ ಮಾಡುವವರೆಗೆ ತಾವು ಸಭೆಯನ್ನು ಪುನರೂದರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು.

SRI P. RAMDEV.—It takes time.

SRI GOVINDA P. VODEYARAJ.—You can call for the records. ಶ್ರೀತ ಪತ್ರದ ಮೇಲೆ ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರದ ಎಕ್ಸಿಮ್ ಇದೆ. ಇದು ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಿದ್ದು, ಮತ್ತೆ ಷಾಕ್ಟಿಮೆಂಟ್ ಕೂಡ ಅಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ ಶಾಸ್ತ್ರಿ.—ಇದು ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಿದ್ದು ಅಲ್ಲ.

SRI M. VEERAPPA MOILY.—In Kaul and Shakhdar, (Page 832), it says :—

“If a member quotes from a paper or document, whether public or private, he may be asked to lay it on the table of the House. Before laying it on the table, the member has to submit that paper or document to the Speaker for perusal and it is treated as paper laid on the table only after the Speaker has accorded the necessary permission”

ಇದರ ಪ್ರತಿಯನ್ನು ತಮಗೆ ಕೊಡಬೇಕು. ತಾವು ಇದನ್ನು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿ ಪರ್ವಿಷನ್ ಕೊಡಬೇಕು. ಈ ಬಂದು ಪ್ರೊಸೀಜರ್ ಕೂಡ ಅನ್ವಯವಾಗಿಲ್ಲ. ಈ ನಿಲುವಳಿ ಸೂಚನೆಗೆ ತಾವು ಒಪ್ಪಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕೇ ಬೇಡವೇ ಎನ್ನುವ ವಿಚಾರ ಇದೆ. ಯಾವಾಗ ತಾವು ಇದನ್ನು ಸಭೆಯಲ್ಲಿಡಲಿಕ್ಕೆ ಪರ್ವಿಷನ್ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲವೋ ಅಗಲೂ ಪೂಜ್ಯ ಮಂತ್ರಿಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಇದನ್ನು ವಾಪಸ್ ಪಡೆಯಲು ಹೇಳಬೇಕು.

“You can ask the Chief Minister to withdraw that document because it is an unauthorised and illegal document. If he fails, you must order it to be expunged or remove it from the records.

ಇಪ್ಪು ಕೆಲಸವನ್ನು ತಾವು ಮಾಡಬೇಕು. ನಮ್ಮ ಅಡ್ಡರ್ಸ್‌ಮೆಂಟ್ ಮೋಷನ್ ವಿಷಯ ಇಡೀ ದೇಶಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಗವರ್ನರ್‌ಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ್ದುದು. ರಿಟಿರಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟ ಗವರ್ನರ್‌ಗಳ ಸ್ಥಾನಮಾನವನ್ನು ಅವಮಾನಗೊಳಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಯಾವುದೇ ಯೋಗ್ಯತೆ ಈ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಯವರಿಗೆ ಇಲ್ಲ. ಅವರಿಗೆ ಸರ್ಚಿಫಿಕೇಟನ್ನು ಈ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಿಂದಾಗಿ ದೇಶದ ಸಂವಿಧಾನಕ್ಕೆ ಅಪಹಾರ ವಹಿದಂತಾಗಿದೆ. ಎಲ್ಲಾ ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ಇವರು ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ರಾಜೀನಾಮೆಯನ್ನು ಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಈ ತರಹ ಇವರು ಸದನವನ್ನು ದುರುಪಯೋಗ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ದೇಶದ ಸಂವಿಧಾನ ಮತ್ತು ಅದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ರಾಜ್ಯಪಾಲರನ್ನು ಅವಮಾನ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಇವರಿಗೆ ಯಾವುದೇ ತರಹದ ಹಕ್ಕು ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿಲ್ಲ. Then there will be a Constitutional crisis.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ ಖರ್ಗೆ.—ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ಕೃಷ್ಣನ್ ಅವರು ಇದನ್ನು ಸದನದಲ್ಲಿ ಮಂಡಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಸಂಪೂರ್ಣವಾದ ಅಧಿಕಾರ ಇದೆಯೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಈ ಸದನದಲ್ಲಿ ಪೇಪರ್ಸ್ ಇಡಬೇಕಾದರೆ ಅವರು ಹಿಂದೆ ಭಾಷಣ ಮಾಡುವಾಗ ಇದನ್ನು ಇಡುತ್ತೇನೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಅದಕ್ಕೆ ಈ ಶ್ವೇತಪತ್ರವನ್ನು ಇಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಎನ್ನತಕ್ಕ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ನಾನು ಹೇಳುವ ಬಗ್ಗೆ ಏನು ಹೇಳುತ್ತಾರೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ.

Sir, the rule also says :—

“Provided that this rule shall not apply to any documents which are stated by the Minister to be of such a nature that their production would be inconsistent with public interest.”

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಸೂರ್ಯನಾರಾಯಣ ರಾವ್.—ಅದು ನಿಮ್ಮ ಪ್ರಕಾರ ಇರಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲ.

SRI M. MALLIKARJUN KHARGE.—Because you are supporting the Chief Minister. It may not be like that ಆದ್ದರಿಂದಲೇ ಅವರು ತಮಗೆ ಬೇಕಾದಂಥ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇರತಕ್ಕ ಫ್ಯಾಕ್ಟ್ಸ್‌ನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದೇವೆ ಆಮೇಲೆ ತಾವು ರೂಲಿಂಗ್ ಏನು ಬೇಕೋ ಕೊಡಿ. Though he is elected by this House, or the majority of the members, he is appointed by the Governor. That is a point to be taken note of. The executive head is the Governor. Any order of the Government is issued in the name of the Governor.

SRI P. THIPPAAIAH.—He is the nominal head of the State.

SRI M. MALLIKARJUN KHARGE.—May be.

MR. SPEAKER.—How long do you want to discuss this matter ?

(Interruption)

SRI S. SURYANARAYANA RAO.—Sir, I am on a point of order. The appointment of the Chief Minister and other things are not the matters of discussion now.

SRI M. MALLIKARJUNA KHARGE.—It is there in the Constitution.

SRI S. SURYANARAYANA RAO. —You can discuss it on a different footing.

(Interruption)

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಸೂರ್ಯನಾರಾಯಣರಾವ್. —ಈಗ ಬಂದಿರತಕ್ಕ ವಿಷಯ ಏನೆಂದರೆ, ವೈಟ್ ಹೇಪರ್ ಮೇಲೆ ಡಿಸ್ಕಸ್ ಮಾಡಬೇಕೇ ಬೇಡವೇ ಎನ್ನುವುದು. He cannot bring the matter of appointment of the Chief Minister and his powers. That is not for discussion now...

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು. —ನನ್ನ ಅನುಮತಿಯನ್ನು ಪಡೆದು ಇದನ್ನು ಹಾಕಿದರೋ ಇಲ್ಲವೋ ಎನ್ನತಕ್ಕಂಥ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ತಾವು ಕೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಅದನ್ನು ಮೊದಲು ಡಿಸ್ಕ್ಯೂಸ್ ಮಾಡೋಣ.

ಶ್ರೀ ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ ಎಂ. ಖರ್ಗೆ. —ನಾನು ಸ್ವಲ್ಪ ಹೇಳಬೇಕಲ್ಲವೇ ?

MR. SPEAKER. —You are a senior Member. It is not correct.

ಶ್ರೀ ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ ಎಂ. ಖರ್ಗೆ. —ಅದಕ್ಕೆ ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಏನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂದರೆ, ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಈ ಸದನದಲ್ಲಿ ಈ ಹಾಕುವೆಂಬುದನ್ನು ಇಚ್ಛಿದ್ದಾರೆ, ಅದಕ್ಕೆ ನಾವು ಈ ನಿಲುವಳಿ ಸೂಚನೆಯನ್ನು ತರುತ್ತಾ ಇದ್ದೇವೆ.

MR. SPEAKER. —That is not relevant please,

SRI M. MALLIKARJUNA KHARGE. —He has also presented a document which is not relevant. As the Chief Minister he has not presented it, he has presented it as the General Secretary of the Janatha Party. In the white paper, he has described the Governor as a glorified servant of the Government of India. ಇದಲ್ಲ ಕೂಡ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ, ಇದನ್ನು ಹೇಳಿದಾಗ ಅದು ಪಬ್ಲಿಕ್ ಇಂಟರಸ್ಟ್ ಆಗುತ್ತದೆಯೋ ಇಲ್ಲವೋ ಎಂಬುದನ್ನು ತಾವು ಹೇಳಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಸೂರ್ಯನಾರಾಯಣ ರಾವ್. —ಡಿಸ್ಕಷನ್ ಗೆ ಬಂದಾಗ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳಿದ್ದು ಸರಿಯೋ ಇಲ್ಲವೋ ಎನ್ನುವುದೆಲ್ಲಾ ಬರುತ್ತದೆ.

(Interruption)

MR. SPEAKER. — Please resume your seats.

(Interruption)

MR. SPEAKER. — I have heard enough about the point of order raised by hon. Members Mr. Kharge, Mr. Bheemanna Khandre and Mr. Manik Rao Patil. The question was whether the permission of the Speaker has been obtained before the document was placed on the table of the House. Here, I would like to bring to the notice of the hon. Member of this House.....

ಒಬ್ಬ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು. — ತಾವು ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಹೇಳಬೇಕು.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು. —ಕೆಲವು ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಇಂಗ್ಲೀಷಿನಲ್ಲಿ ಹೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಯಾವುದೇ ವಿಚಾರ ಸದನದಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆಗೆ ಬಂದಿದೆ ಎಂದರೆ, ಅದು ರೆಕಾರ್ಡ್ ಗೆ ಹೋಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಸ್ಪೀಕರ್ ರವರ ಅನುಮತಿ ಇಲ್ಲದೆ ರೆಕಾರ್ಡ್ ಗೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ ಎನ್ನತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು ಸಮಗಲ್ಲಾ ಗೊತ್ತಿರತಕ್ಕ ವಿಚಾರ. ಏನು ರೆಕಾರ್ಡ್ ಗೆ ಹೋಗಿದೆ ಅದನ್ನು ತಾವು ಪುನಃ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ, ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಅನುಮತಿಯಿಂದ ರೆಕಾರ್ಡ್ ಗೆ ಹೋಯಿತು. ರೆಕಾರ್ಡ್ ಗೆ ಹೋಯಿತು ಅಂದರೆ ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಅನುಮತಿ ಪಡೆದಿದೆ ಎಂದು

ಅರ್ಥ. ಅದನ್ನು ಪುನಃ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡುವುದು ಬೇಡ. ನನ್ನ ಅನುಮತಿಯಂತೆ ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ.
Let us go to the next issue.

(Interruption)

SRI BHEEMANNA KHANDRE.— With due respect to the chair I would like to say a few words. Hon. Speaker ruling should be accepted by one and all. Entire house ಇದಕ್ಕೆ ಅಗ್ನಿಯಾಗಿದೆ. Speaker also permits. ನಾನು ಹೇಳುತ್ತಾ ಇದ್ದೇನೆ ಇದು ಕಾನ್ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಷನ್‌ಗೆ ವಿರುದ್ಧವಾಗುತ್ತದೆ with respect to the chair I am telling. The chair is not entitled to permit him to submit these records.

MR. SPEAKER.— That is your opinion.

SRI BHEEMANNA KHANDRE,— Governor conduct ಬಗ್ಗೆ entire House agree ಆಗಿದೆ.

MR. SPEAKER — First of all, you must know that you cannot question the ruling of the chair.

(Interruption)

SRI BHEEMANNA KHANDRE.— That is why I said it is against the rules, against the law and even it is against the Constitution.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯಿ.— ಈಗ ತಾವು ರೂಲಿಂಗ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ, ಆ ರೂಲಿಂಗನ್ನು ಪ್ರಶ್ನೆ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಇಲ್ಲ.

SRI BHEEMANNA KHANDRE.— I accept the ruling, with all respect to the Chair and the entire House. ನಾನು ರೂಲಿಂಗನ್ನು ಪ್ರಶ್ನೆ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ನಾನು ಹೇಳುತ್ತಾ ಇರುವುದು ಏನೆಂದರೆ, ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಗಳಿಗೆ ಕನ್ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಷನ್ ಕೊಡುವ ಅಧಿಕಾರ ಇಲ್ಲ. So the House has no jurisdiction on the discussion on the matter pertaining to the Governor.

MR. SPEAKER.— Let us discuss it separately. You send a separate notice.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಸ್ವಾಮಿರಾವ್.— ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಕಾನೂನು ಮಾಡುವ ಈ ಕರ್ನಾಟಕದ ಉಚಿತ ಸದನದಲ್ಲಿ ನಿನ್ನೆಯಿಂದ ನಮ್ಮ ಸಭಾನಾಯಕರು, ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳೂ ಕೂಡ ತಮ್ಮ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ, ನೀತಿಯಲ್ಲಿ, ಕರ್ತವ್ಯದಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಬದಲಾವಣೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಲು ನಿನ್ನೆಯಿಂದ ಶುರು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ನಾನು ಅದನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ವಿರೋಧಿಸುತ್ತೇನೆ. ಅಜೆಂಡಾದಲ್ಲಿ ಸೇರದೆ ಇರತಕ್ಕ ವಿಷಯವನ್ನು ಈ ಶ್ರೇತಪತ್ರದಲ್ಲಿ ತಂದಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲದಷ್ಟಾದ ಹಲವಾರು ವಿಷಯಗಳಿವೆ ನಾನು ಅದನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅದರ ಬಂದು ಶಬ್ದವನ್ನು...

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಹುಚ್ಚಮಾಸ್ತಿಗೌಡ.— ನಾನು ಪಾಯಿಂಟ್ ಆಫ್ ಆರ್ಡರ್ ರೈಸ್ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ತಾವು ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಈಗಾಗಲೇ ತೀರ್ಮಾನ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ಅದಂದರಿತೆ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲ.

(ಗೊಂದಲ)

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಸ್ವಾಮಿರಾವ್.— ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಕಳೆದ ೨ ದಿವಸಗಳಿಂದ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ಸುಖ ಕಷ್ಟ ಮತ್ತು ನಮ್ಮ ಆದಾಯ ವೆಚ್ಚಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ನಮ್ಮ ನಮ್ಮ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ...

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.— ನಿಲುವಳಿ ಸೂಚನೆ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಿ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಸ್ವಾಮೀರಾವ್.—ಅದರ ಹಿನ್ನೆಲೆ ಹೇಳುತ್ತಾ ಇದ್ದೇನೆ. ಎರಡು ವಿಷಯಗಳಿಂದ ಇಲ್ಲಿ ಕುಳಿತು ನಮ್ಮ ನಮ್ಮ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಸಂಬಂಧಗಳನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಮುಂದೆ ಮತ್ತು ಸರ್ಕಾರದ ಮುಂದೆ ಇಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಆ ಎಲ್ಲಾ ವಿಷಯವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಅವರದೇ ಆದಂಥ ಧಾಟಿಯಲ್ಲಿ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇಲ್ಲದೇ ಇರತಕ್ಕದ್ದನ್ನು ಮತ್ತು ದೇಶದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಗೊಂದಲ ಉಂಟು ಮಾಡತಕ್ಕ ಶ್ವೇತಪತ್ರವನ್ನು ಏನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಅದನ್ನು ನಾನು 'ಕಪ್ಪು ಪತ್ರ' ಎಂದು ಕರೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಇಚ್ಛೆ ಪಡುತ್ತಾ ಇದ್ದೇನೆ. ಇದನ್ನು ಏನು ತಂದಿದ್ದಾರೆ ಅದು ಅನಾವಶ್ಯಕ. ನಮಗೆ ಮತ್ತು ಈ ಸದನಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧವಿಲ್ಲದೇ ಇರತಕ್ಕ ವಿಷಯವನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಏನು ತಂದಿದ್ದಾರೆ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ರಾಷ್ಟ್ರಪತಿ ಮಾಡಲೇ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಕಾರಣ ಇಷ್ಟು ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂಥ ಒಬ್ಬ ಸೊಸೈಟಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷನಿಗೆ ವಿದ್ಯಾವಂತನಾಗಿರತಕ್ಕ, ಮೋಸಗಾರನಾಗಿರತಕ್ಕ ಒಬ್ಬ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ರೆಗ್ಯುಲೇಷನ್‌ನಲ್ಲಿ ತಿದ್ದಿ ಬರೆದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಆಗಿದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಈ ಶ್ವೇತಪತ್ರವನ್ನು ವಾಪಸ್ ಪಡೆಯಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ, ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಅದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡಲಿಕ್ಕೆ ಕೊಡದು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಯಾವ ಒಂದು ಪ್ರಸ್ತಾವ ಕೂಡ ಈ ಸದನದಲ್ಲಿ ಬರಲಿಕ್ಕೆ ಕೂಡದು. ಇದು ಅಂತಹ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಇರುವುದಾದರೆ ಅಜೆಂಡಾದಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಿ ತರಲಿ, ಅವರು. ಈ ಶ್ವೇತ ಪತ್ರವನ್ನು ವಾಪಸ್ ಪಡೆಯಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಎಂತಹ ಶಬ್ದಗಳಿವೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ನಾನು ಹಿಡುತ್ತೇನೆ.

ಅಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪ್ರಾಂತ್ಯದ ಮಂತ್ರಿ ಸ್ಥಳದ ಒಬ್ಬರು ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ಇರತಕ್ಕದ್ದು, ಮತ್ತು ಹಾಗೆಯೇ ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ಪ್ರಾಂತ್ಯದಿಂದ ನೇಮಕವಾಗತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಅಲ್ಲ.

ಎಂದು ಪೂರ್ತಿಯಾಗಿ ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಿ ಅವರದೇ ಆದಂಥ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿದ್ದಾರೆ. ಅದು ಸಂಬಂಧವಿಲ್ಲದೇ ಇರತಕ್ಕಂಥದ್ದು. ಇದನ್ನು ತರುವುದಾದರೆ ರಾಸನದ ಪೂರ್ವಿಕ ತರಲಿ ಎಂದು ಹೇಳಿ, ಇದು ಶ್ವೇತಪತ್ರ ಅಲ್ಲ, ಕಪ್ಪು ಪತ್ರ. ಇದನ್ನು ವಾಪಸ್ ಪಡೆಯಬೇಕು ಎಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಬೆಳಿಗ್ಗೆಯಿಂದ ಇದುವರೆಗೆ ನಿಲುವಳಿ ಸೂಚನೆ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚೆಯಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಸ್ವಾಮೀರಾವ್.—ಇದು ಬಹಳ ಗಂಭೀರವಾಗಿರತಕ್ಕ ವಿಚಾರ. ಇದು ರಾಷ್ಟ್ರಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ಸಂವಿಧಾನಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ವಿಚಾರ.

೨-೩೦ ಪಿ. ಎಂ.

ಶ್ರೀ ಮಾಣಿಕರಾವ್ ಪಾಟೀಲ್.—ಕಮ್ಯುನಿಸ್ಟ್ ಪಕ್ಷದ ಸದಸ್ಯರು ಸರ್ಕಾರದ ಪರವಾಗಿ ವಕಾಲತ್ತು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. His Masters Voice ಪ್ರಚಾರ ಅವರ ಪರವಾಗಿ ಮಾಡತಾಂದು ಕ್ಷುದ್ಧಾರೆ.

SRI M. S. KRISHNAN.—With due respect to the Hon'ble Member, I would request him not to use such words.

MR. SPEAKER.—He should not... ..

SRI M. S. KRISHNAN.—Suopposing I say that the Hon'ble Member Sri Manik Rao Patil, is the double agent of Mrs. Indira Gandhi.....

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಸೂರ್ಯನಾರಾಯಣ ರಾವ್.—ಸ್ವಾಮಿ, ಅವರು ಏನು ಪದ ಬಳಸಿದ್ದಾರೆ, ಅದನ್ನು ಕಡತದಿಂದ ತೆಗೆದುಹಾಕಿ.

SRI MANIK RAO PATIL.—Are you not supporting the Government?

SRI S. SURYANARAYANA RAO — Janatha Party is not our master. His Master's voice is Marxist Community Party.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯಿ.—ಸ್ವಾಮಿ, ನನ್ನ ಪಾಯಿಂಟ್ ಆಫ್ ಆರ್ಡರ್. ಇಷ್ಟೆ ಮಾನ್ಯ ಮಾಣಿಕರಾಯರು ಹಿರಿಯ ಸದಸ್ಯರು. ಅಖಿಲ ಭಾರತ ಮಟ್ಟದ ಎಂದು ರಾಜಕೀಯ ಪಕ್ಷದ ಬಗ್ಗೆ ಅವರು ಈ ರೀತಿಯ ಪದ ಬಳಸತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಸಭೆಯ ಗೌರವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದಲೂ ಸದಸ್ಯರ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದಲೂ ಒಳ್ಳೆಯದಲ್ಲ. ಇಲ್ಲಿ ಹಿಸ್ ಮಾಸ್ಟರ್ಸ್ ವಾಯ್ಸ್ ಅಥವಾ ಹರ್ ಮಾಸ್ಟರ್ಸ್ ವಾಯ್ಸ್ ಮುಖ್ಯವಲ್ಲ. ದಯವಿಟ್ಟು ಆ ಪದವನ್ನು ಕಡತದಿಂದ ತೆಗೆದುಹಾಕಿ.

ಶ್ರೀ ಮೈಕೆಲ್ ಬಿ. ಫರ್ನಾಂಡಿಸ್.—ಅವರು ಹಿಸ್ ಮಾಸ್ಟರ್ಸ್ ವಾಯ್ಸ್ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ನಾವು ಅವರಿಗೆ ಹಿಸ್ ಮಿಸ್ಟೆಸ್ ವಾಯ್ಸ್ ಎಂದು ಹೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

SRI M. S. KRISHNAN.—With due respect to the Hon'ble Member Sri Manik Rao Patil, I would request him through the Chair-let him sharply criticise our party's policies and programmes. We are the voice of our own party. The people of the working class, common people are our masters. The Communist Party has its own standing. We do support this Government in all its good deeds. We oppose this Government when it does wrong things. We have done it also and we have been doing it. There is nothing to hide. We are not so as the hon'ble Member stated. Let him not use such words. Hereafter's words.

ಶ್ರೀ ಮಾಣಿಕರಾವ್ ಪಾಟೀಲ್.—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ನನ್ನ ಉದ್ದೇಶ ಹಿಸ್ ಮಾಸ್ಟರ್ಸ್ ವಾಯ್ಸ್ ಜನತಾ ಪಾರ್ಟಿ ಇನ್ನು ಬಗ್ಗೆ ಬೇಕಾದರೆ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನ ಮಾಡೋಣ. ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಯವರು ಯಾವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ವೈಟ್ ಪೇಪರ್ ಇಟ್ಟಿದ್ದಾರೋ, ಇದು ಕರ್ನಾಟಕದ ದೃಷ್ಟಿ, ಅವರು ಯಾವ ವೇಳೆಗೆ ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಬಂದರೋ ಅದು ಅವರ ದೃಷ್ಟಿ.

MR. SPEAKER.—Please speak on the Adjournment Motion.

SRI MANIK RAO PATIL.—Sir, I am a back-bencher. Please bear with me. When the Hon'ble Chief Minister presents certain pieces of documents before this House, he must understand the propriety as to whether it is in consonance with the Rules and Procedures of this House. He has got every right to bring in the form of a resolution, to recommend to the Central Government, to bring certain changes in the Constitutional provisions of this country. In this connection, Rule 146 of the Rules of Procedure and Conduct of Business in the Legislative Assembly is quite clear. Subject to the provisions of this Rule, a Member or a Minister may move a resolution regarding any matter of public interest. Had he brought in the form of a Resolution before this House regarding certain amendments which are required in the interest of public, certainly we would not have had any objection at all. But he has not chosen that course of action. He has published a book in the name of 'White paper', containing his extra thoughts at the cost of exchequer of this country, that too, at the crucial stage when he is heading a minority Government. He knows fully well that he has no absolute

majority with him and at any time, anything may happen. Some of his undependable friends may desert him.

SRI MICHAEL B. FERNANDEZ.—At What price ?

SRI MANIK RAO PATIL.—The Hon'ble Chief Minister's forethinking as to what is going to happen, has created a crisis systematically classifying the office of the Governor. That is my charge. Otherwise, this question would not have assumed such paramount importance. I question the very propriety of the Hon'ble Chief Minister in presenting this document before this House under the existing situation. Unfortunately he is not here. If at all he is interested in the existence of this Government, if this Government wants to set good examples in the democratic system, I appeal to them to withdraw this document. Otherwise, it will be very difficult to function in this House. I do not think that this is a small event. History will take its own course. Let the Government not stand on formality. I am giving them a constructive suggestion. If they want to run a smooth Government, even now, let them come forward and withdraw this piece of paper, which they have presented yesterday.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಇದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಹಾಗೆ ಮಾನ್ಯ ಬಂಗಾರಪ್ಪನವರು, ಸಾಮಿ ರಾಜ್ ಹಾಗೂ ಶಿವಮೊರ್ಖೆಯವರು ನಿಯಮ ನಿರ್ಧಾರ ಪ್ರಕಾರ ನೋಟೀಸ್ ಕಳುಹಿಸಿದ್ದಾರೆ, ಮಾನ್ಯ ಮೊಯ್ತಿಯವರು ಕಳುಹಿಸಿದ್ದಾರೆ, ಎರಡು ವಿಚಾರಗಳು ಸಭೆಯ ಮುಂದಿವೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವೀರಪ್ಪ ಮೊಯ್ತಿ.—ತಾವು ತೀರ್ಪು ಕೊಡುತ್ತೀರಿ. ಅದಕ್ಕೆ ನಾನು ಅಡ್ಡಿ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ, ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ತನಗಾಗಿ ಕಿರಿಕಿರಿ ಆಗತಕ್ಕಂಥ ಸಂದರ್ಭ ಇದೆ. ಮಾನ್ಯ ಮಾಣಿಕರಾಜ್‌ರವರು ಹೇಳಿದ ಪ್ರಕಾರ ಪ್ರತಿಷ್ಠೆ ಮೇಲೆ ತಾವು ನಿಲ್ಲಬೇಡಿ. ರಾಷ್ಟ್ರಕ್ಕೆ ಹಾಗೂ ಸಂವಿಧಾನಕ್ಕೆ ಅನ್ವಯವಾಗುವಂಥ ಡಾಕ್ಯುಮೆಂಟ್ಸ್ ಮಾನ್ಯ ರಾಮಾಕೃಷ್ಣ ಹೆಗಡೆಯವರು ಇವತ್ತು ತಂದಿದ್ದಾರೆ. ಅವರ ಪಕ್ಷದ ಖರ್ಚರ ಕೇಂದ್ರದಲ್ಲಿದ್ದಾಗ ೧೯೭೭ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯಪಾಲರನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡಿದ್ದರು. ಇವತ್ತು ರಾಜ್ಯಪಾಲರಿಗೆ ಅವಮಾನ ಮಾಡಿದರೆ, ಆದರಿಂದ ರಾಷ್ಟ್ರಕ್ಕೆ ಅವಮಾನ ಮಾಡಿದಂತಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಷ್ಠೆ ಮೇಲೆ ನಿಲ್ಲುವುದು ಬೇಡ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಪದಗಳನ್ನು ಮತ್ತೆ ಮತ್ತೆ ಕಡತದಿಂದ ತೆಗೆದುಹಾಕುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಬೇಡಿ. ರಾಷ್ಟ್ರಕ್ಕೆ ಅವಮಾನ ಎನ್ನುವುದು ನಿಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವೀರಪ್ಪ ಮೊಯ್ತಿ.—ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ನಮ್ಮ ರಾಷ್ಟ್ರಪತಿಗಳಾಗಿದ್ದ ಶ್ರೀ ಜತ್ತಿಯವರ ಮೇಲೆ ಇದೆ.

(ಗೊಂದಲ)

- (ಶ್ರೀ ಭಿಮಣ್ಣ ಖಂಡ್ರೆಯವರು ಶ್ವೇತಪತ್ರವನ್ನು ಹಿರುದಿ ಬಿಡುಹಿಡಿದರು)

MR. SPEAKER.—This is not the way in which the Hon. Member behave in the House.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವೀರಪ್ಪ.—ಮೊಯ್ತಿ ಇದರಲ್ಲಿ ಇಡೀ ರಾಷ್ಟ್ರದ ಗಣ್ಯ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳಾಗಿದ್ದ ಜತ್ತಿಯವರ ಮೇಲೆ, ಅವರು ಸರಿಯಾಗಿ ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಹಣೆ ಮಾಡಿದ್ದರಿಂದ ಉಲ್ಲೇಖ ಇದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಸದನದ ಗೌರವ ಉಳಿಸುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಭರತ ಖಂಡದ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದ ಮೌಲ್ಯವನ್ನು ಎತ್ತಿ ಹಿಡಿಯುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಹಾಗೂ ಭಾರತ ಸಂವಿಧಾನವನ್ನು ಎತ್ತಿ ಹಿಡಿಯತಕ್ಕ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು ವಾಚಿಸ್ಸು

ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ, ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದ ವಿಧಾನಸಭೆ ಇಂಥ ನಿರ್ಣಯ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದೆ, ಇಂಥ ಅವ್ಯವಹಾರ ನಡೆಸಲಿಕ್ಕೆ ಆಸ್ತದ ಕೊಟ್ಟಿದೆ ಎಂದು ರಾಜ್ಯದ ಇತಿಹಾಸದಲ್ಲಿ ದಾಖಲೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಇದು ವೈಟ್ ಪೇಪರ್ ಅಲ್ಲ, ಬ್ಲಾಕ್ ಪೇಪರ್. ಇಂಥ ಕಪ್ಪು ಪತ್ರವನ್ನು ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದ ಇತಿಹಾಸದಲ್ಲಿ ಕೊಡತಕ್ಕ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬಾರದು ಮತ್ತು ಅದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡಬಾರದು. ವಿಧಾನ ಸಭದ ಇತಿಹಾಸದಲ್ಲಿ ಇಂಥ ಕಪ್ಪು ಪತ್ರ ಬರಬಾರದು. ಆದ್ದರಿಂದ, ದಯಾಮಾಡಿ ಈ ಪತ್ರವನ್ನು ಹಿಂದಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿ ಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ.-ಎ. ಎಸ್. ಅಚಾರ್ಯ.—ಶ್ವೇತಪತ್ರವನ್ನು ಪ್ರಕಟ ಮಾಡಿದ ಬಗ್ಗೆ ಮತ್ತು ಅದನ್ನು ಸದನದ ಮುಂದೆ ಬಂದ ಬಗ್ಗೆ ಹಾಗೂ ಅದರಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಸ್ಥಾನದ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿರುವ ಬಗ್ಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಕೇಳಿದೆ. ಆ ಇನ್ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಷನ್ ಬಂಗಾರಪ್ಪನವರು ರೂಲ್ ಡಿಕ್ಲರ ಪ್ರಕಾರ ವಿಷಯ ಎತ್ತಿದಾಗ ಈ ಪ್ರಕರಣ ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಸ್ತಾಪವಾಯಿತು. ಅನಂತರ ಶ್ವೇತಪತ್ರವನ್ನು ಸಭೆಯ ಮುಂದಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ವಿಷಯದ ಬಗ್ಗೆ ಮತ್ತು ಸಂವಿಧಾನದ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಿ ವಿಷಯವನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟಗೊಳಿಸುವ ಬಗ್ಗೆ ಯಾರೂ ಯಾವ ವೇದಿಕೆಯಲ್ಲೂ ಹಿಂಜರಿಯತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ. ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ವಿಷಯ ಪ್ರಸ್ತಾಪವಾದದ್ದರಿಂದ, ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಬರೆದ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ ನಂತರ ಶ್ವೇತಪತ್ರದ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚೆ ಬಂದಿದೆ. ಇಂಥ ಶ್ವೇತಪತ್ರದ ಬಗ್ಗೆ ಏತಕ್ಕೆ ಹೆದರಬೇಕು? ಶ್ವೇತಪತ್ರವನ್ನು ಪ್ರಕಟ ಮಾಡ ಬೇಕೆಂಬ ವಿಚಾರದ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರದ ಒತ್ತಾಯ ತರತಕ್ಕ ಕೆಲಸಗಳು ನಡೆಯುತ್ತವೆ. ಸಂವಿಧಾನದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಸಾರಿ ತಿಮ್ಮ ಪಡಿಯಾಗಿದೆ. ಆ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಗ್ರಾಮವಾಟ್ಟದಿಂದ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚೆಯಾಗಿ ಅದರಲ್ಲಿ ಏನೇನು ಇರಬೇಕೆಂಬ ಬಗ್ಗೆ ಅನೇಕ ವಿಚಾರ ವಂತರು ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಆ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ನಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಏನು ವಿಚಾರ ಇಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಇದು ತಪ್ಪು, ಶ್ವೇತಪತ್ರ ಇಟ್ಟಿದ್ದು ದೊಡ್ಡ ತಪ್ಪು, ಇದರಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆಂದು ಹೇಳುವುದು ಸರಿಯಾದದ್ದಲ್ಲ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚೆ ಯಾಗಬೇಕೆಂದು ಇದ್ದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಸಮಯ ನಿಗದಿ ಮಾಡಿ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಬಹುದು. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಹಂತದಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು ಇಟ್ಟಿದ್ದು ತಪ್ಪು, ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ವಿಚಾರ ಮಾಡುವುದು ತಪ್ಪು ಎಂದು ಹೇಳುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಯಾರೂ ವಿಚಾರ ಸ್ವೀಕರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧವಿಲ್ಲ. ಸರ್ಕಾರದ ಮತಿಯಿಂದ ಘೋಷಣೆಯಾಗಿ ಪುಸ್ತಕವನ್ನು ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಇಟ್ಟಿದ್ದು ತಪ್ಪು ಎಂದು ಕಾಣುವುದಿಲ್ಲ. ನಾವು ಪ್ರತಿಯೊಂದು ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಪ್ರಗತಿ ಹೊಂದ ಬೇಕಾದರೆ ಇಂಥ ವಿಚಾರ ವಿನಿಮಯ ಆಗಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ ಇವತ್ತು ಸದನದ ಮುಂದೆ ಏನು ನಿಲುವಳಿ ಸೂಚನೆ ಇಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ತಾವು ರೂಲಿಂಗ್ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ಯಾವತ್ತಾದರೂ ಒಂದು ದಿವಸ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ೨-೩ ಗಂಟೆಗಳ ಕಾಲ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಿದರೆ ತಪ್ಪಿಲ್ಲ. ಆ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನಮ್ಮ ಪಕ್ಷದ ಪೂರ್ವಾಗಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ಇಂಥ ಶ್ವೇತಪತ್ರವನ್ನು ಹೊರಡಿಸಿ ಯಾವ ಯಾವ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ರುವವರೂ ಏನೇನು ಮಾಡಿದಾರೆಂಬ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಕೊಡಬಹುದು. ಈ ಕೆಲಸವನ್ನು ಅವರು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಯೇ? ಹಿಂದೆ ಇಂಥ ಕೆಲಸ ನಡೆದಿದೆಯೇ? ಆದ್ದರಿಂದ, ಇದನ್ನು ಮುಚ್ಚಲಿಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುವುದು ಬೇಡ.

(ಗೊಂದಲ)

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ನಾವು ಸಲಹಾ ಸಮಿತಿಯಲ್ಲಿ ತೀರ್ಮಾನಿಸಿದ ಪ್ರಕಾರ.....

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಸೂರನಾರಾಯಣ ರಾವ್.—ನಾನು ಸಲಹಾ ಸಮಿತಿಯ ಸದಸ್ಯನಾಗಿ ಅಲ್ಲಿ ಏನು ನಡೆಯಿತು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಬಂಗಾರಪ್ಪನವರು ಹೇಳಿದರು, ಸಲಹಾ ಸಮಿತಿಯ ತೀರ್ಮಾನದ ವಿರೋಧವಾಗಿ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಇದನ್ನು ತಂದಿದ್ದಾರೆ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂದು ಸಲಹಾ ಸಮಿತಿಯಲ್ಲಿ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚೆ ಬಂದದ್ದು ಉಂಟು. ಏನು ಬಂತು ಎಂದರೆ, ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ಸೆನಾಟರ್‌ನಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದಂತಹ ವಿಚಾರಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಟೀಕೆ ಮಾಡಿದಾಗ ಅದು ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಎಂದಾಗ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ರಾಜ್ಯಪಾಲರಿಂದ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆ ಬಂದಿದೆ. ಮತ್ತು ಅದು ಅವರ ಕಾಂಡಕ್ಕೆ ಬಗ್ಗೆ ಟೀಕೆ ಆಗುತ್ತದೆಂಬ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಬಂತು. ಬಂಗಾರಪ್ಪನವರು ರೂಲ್ ಡಿಕ್ಲರ ಪ್ರಕಾರ ನೋಟೀಸ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅದನ್ನು ವಿಚಾರ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಅಂದಾಗ ಸಲಹಾ ಸಮಿತಿಯಲ್ಲಿ ಶ್ವೇತಪತ್ರವನ್ನು ತರುತ್ತೇವೆಂದಾಗಲಿ ಅಥವಾ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದಾಗಲಿ ಬರಲಿಲ್ಲ. ನನ್ನ ತಿಳಿವಳಿಕೆ ಪ್ರಕಾರ ಸಲಹಾ ಸಮಿತಿಯಲ್ಲಿ ಶ್ವೇತ ಪತ್ರವನ್ನು ತರುತ್ತೇವೆಂಬ ವಿಚಾರ ಬಾರದೆ

ಇರುವುದರಿಂದ ಆ ತೀರ್ಮಾನಕ್ಕೆ ವಿರೋಧವಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಎರಡನೆಯದಾಗಿ ಇವರ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬುದಾದರೆ ಇದರಲ್ಲಿ ಏನಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

I present to the House this White paper which will describe both with full documentation. I place this document before the people of the country as a contribution to the national debate and in no spirit of confrontation. I shall welcome opposing view points and, indeed, comments on and criticisms of the white Paper itself.

ಆದುದರಿಂದ ಇದು ಅಂತಿಮವಾಗಿ ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಿದ ಹಾಗೆ ಇಲ್ಲ. ಈ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಹುದ್ದೆಯಿಂದ ಏನು ಪರಿಣಾಮ—ದಾಖ್ತೆಪರಿಣಾಮ ಎನ್ನತಕ್ಕದ್ದು ಜನಜನಿತವಾಗಿ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ ಇಡೀ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆಯಾಗುತ್ತಿದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಿದರೆ ದೇಶದ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯು ಕೇವಲ ದಾಖಲೆ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಪ್ರಜಾ ಪ್ರಭುತ್ವವನ್ನು ಬಲಪಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆಂದು ಇಚ್ಛಿದ್ದಾರೆ. ಆದುದರಿಂದ ಇವರ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚೆಗೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು—ಇನ್ನೊಂದು ವಿಚಾರವನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಸಲಹಾ ಸಮಿತಿಯಲ್ಲಿ ತೀರ್ಮಾನ ಆದಮೇಲೆ ಕೂಡ ಈ ವಿಚಾರ ಇಲ್ಲಿ ಪ್ರಸ್ತಾಪಕ್ಕೆ ಇಡಲಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಪೂರ್ವಭಾವಿಯಾಗಿ ಸಲಹಾ ಸಮಿತಿಯ ಚರ್ಚೆಗೆ ಸಕಾರಣಗಳು ಏನು ಇದ್ದವು ಎಂಬುದನ್ನು ಸಭೆಯ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ —ಹಾಗೆಯೇ ನನ್ನ ಹೇಳಿಕೆಯನ್ನು ಸದನದಲ್ಲಿ ಓದಬೇಕು.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು. —ತಾವು ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕ ಸೂಚನೆಯಲ್ಲಿ ಯಾವ ವಿಚಾರದ ಬಗ್ಗೆ ಬೆಳಕು ಚೆಲ್ಲಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರೋ ಅವರ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ನಾನು ಹೇಳಿದೆ. ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಹುದ್ದೆಯ ವಿಚಾರವನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು ಬಹಳ ಸೂಕ್ತವಾದ ವಿಚಾರ. ಇದನ್ನು ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಬೇಕೇ ಬೇಡವೇ ಎಂಬುದನ್ನು ಆಲೋಚಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ವಿಶೇಷವಾಗಿ ರಾಜ್ಯದ ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ತಮ್ಮ ಒಂದು ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು ವ್ಯಕ್ತ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಅಂದಾಗ ಈ ವಿಚಾರವನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಬೇಕೇ ಬೇಡವೇ ಎಂಬುದನ್ನು ಆಲೋಚಿಸಿ ಮಾಡೋಣ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಲು ಸಮಯ ಕೊಡಿ ಅಂದಾಗ ಅದರ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಆದ ಸಲಹಾ ಸಮಿತಿಯ ಸಭೆಯ ವಿಷಯವಾಗದೆ ಇದ್ದರೂ ಕೂಡ ಆ ವಿಚಾರವನ್ನು ನಾವು ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಇದು ವಿಶೇಷವಾಗಿ ರಾಜ್ಯದ ರಾಜ್ಯಪಾಲರಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ವಿಚಾರವಾದುದರಿಂದ ಇದನ್ನು ಸದನದಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು ಸರಿಯಲ್ಲವೆಂಬ ಮಾತು ಅಲ್ಲಿ ಬಂದದ್ದು ಹೌದು. ಆ ರೀತಿ ನಿರ್ಣಯ ಆದದ್ದು ಹೌದು. ಆದರೆ ಇದಕ್ಕೂ ಆ ಕಾರಣದಿಂದ ಈ ದಿವಸ ಬಂಗಾರಪ್ಪನವರು ಏನು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಮತ್ತು ಶಿವಮೊಗ್ಗಿಯವರು ಏನು ಹೇಳಿದರು ಎಂದರೆ, ಸಲಹಾ ಸಮಿತಿಯಲ್ಲಿ ಆಗಿರತಕ್ಕ ನಿರ್ಣಯ ಮತ್ತು ಈ ಸದನದಲ್ಲಿ ತೀರ್ಮಾನ ಹಗಡೆಕೊಂಡಿರತಕ್ಕದ್ದು ಒಂದಕ್ಕೊಂದು ವಿರುದ್ಧವಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ, ಅವರ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರುವುದೇನೆಂದರೆ 'ಆದ ಸಲಹಾ ಸಮಿತಿ ಅಷ್ಟೆ'. ಆದರೆ ಸಲಹೆಯನ್ನು ನಾವು ಸದನದ ಮುಂದೆ ಇಡುತ್ತೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವೀರಪ್ಪ ಮೊಯಿಲಿ. —ಅದು ಜಂಟಿ ಮನ್ ಆಗಿ ಮೆಂಜ್. ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಜಂಟಿ ಮನ್ ಆಗಿದ್ದರೆ ಅವರು ಅದನ್ನು ಸಭೆಯ ಮುಂದಿಡುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ. —ನೀವು ವಿಷಯವನ್ನು ಡಿವಿಡಿಯೇಟ್ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ಆದರೆ ಸರಿಯಲ್ಲ. ನೀವು ಒಂದು ಪ್ಯಾರ ಓದಿ ಒಂದು ವಿಷಯ ಹೇಳಿ ಇನ್ನೊಂದು ವಿಷಯವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೀರಿ ಅದು ಬಿಂಡಿಡ್ ಸರಿಯಲ್ಲ.

MR. SPEAKER.—I am concerned with the notice that you have sent. I cannot quote here the entire debate. I am very relevant so far as the notice is concerned. Why do you come to conclusions?

ಶ್ರೀ ವೀರಪ್ಪ ಮೊಯಿಲಿ.— ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ವಿಚಾರವಾಗಿ ಎತ್ತುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೂ ಕೂಡ ಈ ವಿಚಾರವಾಗಿ ಪುಸ್ತಕವನ್ನು ಕೊಡತಕ್ಕ ಉದ್ದೇಶವನ್ನು ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ತೋರಿಸಿದರೆ ನಮಗೆ ಸಹಿಸುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

MR. SPEAKER.—At that point the question was based on the report. That is how I view the things. For the whole debate on that particular day, the bearing or the pivot on which the entire discussion took place either in the House or in the Business Advisory Committee is the notice of the hon'ble Member Sri Bangarappa.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ.—ನನ್ನ ಹೇಳಿಕೆಯನ್ನು ದಯವಿಟ್ಟು ಓದಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ನಾನು ಹೇಳುವಾಗಲಾದರೂ ಕೇಳಬೇಕಲ್ಲ ? ತಮ್ಮದೆಲ್ಲಾ ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ.—ತಾವು ನೋಟೀಸ್ ಓದುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ನಾನು ಸದನದಲ್ಲಿ ಏನು ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಓದಿ. ಎಂಟೈರ್ ರೆಕಾರ್ಡ್ಸ್ ಓದಿ.

MR. SPEAKER.—It is a public document. Anybody can go through it.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ.—ಹಾಗಲ್ಲ : ಒಂದು ಮಾತ್ರ ಓದಿ ಇನ್ನೊಂದು ಬಿಟ್ಟರೆ ಸರಿಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಸದನ ಸಲಹಾ ಸಮಿತಿಯಲ್ಲಿ ಬೇಡ ಎಂದು ತಿರ್ಮಾನವಾಗಿದ್ದರೂ ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ ಎಂಬ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ತಾವು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದ್ದೀರಿ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ತಾವು ಸರಿಯಾದ ತೀರ್ಮಾನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದ್ದೀರಿ ಎಂದು ನಾನು ಅಭ್ಯರ್ಥಿಸಿ ಕೊಂಡಿಲ್ಲ. ಆ ಕಾರಣದಿಂದ ...

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ.—ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರು, ತಾವು ಕ್ಷಮಿಸಬೇಕು...

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ತಾವು ಕಳುಹಿಸಿರತಕ್ಕ ವಿಷಯ ನಿಲುವಳಿ ಸೂಚನೆಗೆ ಯೋಗ್ಯವಾದುದಲ್ಲ ಎಂದು ಅದನ್ನು ತಿರಸ್ಕರಿಸಲಾಗಿದೆ.

(ಗೊಂದಲ)

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಹಾಗೆಯೇ ಮಾನ್ಯ ವೀರಪ್ಪ ಮೊಯಿಲಿಯವರು ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕ ಶೀಘ್ರ ನಿರ್ವಹಣಾ ನೋಟೀಸ್ ಕೂಡ I don't find any matter of urgent public importance. It cannot be a subject matter to be discussed on the floor of this House under Rule 59. Therefore, this notice is also rejected.

(ಗೊಂದಲ)

SRI S. BANGARAPPA.—You are partial.

MR. SPEAKER.—Let us go to the financial business.

SRI S. BANGARAPPA.—It is shame on your part.

LEGISLATIVE BUSINESS

MR. SPEAKER.—Hon'ble Minister may move the motion.

The Karnataka Appropriation No. 2 Bill, 1983

leave to introduce

SRI A. LAKSHMISAGAR (Minister for Law & Parliamentary Affairs).—Sir, on behalf of Hon'ble Chief Minister I beg to move :